

LAPORAN TAHUNAN EDISI 2023

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK

KEMENTERIAN
INDUSTRI MAKANAN, KOMODITI
DAN PEMBANGUNAN WILAYAH
SARAWAK
(M-FICORD)

Bersatu Berusaha Berbakti
An Honour To Serve

eISSN 2785-8553

9 7 7 2 7 8 5 8 5 5 0 0 7

JABATAN PERKHIDMATAN
VETERINAR SARAWAK
2024

Hak cipta terpelihara. Tidak ada bahagian dari buku ini yang dapat diterbitkan semula atau digunakan dalam bentuk apa pun dengan cara apa sekalipun, elektronik atau mekanikal, termasuk fotokopi, rakaman atau oleh sistem penyimpanan dan pengambilan maklumat, tanpa izin secara bertulis daripada JPVS.

2024 | HAK CIPTA JPVS.

Dedikasi

SALAM SARAWAK MAJU MAKMUR

Buat warga JPVS teristimewa.
Terima kasih atas segala peluang
dan kerjasama anda yang
tak pernah padam.

Juga kepada semua ahli keluarga
kami yang tercinta, sokongan dan dorongan
kalian akan tetap dikenang.

Jutaan terima kasih kepada
YB Dato Sri Dr. Stephen Rundi Anak Utom
Selaku Menteri Industri Makanan, Komoditi Dan
Pembangunan Wilayah Sarawak dan kepada
Setiausaha Tetap Kementerian di atas segala
sokongan yang diberikan.

TERIMA KASIH ATAS SEGALANYA

isi kandungan

PENDAHULUAN BAB 01

Amanat Menteri (M-FICORD)	2
Perutusan Setiausaha Tetap (M-FICORD)	4
Perutusan Pengarah Veterinar Sarawak	6
Perutusan Timbalan-Timbalan Pengarah Veterinar Sarawak	8
Jasamu Tetap Dikenang	12
Ketua-Ketua Bahagian, Cawangan, Seksyen, & Unit	15
Visi & Misi JPVS	21
Carta Organisasi Pengurusan Tertinggi JPVS	22
Peranan & Fungsi JPVS	24
Nilai Bersama SCS & Nilai Teras Jabatan	25
Tema Objektif Strategik Jabatan	26

LAPORAN TAHUNAN 2023 BAB 02

Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan	30
Bahagian Perancangan Dan Penyelidikan	113
Bahagian Komersialisasi Dan Khidmat Sokongan	127
Bahagian Kesihatan Haiwan	147
Bahagian Kesihatan Awam Veterinar	161
Bahagian Regulatori	169
Cawangan Penguatkuasaan	173
Seksyen Pentadbiran Dan Sumber Manusia	177
Seksyen Kewangan Dan Akaun	183
Unit Integriti	185
Unit Pengurusan Aset	189
Makmal Veterinar Negeri Sarawak	193

PENGGULUNGAN BAB 03

Sidang Editorial	228
Sekalung Budi	230
Galeri 2023	233

LIRIK LAGU DVS SARAWAK

SUARA DVSS SETIA

Negeri Di Malaysia
SARAWAK Namanya
Sini Tempat Ku Berjasa Bermulanya
Jalan Dilalui Kami Menempuhi
Misi Kita Yang Utama Jabatan C.E.R.I.A

Berjuang Ke Akhirnya
Menaklukkan Dunia
Menuju Satu Cahaya Kita Bangga
Sama Meraikannya Jabatan Berjaya
Sejahtera Harapan Nusa Dan Bangsa

Laung Suara Lagukan Nada
DVS Sarawak Bersedia
Kami Adalah Juara
Laung Suara Lagukan Nada
DVS Sarawak Bertenaga
Kami Tetap Memersona

Mari Kita Bersama
Laungkan Namanya
Ku Setia Bersama
DVS Di Hatiku
Selamanya.....

Mari Kita Bersama
Laungkan Namanya

Laung Suara Lagukan Nada
DVS Sarawak Bersedia
Kami Adalah Juara
Laung Suara Lagukan Nada
DVS Sarawak Bertenaga
Kami Tetap Memersona

Mari Kita Bersama
Laungkan Lagukan Suara
Kita Setia Bersama
DVS Dihatiku Selamanya
BERSAMA!

BAB 01

PENDAHULUAN

A manat

YANG BERHORMAT
DATO SRI DR. STEPHEN RUNDI ANAK UTOM

MENTERI INDUSTRI MAKANAN, KOMODITI DAN
PEMBANGUNAN WILAYAH
SARAWAK

Salam Sarawak Maju Makmur, saya ingin mengucapkan tahniah kepada Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) atas penerbitan Buku Laporan Tahunan Jabatan Edisi 2023.

JPVS merupakan jabatan yang berperanan penting dalam mengawal selia dan memacu industri ternakan serta menyediakan perkhidmatan veterinar yang terbaik bagi mengawal penyakit zoonotik dan yang berkepentingan ekonomi. JPVS telah menyumbang kepada keterjaminan makanan dan membantu rakyat di luar bandar dengan projek ternakan serta berperanan untuk membasmi penyakit Rabies menjelang tahun 2030.

Dengan adanya nilai integriti yang tinggi serta kecekapan yang baik, saya yakin JPVS dapat memastikan kualiti perkhidmatan yang disampaikan sentiasa berada pada tahap yang membanggakan.

Saya ingin mengambil peluang ini untuk merakamkan penghargaan ke atas segala usaha yang telah disumbangkan oleh semua pihak dalam merealisasikan VISI dan MISI jabatan. Semoga semangat berpasukan ini akan terus memacu kejayaan di masa akan datang.

Sekian, terima kasih.

YANG BERHORMAT

DATO SRI DR. STEPHEN RUNDI ANAK UTOM

Perutusan

YANG BERBAHAGIA
DATU SIRAI ANAK DAHA

SETIAUSAHA TETAP
KEMENTERIAN INDUSTRI MAKANAN, KOMODITI DAN
PEMBANGUNAN WILAYAH
SARAWAK

Salam Ibu Pertwiku, syabas saya ucapkan kepada semua Warga Veterinar Sarawak yang terlibat dalam membuat laporan tahun ini. Laporan ini mengandungi informasi terkini, pencapaian, tugas dan aktiviti yang dijalankan di mana ianya menjadi pengukur kepada Key Performance Indicator (KPI) jabatan.

Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) memainkan peranan penting di bawah Kementerian Industri Makanan, Komoditi dan Pembangunan Wilayah Sarawak dalam membangunkan sektor industri ternakan dan pengawalan penyakit. JPVS telah menyumbangkan banyak bantuan dalam program pembangunan ternakan dan pengawalan penyakit haiwan.

Melalui Post-COVID Development Strategy 2030 (PCDS 2030), JPVS akan terus menjadi peneraju dalam usaha meningkatkan tahap sara diri (Self Sufficiency Level - SSL) yang tinggi dalam industri ternakan dan menyumbang kepada “**net food exporter**” menjelang 2030. JPVS bertanggungjawab untuk memberikan perkhidmatan veterinar, kesihatan veterinar dan menguatkuasakan Ordinan Kesihatan Awam Veterinar 1999 dengan baik.

Akhir kata, sekali lagi saya mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan tahniah kepada semua warga veterinar yang telah melaksanakan tugas dengan cemerlang pada tahun 2023. Sekian, terima kasih.

**YANG BERBAHAGIA
DATU SIRAI ANAK DAHA**

Perutusan

YANG BERBAHAGIA
DATU DR. ADRIAN SUSIN AMBUD

PENGARAH
PERKHIDMATAN VETERINAR NEGERI
SARAWAK

Berpaksikan aspirasi Sarawak seperti yang terkandung dalam PCDS 2030 untuk mencapai **Net Exporter of Food by 2030**, banyak projek dan aktiviti telah dijalankan sepanjang tahun. Usaha meningkatkan keupayaan jabatan dan usahawan bagi membangunkan industri ternakan bagi meningkatkan tahap sara-diri (SSL) hasilan ternakan terutamanya ruminan dari **12% kepada 25%** pada tahun 2030, 25% pada tahun 2040 dan seterusnya 50% menjelang tahun 2050. Sarawak perlu mempunyai populasi 60,000 ekor lembu dan 20,000 ekor kerbau untuk mencapai sasaran tersebut menjelang 2030.

Aktiviti pembenterasan rabies akan berterusan untuk mencapai sasaran **bebas rabies menjelang 2030**. Usaha akan dipertingkatkan lagi bagi aktiviti pemantauan, persampelan dan kesedaran penternak agar Sarawak terus kekal bebas penyakit **Foot and Mouth Disease (FMD)** tanpa vaksinasi dan diiktiraf oleh Pertubuhan Kesihatan Haiwan Sedunia (WOAH).

Usaha dan aktiviti jabatan ini akan menjurus kepada peningkatan nilai pengeluaran industri ternakan kepada **RM4.0 bilion** menjelang tahun 2030. Oleh yang demikian, saya menyeru agar WARGA VETERINAR akan terus memberikan perkhidmatan yang terbaik demi pembangunan industri ternakan Sarawak. Para penternak pula perlu menggunakan teknologi terkini dalam pengurusan ternakan seperti IoT, Modern Pig Farm (MPF), precision livestock farming serta meningkatkan biosekuriti ladang demi kesihatan haiwan, pencegahan penyakit, keselamatan dan keterjaminan makanan.

Sekian, terima kasih.

**YANG BERBAHAGIA
DATU DR. ADRIAN SUSIN AMBUD**

Perutusan

YANG BERUSAHA
DR. WILLIAM ROVINA NATING

TIMBALAN PENGARAH
PEMBANGUNAN INDUSTRI TERNAKAN

Industri ternakan di Sarawak telah menghadapi beberapa cabaran pada tahun 2023. Cabaran pertama merupakan kos makanan yang tinggi yang mempunyai kesan negatif yang ketara kepada industri ayam dan khinzir di mana pengeluaran komoditi ayam daging dan telur menurun dan harga komoditi ini menaik. Nilai industri ternakan yang menjadi sasaran adalah berjumlah RM4 billion menjelang 2030.

Cabaran yang kedua merupakan wabak penyakit "African Swine Fever" (ASF) yang mengakibatkan banyak kematian babi. Program pembangunan ternakan babi pula terpaksa ditangguhkan sehingga penyakit ini dibasmikan. Sektor ruminan pula mempunyai cabaran untuk meningkatkan kadar kelahiran lembu yang rendah yang melambatkan pertambahan populasi lembu untuk mencapai sasaran tahap sara diri daging yang ditetapkan iaitu 25% menjelang tahun 2030.

Saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada semua pegawai dan staf di bawah Sektor Pembangunan Industri Ternakan yang telah melaksanakan tugas dengan penuh dedikasi dan berkomitmen sepanjang tahun 2023. Saya berharap semua staf DVS Sarawak sentiasa meningkatkan usaha dalam bidang kerja masing-masing untuk meningkatkan prestasi. Sekian, terima kasih.

**YANG BERUSAHA
DR. WILLIAM ROVINA NATING**

Perutusan

YANG BERUSAHA
DR. NICHOLAS JENEK

TIMBALAN PENGARAH
KESIHATAN VETERINAR DAN PEMATUHAN

Tahun 2023 merupakan tahun yang sangat mencabar bagi Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (DVSS) kerana ia bergelut dengan isu kesihatan haiwan, aktiviti penguatkuasaan dan pematuhan veterinar serta kebimbangan kesihatan awam veterinar.

Penyakit Rabies terus menjadi kebimbangan kesihatan awam utama kerana sebanyak 9 kes manusia menyebabkan kematian dilaporkan. Setiap bulan kes gigitan anjing dan bilangan anjing yang disahkan positif rabies masih tinggi.

DVS Sarawak telah diaudit oleh WOAH pada 28 Julai 2023 untuk FMD bebas. DVS Sarawak dan DVS Sabah bersama-sama DVS Putrayaya dan Pertubuhan Kesihatan Haiwan Sedunia sedang memulakan pembangunan zon perlindungan dalam sempadan kita dengan Indonesia untuk mencegah kemasukan FMD ke dalam kedua-dua negeri ini. Sarawak masih bebas FMD dan Avian Influenza kerana tiada kes dilaporkan.

Pihak jabatan juga sentiasa peka dalam melaksanakan program kawalan penyakit haiwan. Sektor Kesihatan Veterinar dan Pematuhan bertanggungjawab dan mentadbir urus tiga bahagian utama iaitu Bahagian Kesihatan Haiwan, Bahagian Kesihatan Awam Veterinar dan Bahagian Regulatori dalam memastikan peranan dan fungsi sektor ini berjalan lancar. Akhir kata, di kesempatan ini saya ingin mengucapkan tahniah kepada seluruh Warga Veterinar di atas usaha anda semua pada tahun 2023. Sekian, terima kasih.

**YANG BERUSAHA
DR. NICHOLAS JENEK**

Jasamu Tetap Dikenang

MANTAN
STATE VETERINARY AUTHORITY (SVA)
PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK
1965 – 2016

YANG BERUSAHA
DR. STEPHEN GABRIEL
(2014 – 2016)

YANG BERUSAHA
DR. CHIN VEI CHING
(2008 – 2009)

YANG BERUSAHA
DATO' DR. HSUUNG KWY YEUN
(1991 – 2001)

YANG BERUSAHA
DR. ONG SHAK FOO
(1965 – 1991)

YANG BERUSAHA
DR. HUMRAWALI KHAN
(2010 – 2013)

YANG BERUSAHA
DR. SIA CHIK HONG
(2001 – 2007)

KETUA-KETUA PENOLONG PENGARAH

Bahagian Pembangunan Komoditi Ternakan
Bahagian Perancangan dan Penyelidikan
Bahagian Komersialisasi dan Khidmat Sokongan
Bahagian Kesihatan Haiwan
Bahagian Kesihatan Awam Veterinar
Bahagian Regulatori

PENOLONG-PENOLONG PENGARAH

Cawangan Penguatuasaan
Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia
Seksyen Kewangan dan Akaun
Makmal Veterinar Negeri Sarawak
Unit Survelan dan Epidemiologi
Unit Integriti
Unit Pengurusan Aset

KETUA-KETUA PEJABAT VETERINAR BAHAGIAN

Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Samarahan
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Serian
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Betong
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sarakei
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sibu
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kapit
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Mukah
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Miri
Ketua Perkhidmatan Veterinar Bahagian Limbang

KETUA-KETUA PENOLONG PENGARAH

SEKTOR PEMBANGUNAN INDUSTRI TERNAKAN

KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN PEMBANGUNAN KOMODITI TERNAKAN
DR. SAJEM JINIM

KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN PERANCANGAN DAN PENYELIDIKAN
DR. WILLIAM ROVINA NATING

KETUA PENOLONG PENGARAH
BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN
MR. MATHEW JENANG

KETUA-KETUA PENOLONG PENGARAH

SEKTOR KESIHATAN VETERINAR DAN PEMATUHAN

KETUA PENOLONG PENGARAH

BAHAGIAN KESIHATAN HAIWAN
DR. ANDREA LIM LI LI

KETUA PENOLONG PENGARAH

BAHAGIAN KESIHATAN AWAM VETERINAR
DR. NICHOLAS JENEK

KETUA PENOLONG PENGARAH

BAHAGIAN REGULATORI
DR. CHUO HOCK TIENG

PENOLONG-PENOLONG PENGARAH

CAWANGAN | SEKSYEN | MAKMAL | UNIT

PENOLONG PENGARAH

CAWANGAN PENGUATKUASAAN SEKSYEN PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA
MOHD FAHDIL BIN ANTUM

PENOLONG PENGARAH

HANIF BIN HANAPI

PENOLONG PENGARAH

SEKSYEN KEWANGAN DAN AKAUN
HANNAH IMELDA FREDRICK

PENOLONG PENGARAH

MAKMAL VETERINAR NEGERI
DR. JACKIE PETER

PENOLONG PENGARAH

UNIT SURVELAN DAN EPIDEMIOLOGI
CASSANDRA CH'NG DUAN SHU

PENOLONG PENGARAH

UNIT INTEGRITI
NUR AQMA SYAIRAH SYAFIQAH BINTI MD ZAIDI

PENOLONG PENGARAH

UNIT PENGURUSAN ASET
SELMAH APANG

KETUA-KETUA PEJABAT VETERINAR BAHAGIAN

PEJABAT PEKHIDMATAN VETERINAR BAHAGIAN

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN KUCHING
DR. AINUL RIZA BINTI ABU SEMAN

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN SAMARAHAN
ZULHAZI MOHD TAMNON

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN SERIAN
JONG CHIN HIIN

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN SRI AMAN
GLENICE BULAN AYUU

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN BETONG
NURHALEEDA AQMA BINTI MOHAMAD

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN SARIKEI
DR. NG LILY

KETUA-KETUA PEJABAT VETERINAR BAHAGIAN

PEJABAT PEKHIDMATAN VETERINAR BAHAGIAN

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN SIBU
DR. SIONG JING JING

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN KAPIT
RICKY JAMESON JALI

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN MUKAH
NURUL DIANA BINTI HUSSAINI

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN BINTULU
DR. NAZIAH MUNTIL

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN MIRI
DR. SYLMIE AL-HARIR

KETUA PEJABAT BAHAGIAN
BAHAGIAN LIMBANG
DR. NUR ATHIRAH BINTI MOHD JAZMAN

VISI

Industri Penternakan Maju Menjelang 2030.

An Advanced Livestock Industry By 2030.

MISI

Mentransformasikan Industri Ternakan Ke Arah

Industri Yang Berdaya Saing Dan Mampan.

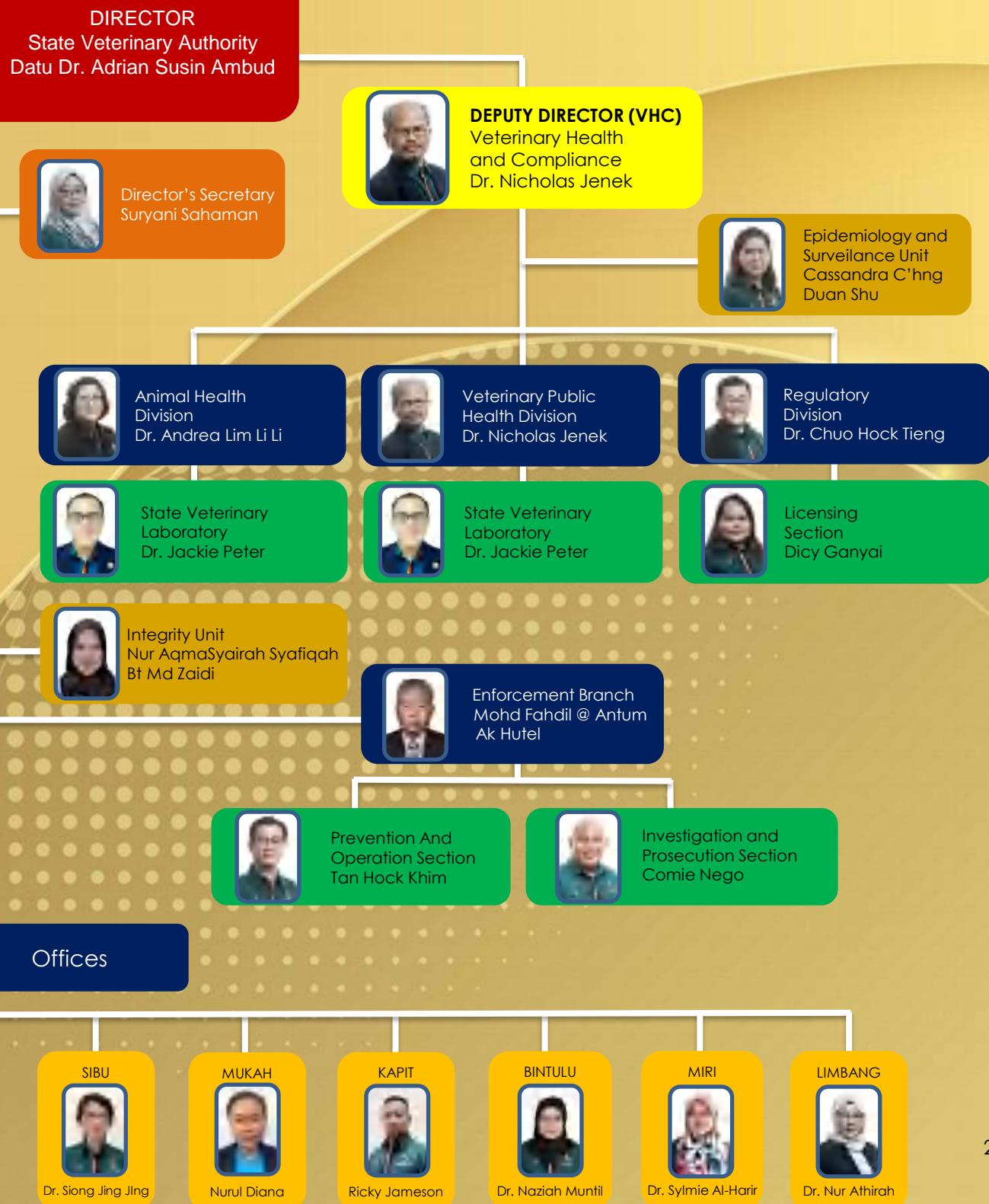
Transforming The Livestock Industry Into

A Competitive And Sustainable Industry.

TOP MANAGEMENT

ORGANIZATIONAL CHART

PERANAN DAN FUNGSI

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK

PERANAN

Memajukan Kegiatan Sosio-ekonomi Ternakan & Komoditi

Menjaga Serta Melindungi Kesihatan Awam Veterinar

Meningkatkan Pengawasan Kesihatan Haiwan

Memelihara Pematuhan Ordinan Yang Berkesan

FUNGSI

Mengawal, Mencegah Dan Menghapuskan
Penyakit Haiwan Dan Zoonotik

Pengawalan Import Dan Eksport Ternakan
Dan Hasilan Ternakan

Menjalankan Pemeriksaan Veterinar
Dan Penguatkuasaan Veterinar

Pembangunan Industri Ternakan, Pembangunan
Veterinar Dan Latihan

Penyelidikan Ternakan Dan
Khidmat Nasihat

Perkhidmatan Makmal
Dan Diagnostik

NILAI BERSAMA SCS DAN NILAI TERAS JABATAN

Nilai Bersama adalah kepercayaan asas dan prinsip Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak (JPVS) yang membantu Jabatan dalam menjalankan kewajipan. Nilai - nilai teras ini membantu Jabatan menentukan hala tuju dalam mencapai visi dan misi Jabatan.

INTEGRITI

Nilai ini merupakan ibu kepada kesemua nilai. Dalam 6 Nilai Bersama ini, integriti bermaksud kejujuran, kepercayaan dan kebolehan yang ditunjukkan melalui keadilan kepada setiap individu dan ketelusan dalam tindakan.

BAIK HATI DAN PRIHATIN

Baik hati dan prihatin melibatkan sifat empati dan keprihatinan dalam pelaksanaan tugas harian baik kepada rakyat mahupun rakan sekerja. Nilai baik hati dan prihatin mewujudkan suasana harmoni dan muhibbah di tempat kerja kerana didasari dengan rasa ikhlas dan setia kawan.

PROFESIONALISME

Profesionalisme merujuk kepada kompetensi kerja dan kendiri yang tinggi serta sikap yang bertanggungjawab dalam menjalankan tugas. Ia adalah kebolehan untuk bertindak adil, telus serta patuh kepada peraturan dan arahan tanpa mengira status atau pertalian. Kepentingan organisasi lebih diutamakan daripada kepentingan individu.

SIKAP BERSEGERA DAN SEMANGAT SEPUNYA

Sikap bersegera dan semangat sepunya merujuk kepada sikap untuk bertindak dengan kadar segera tanpa melengah-lengahkan masa. Nilai ini menuntut agar tugas yang dilaksanakan adalah atas dasar tanggungjawab dan setia kepada organisasi.

SEMANGAT BERPASUKAN

Semangat berpasukan merujuk kepada kemahuan yang kukuh dalam kumpulan untuk melaksanakan sesuatu tugas bagi mencapai matlamat yang sama. Semangat ini diamalkan melalui kerjasama, komitmen serta interaksi yang harmoni melalui pertukaran idea dan pengalaman.

BERORIENTASIKAN HASIL

Berorientasikan Hasil bermaksud minda dan tindakan yang berfokus kepada hasil dan impak. Elemen penting bagi mencapai keberhasilan adalah SMART iaitu Specific, Measurable, Achievable, Realistic dan Timely. Ini bermakna memastikan setiap tindakan dirancang dengan teliti dengan mengambil kira kesemua elemen ini dan bukan bertindak secara melulu.

TEMA OBJEKTIF STRATEGIK JPVS

Kecemerlangan Dalam Pembangunan
Industri Ternakan

Kecemerlangan Dalam Kesihatan
Veterinar Dan Pematuhan

Kecemerlangan Dalam Khidmat
Sokongan Dan Pengembangan Veterinar

IBU PEJABAT JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK

DVSS WORK CULTURE: C.E.R.I.A

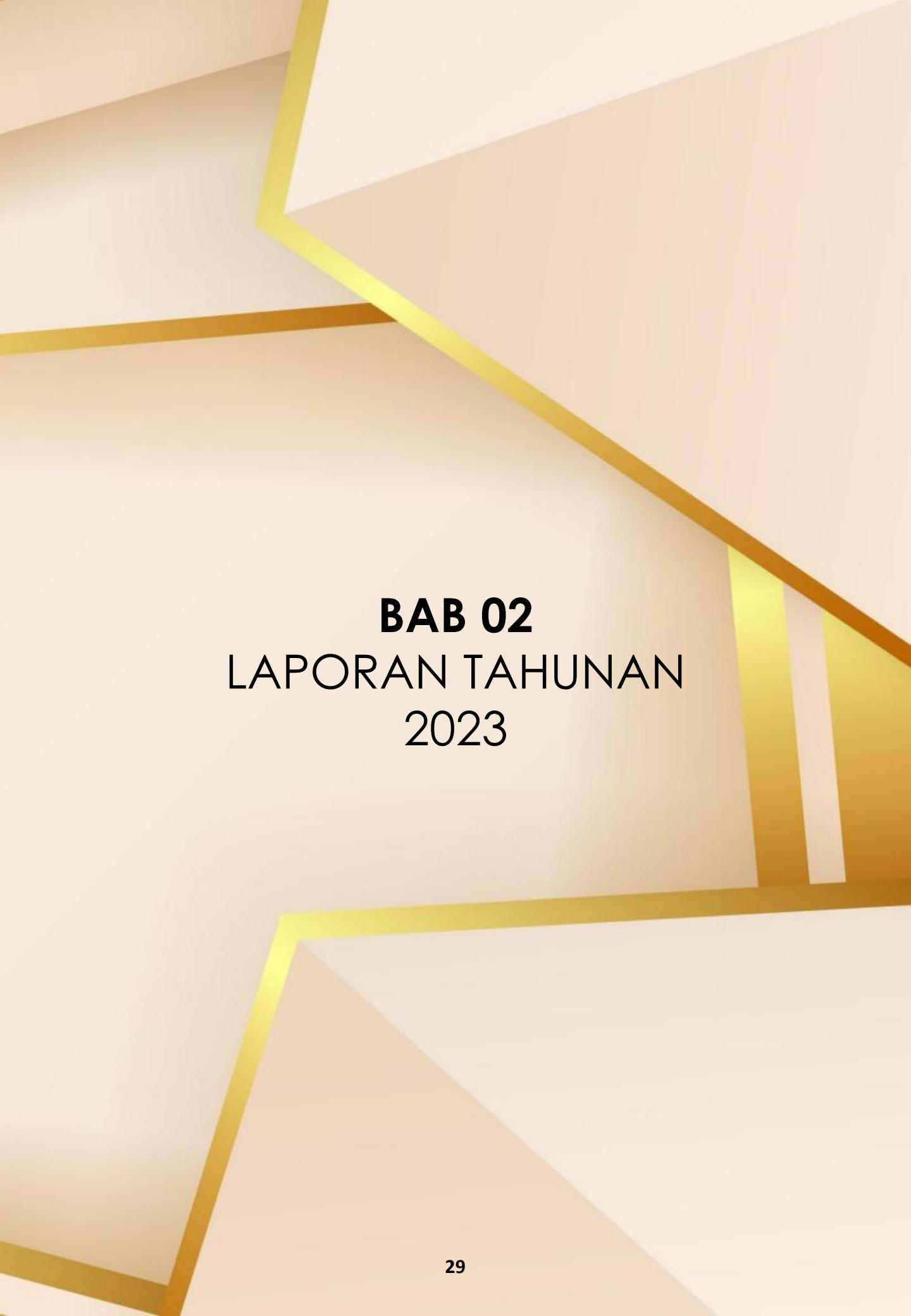
C – Cheerful, Conducive, Compassion, Committed

E – Empathy, Excellence

R – Responsive, Responsible

I – Integrity

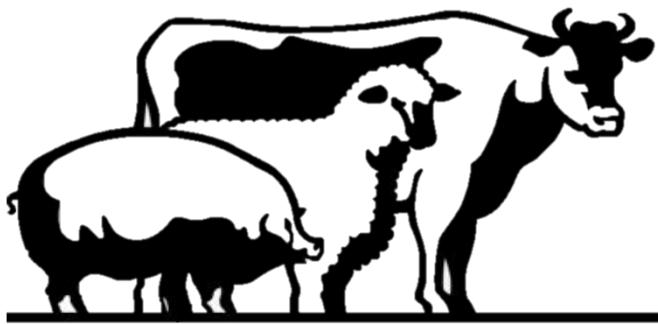
A – Accountable, Active, Action Oriented

BAB 02

LAPORAN TAHUNAN

2023

LAPORAN
BAHAGIAN PEMBANGUNAN
KOMODITI TERNAKAN

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN KUCHING**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	80
2	PEDAGANG	150
3	PEMPROSES	15
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	0
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	0
JUMLAH KESELURUHAN		245

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN KUCHING

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Sebanyak 14 ladang ternakan lembu yang terdapat di Bahagian Kuching dan kesemuanya adalah untuk tujuan pengeluaran daging lembu. Ladang-ladang ini terdiri daripada ladang integrasi kelapa sawit dan ada juga diternak secara intensif. Ladang integrasi utama adalah DAFA, RH PJP, Salcra dan Agrogreen Ventures.
KERBAU	Hanya 2 ladang yang dikenalpasti di Bahagian Kuching yang menternak kerbau. Populasi ternakan bagi ladang-ladang ini adalah sebanyak 9 ekor sahaja.
KAMBING	Terdapat 12 ladang di Bahagian Kuching yang mempunyai ternakan kambing pedaging manakala 1 laadang mempunyai kambing tenua yang bertempat di daerah Bau. Jabatan juga mempunyai program untuk kategori ruminan kecil iaitu Small Ruminant Pawah Programme (SRPP) bagi membantu membantu mewujudkan ladang nucleus bagi membekal kambing hidup dan seterusnya meningkatkan bilangan penternak kambing pedaging.
BEBIRI	Hanya 7 penternak yang menternak kambing biri-biri di Bahagian Kuching. Biri-biri yang diternak merupakan biri-biri pedaging dan mempunyai produktiviti yang baik. Program Small Ruminant Pawah Programme (SRPP) juga ditawarkan bagi penternakan biri-biri oleh Jabatan.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN KUCHING

PROFIL INDUSTRI	
BEBIRI	Hanya 7 penternak yang menternak kambing biri-biri di Bahagian Kuching. Biri-biri yang diternak merupakan biri-biri pedaging dan mempunyai produktiviti yang baik. Program Small Ruminant Pawah Programme (SRPP) juga ditawarkan bagi penternakan biri-biri oleh Jabatan.
AYAM PEDAGING	Terdapat sebanyak 76 ladang ayam pedaging yang terdapat di Bahagian Kuching. Di mana kebanyakkan ladang-ladang ini tertumpu di Daerah Bau dan Kuching. Penternakan dilakukan secara <i>closed house system</i> dan juga <i>open house system</i> . Namun begitu, peralihan penternakan secara <i>open house system</i> kepada <i>closed house system</i> dalam proses perlaksanaan oleh para penternak yang telibat. Ladang integrator utama di Bahagian Kuching adalah seperti CCK, Heng Feng, Yeung Lok dan K & L Farming Industries.
AYAM PENELUR	Sebanyak 8 ladang ayam penelur yang terdapat di Bahagian Kuching. Walaupun tidak banyak ladang ayam penelur yang terdapat di Bahagian Kuching, namun ianya dapat menampung keperluan semasa penduduk setempat malah mampu mengekspot keluar ke negara Brunei.
ITIK PEDAGING	Terdapat sebanyak 24 pengusaha ladang penternakan itik pedaging yang dikenalpasti di Bahagian Kuching. Dimana kesemua ladang-ladang ini menggunakan penternakan secara semi-intensif. Para penternak menghasilkan daging itik untuk di pasarkan di pasaran lokal sahaja.
ITIK PENELUR	Seramai 13 orang pengusaha ladang penternakan itik penelur yang terdapat di Bahagian Kuching. Kaedah penternakan yang digunakan di ladang adalah secara semi-intensif. Penghasilan telur itik ini kemudiannya dipasarkan di pasaran lokal dan untuk memenuhi permintaan bekalan di kawasan setempat.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN KUCHING

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
BABI KOMERSIAL	Hanya 2 ladang komersial babi yang terdapat di Bahagian Kuching. Namun begitu, populasi ternakan babi komersial kian menurun dari semasa ke semasa diatas penularan wabak penyakit African Swine Fever (ASF) yang melanda di Sarawak.
BABI KAMPUNG	Seramai 3 orang penternak babi kampung yang dikenalpasti di Bahagian Kuching yang masih mempunyai ternakan babi. Penurunan jumlah penternak babi kampung dan bilangan ternakan adalah disebabkan penyakit African Swine Fever (ASF) yang telah melanda di Kuching pada tahun 2022.
RUSA	Hanya 2 orang penternak yang menternak rusa dikenalpasti di Bahagian Kuching. Populasi bagi komoditi ini adalah sebanyak 37 ekor. Pernakan rusa di Bahagian Kuching berfungsi untuk memenuhi permintaan daging rusa secara lokal sahaja.
ARNAB	Terdapat sebanyak 1 orang pengusaha penternakan arnab di Bahagian Kuching. Populasi pada tahun 2023 bagi komoditi ini adalah sebanyak 10 ekor sahaja.
PUYUH	Hanya seorang penternak bagi penternakan puyuh yang terdapat di Bahagian Kuching. Populasi untuk komoditi ini adalah sebanyak 150 ekor sahaja. Walaupun bilangan bagi komoditi ini agak sedikit, pihak Jabatan berharap ianya akan berkembang dari semasa ke semasa.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN KUCHING**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	3,227	2,368	2,117	3,016	1314
LEMBU TENUSU	NIL	NIL	NIL	NIL	NIL
KERBAU	33	23	9	16	9
KAMBING	1,165	598	575	501	306
BEBIRI	92	273	524	264	347
AYAM PEDAGING	14,53,707	12,707,848	16,094,060	9,314,316	17,483,316
AYAM PENELUR	580,702	589,658	589,658	635,115	630,115
ITIK PEDAGING	NA	NA	NA	5,946	1,574
ITIK PENELUR	4,585	77,780	47,223	26,580	27,536
BABI KOMERSIAL	20,320	75,451	75,451	74,347	160
BABI KAMPUNG	1,166	1,669	7,214	4,206	16
RUSA	24	20	0	70	37
ARNAB	NA	NA	NA	574	10
PUYUH	NA	NA	NA	750	150

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGETAHUAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN KUCHING**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	1,628,640	709,560.00
2	LEMBU TENUSU	NIL	NIL
3	KERBAU	8,640	4,860.00
4	KAMBING	75,150	42,150.00
5	BEBIRI	66,000	52,050.00
6	AYAM PEDAGING	259,832,772	256,892,472
7	AYAM PENELUR	55,169,680	55,545,265.65
8	ITIK PEDAGING	178,380	47,220.00
9	ITIK PENELUR	NIL	137,680.00
10	BABI KOMERSIAL	60,267,900	620,400.00
11	BABI KAMPUNG	3,165,750	12,000.00
12	RUSA	8,750	4,625.00

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 DI BAHAGIAN KUCHING**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	0	14
2	LEMBU TENUSU	NIL	NIL
3	KERBAU	0	2
4	KAMBING	0	13
5	BEBIRI	0	7
6	AYAM PEDAGING	76	0
7	AYAM PENELUR	8	0
8	ITIK PEDAGING	24	0
9	ITIK PENELUR	8	0
10	BABI KOMERSIAL	2	0
11	BABI KAMPUNG	0	3
12	RUSA	0	2
13	ARNAB	0	1
14	PUYUH	0	1
JUMLAH		118	16

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN KUCHING**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	36.00
2	AUSTRALIA	56.00
3	TEMPATAN	65.00
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	15.90
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	10.80
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	32.00
7	CHERRY VALLEY	28.00
8	PEKING	28.00
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.64
10	GRED B	0.63
11	GRED C	-
12	GRED D	-
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	25.00
14	AYAM KAMPUNG	
15	(A) BETINA	25.00
16	(B) JANTAN	25.00
17	(C) PURATA	25.00
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	1.40
19	SEGAR (SEDERHANA)	1.30
20	TEMPATAN (MASIN)	1.50
21	IMPORT (MASIN)	1.30
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	69.00
23	TEMPATAN	85.00
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	34.00
25	DAGING BABI BERLEMAK	34.00
26	PAHA	31.50

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SAMARAHAN**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	150
2	PEDAGANG	5
3	PEMPROSES	5
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	8
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	5
JUMLAH KESELURUHAN		173

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SAMARAHAN

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Terdapat 28 penternak lembu yang aktif di Bahagian Samarahan. 3 daripada penternak tersebut adalah peserta dibawah program CPP. Secara keseluruhannya, Daerah Samarahan mencatatkan bilangan populasi lembu yang tinggi berbanding daerah-daerah lain
KERBAU	Hanya terdapat 2 orang penternak yang mempunyai ternakan kerbau. Jumlah populasi kerbau di Bahagian Samarahan adalah 7 ekor yang hanya terdapat di Daerah Gedong dan Samarahan.
KAMBING	Ternakan kambing di Bahagian Samarahan adalah yang paling diminati oleh penternak-penternak kecil. Jualan untuk tujuan Aqiqah dan korban mendapat pemintaan yang tinggi sehingga sukar untuk memenuhi permintaan pelanggan. Terdapat 38 penternak yang telibat dalam penternakan ini dengan mencatat jumlah populasi sebanyak 850 ekor.
BEBIRI	Ternakan bebiri pada masa kini semakin mendapat tempat dihati penternak. Hal ini berikutan tempoh masa untuk jualan dan berat ideal untuk dijual adalah lebih cepat berbanding kambing biasa. Bagi penternak, beberi juga mempunyai daya ketahanan kepada penyakit adalah lebih baik berbanding kambing.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SAMARAHAN

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
AYAM PEDAGING	Bahagian Samarahan merupakan salah satu bahagian yang menyumbang kepada pengeluaran ayam pedaging di Sarawak. Terdapat 16 ladang komersial yang wujud di Bahagian Samarahan.
AYAM PENELUR	Pada masa ini, Bahagian Samarahan cuma mempunyai 3 ladang komersil yang menjalankan perniagaan ayam penelur.
ITIK PEDAGING	Populasi itik pedaging di Bahagian Samarahan masih lagi rendah. Penternak yang menjalankan aktiviti ini biasanya untuk dipasarkan dikawasan setempat dan untuk kegunaan sendiri.
ITIK PENELUR	Terdapat 4 penternak yang aktif dalam penternakan itik penelur dan hanya 2 sahaja ladang komersial di Bahagian Samarahan
BABI KOMERSIAL	Pada masa kini, tiada lagi ladang babi komersial di Bahagian Samarahan. Hal ini kerana, ladang tersebut diarahkan untuk ditutup kerana kawasan ladang tidak sesuai untuk aktiviti ternakan tersebut. Ladang PFA yang dulunya dibawuh pentadbiran Samarahan telah dipindahkan ke bawah pentadbiran Bahagian Serian.
BABI KAMPUNG	Populasi babi kampung mencatatkan jumlah yang rendah berbanding dengan tahun sebelumnya. Hal ini kerana, banyak penternak terjejas akibat wabak African Swine Fever.
RUSA	Terdapat 4 orang penternak yang mempunyai ternakan rusa. Hanya 27 ekor rusa yang ada di Bahagian Samarahan.
ARNAB	Tiada penternak yang menjalankan aktiviti penternakan arnab di Bahagian Samarahan
PUYUH	Terdapat 3 penternak puyuh yang aktif dibahagian samarahan. 2 daripadanya adalah komersil dan mempunyai lesen ladang.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN SAMARAHAN**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	453	380	589	642	770
LEMBU TENUSU	0	0	0	0	0
KERBAU	2	4	6	9	7
KAMBING	1215	1095	941	955	850
BEBIRI	177	373	195	164	215
AYAM PEDAGING	482850	509675	536500	567500	780500
AYAM PENELUR	97500	98000	109000	109000	100000
ITIK PEDAGING	1740	2300	2020	1140	190
ITIK PENELUR	10200	13000	16700	17000	17700
BABI KOMERSIAL	26500	25600	263443	220286	0
BABI KAMPUNG	2100	2350	2199	1590	213
RUSA	356	369	404	265	27
PUYUH	63000	64300	65000	71000	71000

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGETUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN SAMARAHAN**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	4494000	5,390,000
2	LEMBU TENUSU	0	0
3	KERBAU	63,000	49,000
4	KAMBING	114600	850,000
5	BEBIRI	196800	215,000
6	AYAM PEDAGING	45,967,500	62,127,000
7	AYAM PENELUR	11,696,790	10,731,000
8	ITIK PEDAGING	5,130	3,420
9	ITIK PENELUR	1,824,270	1,899,387
10	BABI KOMERSIAL	399,960,000	0
11	BABI KAMPUNG	4,963,200	536,632
12	RUSA	184,800	18,000
13	PUYUH	5,902,050	638,494

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN SAMARAHAN**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	0	28
2	LEMBU TENUSU	0	0
3	KERBAU	0	2
4	KAMBING	0	38
5	BEBIRI	0	10
6	AYAM PEDAGING	16	0
7	AYAM PENELUR	3	0
8	ITIK PEDAGING	0	2
9	ITIK PENELUR	2	2
10	BABI KOMERSIAL	0	0
11	BABI KAMPUNG	0	14
12	RUSA	0	4
13	PUYUH	2	1
JUMLAH		23	101

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SAMARAHAN**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	35.00
2	AUSTRALIA	38.00
3	TEMPATAN	60.00
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	15.00
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	10.60
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	18.00
7	CHERRY VALLEY	0.00
8	PEKING	18.00
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.65
10	GRED B	0.59
11	GRED C	0.58
12	GRED D	0.52
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	22.00
14	AYAM KAMPUNG	25.00
15	(A) BETINA	27.00
16	(B) JANTAN	26.00
17	(C) PURATA	26.50
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	1.20
19	SEGAR (SEDERHANA)	1.10
20	TEMPATAN (MASIN)	1.35
21	IMPORT (MASIN)	1.25
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	36.00
23	TEMPATAN	45.00
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	26.00
25	DAGING BABI BERLEMAK	30.00
26	PAHA	25.00

BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SERIAN

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	150
2	PEDAGANG	0
3	PEMPROSES	70
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	0
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	1
JUMLAH KESELURUHAN		221

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SERIAN

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Hampir semua kegiatan ternakan lembu dilakukan bagi tujuan pembiakbakaan dan tujuan sembelihan . Ternakan lembu paling banyak terdapat di 3 ladang Salcra iaitu di Salcra Mongkos , Salcra Kedup dan Mayang Breeding. Terdapat beberapa ternakan dilakukan kecil-kecilan dengan bantuan di bawah program Cattle Pawah Programme (CPP) dan Livestock Commercial Development Programme (LCDP) .
LEMBU TENUSU	Ladang lembu tenusu di Bahagian Serian satu-satunya adalah dari Eco Farm Sdn Bhd.Pada tahun 2022, jumlah ternakan lembu tenusu adalah sebanyak 312 ekor . Permintaan susu di Sarawak adalah tinggi dan ladang ini , membekalkan susu di seluruh Sarawak.
KERBAU	Terdapat 3 ladang kerbau di bahagian Serian iaitu Ladang Samaraham Estate , Mayang Breeding dan penternak bernama Awang Helmi . Kerbau ini dipelihara bagi mengangkut gerabak kelapa sawit bagi mengurangkan tenaga pekerja.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SERIAN

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
KAMBING	Permintaan daging kambing di bahagian Serian amat tinggi bagi tujuan seperti akikah .Oleh sebab itu , banyak penternak menceburi bidang ternakan kambing pada masa kini . Terdapat penternak yang telah dibantu di bawah program Small Ruminant Pawah Programme (SRPP) , Sale Of Livestock (SOL) dan Livestock Commercial Development Programme (LCDP).
AYAM PEDAGING	Serian merupakan salah satu kawasan penternakan yang terbesar yang mempunyai jumlah penternak ayam pedaging yang paling banyak. Terdapat hampir 100 ladang ayam pedaging di bahagian Serian yang membekalkan ayam pedaging ke setiap pasaran tempatan.Hampir semua ladang ayam pedaging menjalankan penternakan secara reba tertutup bagi mengelakkan pencemaran bau serta meningkatkan produktiviti ladang mereka.
AYAM PENELUR	Serian juga merupakan kawasan pengeluar telur ayam yang paling aktif . Hal ini kerana , kebanyakan ladang telur ayam terdapat di Serian.Mereka membekalkan telur ayam ke seluruh Sarawak.
ITIK PEDAGING	Itik pedaging kurang mendapat sambutan di kawasan ini. Jadi penternakan itik pedaging cuma dilakukan secara kecil-kecilan di belakang rumah serta dilakukan bagi tujuan sara diri.
ITIK PENELUR	Terdapat 1 ladang ternakan itik penelur secara komersial di kawasan Balai Ringin. Telur itik dijual secara dimasinkan sebelum dipasarkan. Terdapat juga penternak yang memelihara itik penelur secara kecil kecilan serta mendapat bantuan di bawah bantuan Livestock Commercial Development programme (LCDP).

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SERIAN

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
BABI KOMERSIAL	Serian juga merupakan pengeluar babi komersial. Kini , hanya beberapa ladang sahaja yang masih beroperasi disebabkan oleh penyakit African Swine Fever (ASF) . Kebanyakan baka yang digunakan adalah <i>Landrace X</i> dan <i>Large White</i> .
BABI KAMPUNG	Ternakan babi kampung cuma dilakukan kecil-kecilan bagi tujuan sara diri dan sembelihan semasa musim perayaan atau majlis keramaian.
RUSA	Penternakan rusa di kawasan Serian cuma ada 2 penternak di bawah bantuan Geran Baka Ternakan (GBT). Daging selepas sembelihan selalunya di jual kepada penduduk kampung memandangkan ianya mendapat sambutan di kampung-kampung.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN SERIAN**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	2,226	1,903	1,079	543	989
LEMBU TENUSU	352	502	369	312	265
KERBAU	58	58	65	56	31
KAMBING	978	973	653	539	438
BEBIRI	0	0	0	0	0
AYAM PEDAGING	13,725,847	14,273,670	9,797,700	10,336,900	8,663,600
AYAM PENELUR	465,000	197,000	1,378,500	1,503,500	1,503,500
ITIK PEDAGING	66,555	66,555	12,405	10,755	0
ITIK PENELUR	16,000	16,000	10,000	10,000	10,113
BABI KOMERSIAL	39,078	54,130	122,417	48,453	242,953
BABI KAMPUNG	4,359	4,359	5,449	2,053	190
RUSA	56	60	92	85	86
ARNAB	0	0	0	0	0
PUYUH	0	0	0	0	0

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELOUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN SERIAN**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	293,220	534,060
2	LEMBU TENUSU	168,480	143,100
3	KERBAU	30,240	16,740
4	KAMBING	88,850	65,700
5	BEBIRI	0	0
6	AYAM PEDAGING	186,064,200	125,098,200
7	AYAM PENELUR	7,517,500	7,517,500
8	ITIK PEDAGING	322,650	0
9	ITIK PENELUR	300,000	303,390
10	BABI KOMERSIAL	53,298,300	267,248,300
11	BABI KAMPUNG	1,539,750	142,500
12	RUSA	10,625	10,750
13	ARNAB	0	0
14	PUYUH	0	0

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN SERIAN**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	4	8
2	LEMBU TENUSU	1	0
3	KERBAU	0	3
4	KAMBING	0	17
5	BEBIRI	0	0
6	AYAM PEDAGING	91	0
7	AYAM PENELUR	13	0
8	ITIK PEDAGING	0	0
9	ITIK PENELUR	1	3
10	BABI KOMERSIAL	12	0
11	BABI KAMPUNG	0	21
12	RUSA	0	2
13	ARNAB	0	0
14	PUYUH	0	0
JUMLAH		122	54

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SERIAN**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	32.00
2	AUSTRALIA	
3	TEMPATAN	65.00
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	14.50
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	10.00
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	28.00
7	CHERRY VALLEY	24.00
8	PEKING	-
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.62
10	GRED B	0.52
11	GRED C	0.46
12	GRED D	0.43
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	24.00
14	AYAM KAMPUNG	-
15	(A) BETINA	23.00
16	(B) JANTAN	23.00
17	(C) PURATA	23.00
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	1.50
19	SEGAR (SEDERHANA)	1.50
20	TEMPATAN (MASIN)	1.70
21	IMPORT (MASIN)	1.40
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	55.00
23	TEMPATAN	80.00
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	28.00
25	DAGING BABI BERLEMAK	32.00
26	PAHA	24.50

LAPORAN STESEN TERNAKAN RUSA SUNGAI PINANG BAHAGIAN SERIAN BAGI TAHUN 2023

Objektif :-

- Tempat pembiakan & ternakan rusa yang mencukupi untuk diagihkan kepada penternak.
- Pusat Latihan.

Peranan Utama :-

- i. Pembiakan rusa.
- ii. Pusat Penyelidikan & Pembangunan.
- iii. Agropelancongan.

SUNGAI PINANG DEER BREEDING STATION

POPULASI PADA TAHUN 2023

BIL	KATEGORI	JUMLAH
1	Male	30
2	Female	180
3	Fawn	50
JUMLAH KESELURUHAN		260

LAPORAN STESEN TERNAKAN RUSA SUNGAI PINANG BAHAGIAN SERIAN BAGI TAHUN 2023

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SRI AMAN**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	406
2	PENYEDIA PERKHIDMATAN	13
3	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	0
JUMLAH KESELURUHAN		419

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SRI AMAN

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Lembu di Sri Aman terletak kebanyakannya di estet-estet sawit contohnya dalam estet di SALCRA Pakit, SALCRA Batu Kaya, SALCRA Lemanak dan SALCRA Batang Ai. Lembu diternak secara intergrasi. Terdapat beberapa penternak menternak lembu secara kecil-kecilan dan pihak JPV Sri Aman akan sedaya upaya untuk mendapat maklumat tersebut.
KAMBING	Pada tahun 2023, terdapat 240 ekor kambing dengan berjumlah 12 penternak di sekitar Bahagian Sri Aman.
BEBIRI	Bebiri yang terdapat di Bahagian Sri Aman kebanyakannya adalah baka Doper. Terdapat 17 ekor bebiri dengan berjumlah 5 penternak yang menternak bebiri di Bahagian Sri Aman.
AYAM PEDAGING	Terdapat satu (1) ladang penternak ayam pedaging komersial di Sri Aman serta berlesen dibawah JPV Sarawak. Pasaran utama adalah kawasan di sekitar Bandar Simanggang dan rumah-rumah panjang yang berdekatan.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SRI AMAN

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
ITIK	Penternakan itik di Bahagian Sri Aman tidak ada yang berskala komersial setakat ini. Akan tetapi, terdapat beberapa penternak yang menternak itik pedaging dan itik penelur dimana pasaran mereka tertumpu kepada kawasan rumah panjang dan penjaja di tamu dan kedai kecil.
BABI KAMPUNG	Penternakan babi kampung adalah satu sumber utama pendapatan dan makanan bagi Bahagian Sri Aman. Terdapat sekitar 50 ekor babi kampung dengan jumlah 5 penternak yang terdapat di Sri Aman.
RUSA	Terdapat satu (1) penternak yang masih bergiat aktif dalam menternak rusa di Bahagian Sri aman. Tujuan utama penternakan ini adalah fokus kepada rekreasi.
PUYUH	Penternakan puyuh di Bahagian Sri Aman tidak banyak akan tetapi terdapat dua (2) penternak yang bergiat aktif dan memperoleh pasaran yang stabil dalam menternak puyuh. Penternak – penternak ini bukan sahaja menjual telur, malah mereka juga menjual puyuh hidup, induk dan daging burung puyuh.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
BAHAGIAN SRI AMAN**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	919	1339	1217	1308	1199
KERBAU	1	1	1	1	1
KAMBING	213	251	242	416	431
BEBIRI	13	6	6	199	331
AYAM PEDAGING	10800	9000	9000	12200	16,750
AYAM KAMPUNG	119,669	391,877	57,637	50,692	31,765
ITIK PEDAGING	1,770	10,351	600	1,597	1410
ITIK PENELUR	3,002	1,932	9,652	1,532	600
BABI LOKAL	14,061	18,030	13,200	2,972	1,308
RUSA	148	29	49	26	37
PUYUH	0	0	0	850	300

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGETUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN SRI AMAN**

BIL	KOMODITI	2022 (RM)	2023 (RM)
1	LEMBU	706,320	647,460
2	KERBAU	0	1,500
3	KAMBING	46,500	64,650
4	BEBIRI	49,750	82,750
5	AYAM PEDAGING	163,800	219,600
6	ITIK PEDAGING	47,820	42,300
7	ITIK PENELUR	469,711	18,000
8	BABI KAMPUNG	2,195,250	88,290
9	RUSA	3,250	4,625

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN SRI AMAN**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	0	4
2	KERBAU	0	0
3	KAMBING	0	13
4	BEBIRI	1	0
5	AYAM PEDAGING	2	18
6	ITIK PEDAGING	0	7
7	ITIK PENELUR	0	6
8	BABI KAMPUNG	0	32
9	RUSA	0	1
10	PUYUH	0	1
JUMLAH		3	82

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SRI AMAN**

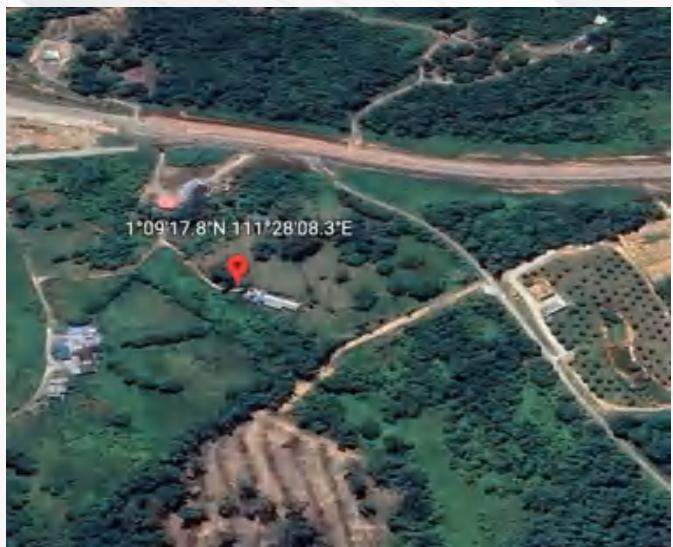
KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	21.58
2	AUSTRALIA	49.86
3	TEMPATAN	23.37
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	15.25
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	7.89
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	25.08
7	CHERRY VALLEY	16.56
8	PEKING	-
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.66
10	GRED B	0.65
11	GRED C	0.61
12	GRED D	0.58
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	11.45
14	AYAM KAMPUNG	20.00
15	(A) BETINA	24.42
16	(B) JANTAN	24.17
17	(C) PURATA	24.29
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	-
19	SEGAR (SEDERHANA)	-
20	TEMPATAN (MASIN)	1.73
21	IMPORT (MASIN)	1.25
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	27.48
23	TEMPATAN	33.25
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	32.38
25	DAGING BABI BERLEMAK	31.75
26	PAHA	27.63

LAPORAN STESEN TERNAKAN (TEMUDOK) BAGI TAHUN 2023

Stesen Ternakan Temudok telah ditubuhkan pada tahun 1980-an dan terletak di persimpangan jalan Pan Borneo Sri Aman-Betong. Berkeluasan 4 hektar, dilengkapi dengan satu (1) unit kandang kambing, sembilan (9) padang rumput pastura atau padang ragut dan empat (4) buah berek kakitangan jabatan. 80% daripada keluasan stesen adalah padang ragut iaitu dalam 2.7 hektar. Selain itu, 0.2 hektar pula adalah kawasan penanaman rumput napier.

Di Stesen Ternakan Temudok ini terdapat dua (2) jenis pastura dan lapan (8) jenis fodder. Ternakan yang ada di Stesen Ternakan Temudok adalah bebiri dari jenis Dorper yang di import dari Australia dan Kambing Boer.

Stesen Ternakan Temudok mengamalkan sistem semi-intensif dimana ternakan akan dilepaskan ke padang ragut pada sebelah petang jika cuaca baik. Jika cuaca buruk atau hujan, ternakan hanya diberi makan di dalam kandang. Pada masa ini, stesen hanya menumpukan kepada ternakan bebiri sahaja untuk dibiak baka seterusnya dibekalkan untuk projek – projek jabatan

LAPORAN STESEN TERNAKAN (TEMUDOK) BAGI TAHUN 2023

POPULASI HAIWAN DI STESEN TERNAKAN

BIL.	KATEGORI/SPESIS/BAKA	POPULASI
1	BERBIRI: DOPPER DAMARA	58
2	KAMBING: BOER	23
3	KAMBING: KACUKAN	14
JUMLAH		95

LAPORAN STESEN TERNAKAN (TEMUDOK)
BAGI TAHUN 2023

INDEKS PRODUKTIVITI

INDEX	STANDARD SET		MONTHLY ACHIEVEMENT		AGGREGATE ACHIEVEMENT	
	%	HDS	%	HDS	%	HDS
Calving rate (%)	100	65	75	49	75	49
Calving Interval (Mths)	6		6		6	
Calf Mortality (%)	5	7	20	13	20	13
Adult Mortality (%)	6.5	10	26	17	26	17
Herd Mortality (%)	6.5	10	46	30	46	30
Birth Weight (kgs)	2.0		1.8		1.8	
Body Weight at 12 mths	15 - 20		15 - 20		15 - 20	
Body Weight at 24 mths	25 - 30		25 - 30		25 - 30	

INDEX	STANDARD	AGGREGATE PERFORMANCE	
		(HEADS)	PERCENTAGE (%)
Fawning Rate (%)	20 hds@70 %	49	75
Fawns Mortality (%)	< 5	17	26
Stage Mortality (%)	< 10	-	-
Hinds Mortality (%)	< 10	-	-
Herd Mortality (%)	< 10	30	46

BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN BETONG

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	277
2	PEDAGANG	0
3	PEMPROSES	0
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	9
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	5
JUMLAH KESELURUHAN		291

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN RUMINAN BAHAGIAN BETONG

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Ternakan lembu kebiasaannya mendapat permintaan yang tinggi untuk upacara keagamaan seperti upacara Qurban dan juga sebagai sumber protein harian. Lembu diternak secara kecil-kecilan oleh sebagian penduduk di Bahagian Betong terutamanya kaum Melayu. Penternakan lembu secara integrasi di estet kelapa sawit adalah salah satu sistem ternakan yang diamalkan terutamanya SALCRA. Populasi lembu 2023 : 1,214 ekor
KAMBING	Seperti ternakan lembu, ternakan kambing juga merupakan ternakan penting bagi umat Islam bagi kegunaan upacara keagamaan seperti Majlis Aqiqah dan Hari Raya Korban. Daging kambing juga dianggap eksklusif dan sering kali menjadi pilihan untuk kegunaan majlis-majlis. Populasi kambing 2023 : 2,515 ekor
BEBIRI	Ternakan kambing berbiri kian berkembang di kalangan peternak . Sama seperti lembu dan kambing, ternakan berbiri juga menjadi pilihan untuk digunakan sebagai upacara keagamaan . Penternakan berbiri masih belum meluas di Bahagian Betong. Di Stesen Ternakan Layar, berbiri di biakkan , dibesarakan dan digemukkan untuk tujuan penjualan ternakan (SOL) dan program bantuan ternakan seperti SRPP. Populasi berbiri 2023 : 154 ekor

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BUKAN RUMINAN BAHAGIAN BETONG

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
AYAM PEDAGING	<p>Sejak dilanda wabak penyakit Demam Babi Afrika (ASF) dari tahun 2020, kebanyakan peternak mengalami kerugian besar terutamanya penternak babi. Oleh kerana itu, kebanyakan peternak yang terjejas ini berpaling ke ternakan ayam tidak kira ayam pedaging atau ayam penelur. Ternakan ayam di Betong mengamalkan pelbagai jenis sitem ternakan. Ada yang menternak di belakang rumah, ada yang menternak secara kecil-kecilan, dan ada yang berskala sederhana. Kebanyak penternak ini menternak untuk tujuan kegunaan sendiri dan pasaran tempatan sahaja.</p> <p>Populasi ayam 2023 : 22, 373 ekor</p>
AYAM PENELUR	
ITIK PEDAGING	<p>Penternakan itik tidak kira samaada pedaging atau penelur kian berkembang sejak tahun sebelum ini. Perminatan daging itik dan telur itik terutamanya pengeluaran telur masin semakin meningkat dan hal ini telah mendorong penternakan itik di kalangan penternak di Bahagian Betong.</p> <p>Populasi itik 2023 : 4, 523 ekor</p>
ITIK PENELUR	
BABI KAMPUNG	<p>Babi merupakan ternakan penting untuk upacara adat dan juga upacara perayaan seperti sambutan Hari Gawai bagi kaum Iban dan sambutan Hari Krismas bagi penganut Kristian. hig deman as for upacara adat dan juga upacara perayaan. Populasi ternakan babi merundum sejak dilanda wabak ASF dari tahun 2020. Namun didapati ada peternak yang mencuba sekali lagi untuk menbangunkan penternakan babi.</p> <p>Populasi babi 2023 : 655 ekor</p>

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN BETONG**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	1, 566	1, 664	1, 736	1, 191	1, 214
KAMBING	206	315	207	419	515
BEBIRI	61	98	161	164	154
AYAM	27, 550	10, 675	15,187	18, 638	22, 374
ITIK	4, 784	5, 385	6, 821	3, 212	4, 523
BABI KAMPUNG	16, 267	7, 563	9, 562	745	655

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGETUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN BETONG**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	RM 643, 140	RM 655, 560
2	KAMBING	RM 50, 280	RM 61, 800
3	BEBIRI	RM 32, 800	RM 38, 500
4	AYAM	RM 670, 968	RM 805, 464
5	ITIK	RM 256, 960	RM 271, 380
6	BABI KAMPUNG	RM 558, 750	RM 491, 250

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN BETONG**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	-	6
2	KAMBING	-	54
3	BEBIRI	-	4
4	AYAM	-	159
5	ITIK	-	91
6	BABI KAMPUNG	-	37
JUMLAH		-	351

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN BETONG**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	24.60
2	AUSTRALIA	34.90
3	TEMPATAN	35.80
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	16.60
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	-
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	22.40
7	CHERRY VALLEY	19.80
8	PEKING	-
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.70
10	GRED B	0.60
11	GRED C	0.58
12	GRED D	0.50
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	25.00
14	AYAM KAMPUNG	-
15	(A) BETINA	-
16	(B) JANTAN	-
17	(C) PURATA	-
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	-
19	SEGAR (SEDERHANA)	-
20	TEMPATAN (MASIN)	1.60
21	IMPORT (MASIN)	1.40
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	39.00
23	TEMPATAN	45.00
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	25.00
25	DAGING BABI BERLEMAK	28.00
26	PAHA	-

LAPORAN STESEN TERNAKAN (LAYAR) BAGI TAHUN 2023

Stesen Ternakan Layar ditubuhkan pada tahun 1991 dan memulakan operasi pada tahun 1992 dengan kapasiti awal sebanyak 518 ekor berbiri, terdiri daripada 44 ekor jantan dan 474 ekor betina. Stesen ini terletak di Sungai Antu, Layar, Betong, hanya 2 km dari Stesen Petronas Layar dan 10 km dari bandar Betong. Kawasannya luas, meliputi lebih kurang 48 hektar (116 ekar), dengan tanaman pastura yang ditanam untuk memberi makanan kepada ternakan. Stesen Ternakan Layar mempunyai objektif utama untuk menghasilkan ternakan berkualiti untuk tujuan pembiakan kepada peternak dan skim ternakan.

Tujuan utama stesen ini adalah untuk mempertingkatkan aktiviti pembiakan dan pembesaran ternakan. Selain itu, stesen ini juga berperanan dalam penyelidikan dan pengembangan dalam bidang ternakan, memastikan kecekapan dan inovasi dalam pengurusan ternakan. Kesemua ini menjadikan Stesen Ternakan Layar sebagai pusat penternakan yang strategik dan memberi sumbangan yang besar kepada pembangunan industri ternakan terutamanya ternakan ruminan kecil di kawasan tersebut.

LAPORAN STESEN TERNAKAN (LAYAR) BAGI TAHUN 2023

POPULASI HAIWAN DI STESEN TERNAKAN

BIL.	KATEGORI/SPESIS/BAKA	POPULASI
1	DORPER MIX	136
2	BOER MIX	23
3	SAANEN	3
JUMLAH		

INDEKS PRODUKTIVITI

INDEX	STANDARD SET		MONTHLY ACHIEVEMENT		AGGREGATE ACHIEVEMENT	
	%	HDS	%	HDS	%	HDS
Lambing rate (%)	100	63	2.38	18	28.57	18
Lambing Interval (Mths)	8		-		-	
Lamb Mortality (%)	6	4	1.59	1	12.70	8
Adult Mortality (%)	6	4	1.59	1	11.11	7
Herd Mortality (%)	6	4	1.59	1	23.81	15
Birth Weight (kgs)	2					
Body Weight at 12 mths	32					
Body Weight at 24 mths	40					

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SARIKEI**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	840
2	PEDAGANG	0
3	PEMPROSES	1
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	37
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	3
JUMLAH KESELURUHAN		881

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SARIKEI

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Terdapat 5 ladang lembu di Bahagian Sarikei dengan populasi lembu ekor sebanyak 262 ekor dan kebanyakannya adalah baka Brahman, Bali dan sapi. Ternakan lembu yang dipelihara adalah lembu daging dan sasaran pasaran adalah untuk Hari Raya Qurban, majlis perkahwinan, aqiqah dan majlis-majlis kesyukuran.
KERBAU	Bahagian Sarikei mempunyai 1 ladang ternakan kerbau yang dibantu di bawah Program Usahawan Kerbau (BEP) pada tahun 2021 sebanyak 52 ekor. Populasi ternakan kerbau terkini telah bertambah sehingga 108 ekor.
KAMBING	<p>Penteranagan kambing di Bahagian Sarikei pada masa kini semakin mendapat sambutan. Jumlah populasi kambing terkini adalah 375 ekor.</p> <p>Terdapat 1 ladang kambing berlesen di Bahagian Sarikei dan 1 ladang yang beroperasi di bawah bantuan Pawah (Small Ruminant Pawah Program). Ladang SRPP ini juga beroperasi sebagai petting zoo / agrotourism.</p> <p>Kebanyakan kambing diternak untuk tujuan pembiakan baka pedaging tetapi terdapat juga 1 ladang kambing yang memelihara kambing tenusu untuk pengeluaran susu dan sabun susu kambing.</p>

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SARIKEI

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
BEBIRI	Bahagian Sarikei kini mempunyai 1 ladang bebiri dengan jumlah populasi 17 ekor di Meruton, Jakar. Bebiri yang dipelihara adalah untuk tujuan daging.
AYAM PEDAGING	Terdapat 12 ladang ayam pedaging berlesen di Bahagian Sarikei. Kebanyakan baka ayam pedaging adalah ROSS 308. Setakat ini, semua ladang ayam pedaging masih mengamalkan reban terbuka. Beberapa ladang berlesen telah berhenti operasi disebabkan harga baja ayam yang tinggi.
AYAM PENELUR	Bahagian Sarikei mempunyai 1 ladang ayam penelur berlesen yang mengeluarkan telur ayam selenium dan juga telur Omega. 1 ladang telah berhenti operasi.
RUSA	Terdapat 1 ladang rusa di Jalan Merudu, Daerah Sarikei yang telah menerima bantuan Livestock Commercial Development Programme (LCDP) pada tahun 2022. Populasi terkini adalah 15 ekor.
ARNAB	Daging arnab memang ada tempat di pasaran Sarikei yang gemar burger daging arnab. Terdapat 5 ladang arnab di Bahagian Sarikei dengan jumlah populasi 1,447 ekor.
PUYUH	Terdapat 1 ladang komersial puyuh di Bahagian Sarikei. Populasi terkini adalah 247 ekor.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SARIKEI

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
ITIK PEDAGING	Terdapat 1 ladang itik komersial di Bahagian Sarikei. 3 ladang itik pedaging <i>backyard</i> telah mendapat bantuan Livestock Commercial Development Programme (LCDP) 2022. Kebanyakkan penternak memilih baka Muscovy (Serati).
ITIK PENELUR	Penternakan itik tidak asing kepada warga tempatan Sarikei. Terdapat 2 ladang itik belesen di Bahagian Sarikei dan juga 2 ladang itik penelur yang mendapat bantuan Livestock Commercial Development Programme (LCDP) 2022. Ramai penternak <i>backyard</i> yang menternak itik penelur untuk menghasilkan telur masin.
BABI KOMERSIAL	Selepas wabak penyakit African Swine Fever (ASF), hanya tinggal 1 ladang khinzir berlesen di Bahagian Sarikei. Walaubagaimanapun, terdapat 1 ladang khinzir baru di daerah Bintangor yang dalam proses memohon lesen.
BABI KAMPUNG	Rumah-rumah panjang di setiap daerah kebanyakannya memelihara babi kacukan atau khinzir tempatan secara kecil-kecilan untuk menampung kegunaan isi rumah atau until memenuhi kehendak pasaran penduduk tempatan terhadap daging babi. Tetapi disebabkan wabak ASF pada awal tahun 2022, kebanyakkan ladang telah berhenti operasi.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN SARIKEI**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	259	238	266	291	252
LEMBU TENUSU	0	0	0	0	0
KERBAU	25	27	89	89	108
KAMBING	385	404	235	424	375
BEBIRI	129	94	33	31	17
AYAM PEDAGING	5,422,100	417,500	400,100	470,200	4,103,190
AYAM PENELUR	15,000	16,400	11,000	12,000	11,000.00
ITIK PEDAGING	18,185	19,985	18,178	95,050	13,690
ITIK PENELUR	20,340	21,840	16,560	24,100	25,100
BABI KOMERSIAL	609	632	602	0	66
BABI KAMPUNG	23,325	24,833	15,849	85	86
RUSA	45	43	49	59	15
ARNAB	6,527	6,306	4,386	1,143	1,447
PUYUH	420	430	350	750	247

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELOUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN SARIKEI**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	151,740.00	136,080.00
2	LEMBU TENUSU	-	-
3	KERBAU	48,060.00	58,320.00
4	KAMBING	63,600.00	60,750.00
5	BEBIRI	7,750.00	4,250.00
6	AYAM PEDAGING	15,392,502.00	57,690,360.00
7	AYAM PENELUR	1,287,720.00	1,180,410.00
8	ITIK PEDAGING	2,812,500.00	259,200.00
9	ITIK PENELUR	2,596,221.00	9,427,950.00
10	BABI KOMERSIAL	0.00	425,920.00
11	BABI KAMPUNG	63,750.00	396,000.00
12	RUSA	7,375.00	1,875.00
13	ARNAB	-	-
14	PUYUH	-	-

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN SARIKEI**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	3	2
2	LEMBU TENUSU	0	0
3	KERBAU	1	0
4	KAMBING	7	4
5	BEBIRI	1	0
6	AYAM PEDAGING	12	56
7	AYAM PENELUR	1	-
8	ITIK PEDAGING	1	451
9	ITIK PENELUR	3	0
10	BABI KOMERSIAL	1	0
11	BABI KAMPUNG	1	12
12	RUSA	0	1
13	ARNAB	8	0
14	PUYUH	1	0
JUMLAH		40	526

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SARIKEI**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	25.25
2	AUSTRALIA	46.49
3	TEMPATAN	27.38
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	14.74
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	6.60
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	23.01
7	CHERRY VALLEY	-
8	PEKING	-
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.41
10	GRED B	0.39
11	GRED C	0.37
12	GRED D	-
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	24.25
14	AYAM KAMPUNG	-
15	(A) BETINA	29.25
16	(B) JANTAN	29.15
17	(C) PURATA	29.20
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	-
19	SEGAR (SEDERHANA)	-
20	TEMPATAN (MASIN)	1.20
21	IMPORT (MASIN)	1.43
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	39.63
23	TEMPATAN	45.00
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	36.40
25	DAGING BABI BERLEMAK	34.48
26	PAHA	32.23

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SIBU**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	56
2	PEDAGANG	120
3	PEMPROSES	5
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	0
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	0
JUMLAH KESELURUHAN		182

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SIBU

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Sebanyak 6 ladang ternakan lembu yang terdapat di Bahagian Sibu dan kesemuanya adalah untuk tujuan pengeluaran daging lembu. Ladang-ladang ini terdiri daripada ladang integrasi kelapa sawit dan intensif. Semua ladang ternakan lembu telah mendapat bantuan daripada projek <i>Cattle Pawah Programme (CPP)</i> yang dijalankan oleh Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak.
KAMBING	Terdapat 15 penternak kambing di Bahagian Sibu. Kambing yang diternak terdiri daripada kambing Boer dan juga kambing kacukan tempatan. Pasaran kambing di Bahagian Sibu lebih tertumpu kepada memenuhi permintaan tempatan bagi daging kambing dan juga untuk ibadah korban dan aqiqah. Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak telah menyalurkan projek ternakan <i>Small Ruminant Pawah Programme (SRPP)</i> kepada 2 peserta dalam usaha membangunkan sektor ruminan di Bahagian Sibu.
BABI KOMERSIAL	Terdapat 2 ladang komersial babi yang berlesen membekalkan daging babi selepas wabak <i>African Swine Fever</i> melanda di Bahagian Sibu. Ladang-ladang ini mengamalkan sistem intensif yang ketat dengan tahap biosekuriti yang tinggi untuk menjamin kesihatan ternakan dan keselamatan makanan masyarakat.
BABI KAMPUNG	Kebanyakan penternakan babi kampung telah dihapus selepas wabak <i>African Swine Fever</i> melanda di Bahagian Sibu. Untuk memodenkan sistem penternakan di belakang rumah dan kampung, Jabatan akan membantu penternak menaiktaraf ladang lama dan dilengkapkan dengan sistem pengurusan yang lebih baik dan biosekuriti yang tinggi.
RUSA	Rusa adalah sejenis ternakan yang memerlukan sistem penternakan yang unik dan beza daripada ternakan ruminan lain. Disebabkan perbezaan sistem ternakan rusa, hanya ada seorang penternak di Bahagian Sibu berjaya menternak rusa bagi tujuan agropelancongan.
ARNAB	Bahagian Sibu mempunyai 4 ladang arnab daging untuk membekalkan sumber protein berkualiti tinggi ini kepada masyarakat. Dengan kadar kolestrol yang rendah, daging arnab semakin popular dalam golongan masyarakat dan merupakan salah satu sumber protein yang berkhasiat.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN SIBU

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
BEBIRI	Terdapat 1 penternak bermula penternakan biri-biri di Bahagian Sibu dengan jayanya. Bebiri yang diternak adalah berbaka Dorper dengan kadar hasil daging yang cepat dan terjamin. Selain itu, baka ini mempunyai daya tahan penyakit yang agak tinggi dan produktiviti yang mantap.
AYAM PEDAGING	Terdapat 21 ladang ayam pedaging yang berlesen di Bahagian Sibu. Secara keseluruhan, majoriti ladang-ladang ini menggunakan penternakan secara <i>closed house system</i> manakala hanya minority sahaja yang masih menggunakan konsep <i>open house system</i> . Proses peralihan penternakan secara <i>open house system</i> kepada <i>closed house system</i> masih dalam perlaksanaan untuk mencapai matlamat pemodenan sistem ternakan.
AYAM PENELUR	Bahagian Sibu mempunyai 6 ladang ayam penelur yang berlesen untuk menampung keperluan telur di pasaran. Walaupun mengalami kesukaran dari segi kenaikan harga dalam kos pemakanan ternakan, penternak-penternak masih berusaha untuk meneruskan pembekalan sumber telur yang penting dalam kehidupan harian masyarakat. Telur Ayam Kampung dan Omega semakin dikenali oleh masyarakat tempatan dengan nilai kesihatannya walaupun harganya tinggi daripada telur biasa.
ITIK PEDAGING	Seramai 3 orang penternak melibatkan diri dalam penternakan itik daging. Itik daging iaitu itik Muscovy di kawasan Sibu amat popular di golongan masyarakat Cina. Peliharaan itik daging menggunakan cara <i>semi-intensif</i> . Penghasilan daging itik akan dipasarkan di lokaliti masing-masing untuk menampung permintaan domestik di bahagian Sibu.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN SIBU**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	607	594	531	664	627
LEMBU TENUSU	-	-	-	-	-
KERBAU	-	-	-	-	-
KAMBING	1,111	1,193	1,122	1,108	1,398
BEBIRI	152	54	46	56	23
AYAM PEDAGING	945,000	935,000	868,600	1,092,000	1,851,000
AYAM PENELUR	880,000	873,000	773,000	773,000	962,000
ITIK PEDAGING	500	400	1,200	3,680	1,025
ITIK PENELUR	-	-	-	-	-
BABI KOMERSIAL	16,678	14,093	12,902	780	699
BABI KAMPUNG	11,680	10,930	10,465	1,330	0
RUSA	3	4	3	2	4
ARNAB	104	248	469	658	873
PUYUH	-	-	-	-	-

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELOUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN SIBU**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	RM 338,580	RM 358,560
2	LEMBU TENUSU	-	-
3	KERBAU	-	-
4	KAMBING	RM 209,700	RM 166,200
5	BEBIRI	RM 5,750	RM 14,000
6	AYAM PEDAGING	RM 88,452,000	RM 149,931,000
7	AYAM PENELUR	RM 71,100,540	RM 88,484,760
8	ITIK PEDAGING	RM 331,200	RM 92,250
9	ITIK PENELUR	-	-
10	BABI KOMERSIAL	RM 9,609,600	RM 54,801,600
11	BABI KAMPUNG	RM 3,990,000	RM 0
12	RUSA	RM 4,800	RM 9,600
13	ARNAB	RM 82,250	RM 109,125
14	PUYUH	-	-

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN SIBU**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	-	6
2	LEMBU TENUSU	-	-
3	KERBAU	-	-
4	KAMBING	-	15
5	BEBIRI	-	1
6	AYAM PEDAGING	21	-
7	AYAM PENELUR	6	-
8	ITIK PEDAGING	-	3
9	ITIK PENELUR	-	-
10	BABI KOMERSIAL	2	-
11	BABI KAMPUNG	-	-
12	RUSA	-	1
13	ARNAB	-	4
14	PUYUH	-	-
JUMLAH		29	30

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN SIBU**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	23.09
2	AUSTRALIA	29.74
3	TEMPATAN	33.16
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	15.90
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	10.45
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	18.85
7	CHERRY VALLEY	-
8	PEKING	-
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.41
10	GRED B	0.39
11	GRED C	0.37
12	GRED D	-
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	18.69
14	AYAM KAMPUNG	-
15	(A) BETINA	28.82
16	(B) JANTAN	27.56
17	(C) PURATA	28.19
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	-
19	SEGAR (SEDERHANA)	-
20	TEMPATAN (MASIN)	1.80
21	IMPORT (MASIN)	1.50
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	39.20
23	TEMPATAN	36.50
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	35.98
25	DAGING BABI BERLEMAK	34.93
26	PAHA	31.43

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN KAPIT**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	180
2	PEDAGANG	12
3	PEMPROSES	-
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	10
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	3
JUMLAH KESELURUHAN		199

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN KAPIT

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
KAMBING	<p>Penternakan kambing di bahagian Kapit pada masa kini agak memuaskan.</p> <p>Terdapat juga penternak yang mula berminat menternak kambing.</p> <p>Ianya disebabkan oleh adanya permintaan kambing hidup untuk tujuan Aqiqah dan sebagainya .</p>
AYAM PEDAGING	<p>Penternakan ayam antara yang tertinggi di Bahagian Kapit dimana penduduk rumah panjang kebiasaannya menternak ayam sebagai sumber protein . Ayam kampung menjadi pilihan kerana lebih tahan lasak.</p>
ITIK PEDAGING	<p>Penternakan itik juga tidak asing kepada warga tempatan Kapit, dimana orang-orang rumah panjang memelihara secara kecil-kecilan untuk tujuan kegunaan isi rumah.</p>
ITIK PENELUR	<p>Terdapat juga pengusaha itik penelur bagi tujuan pemprosesan telur masin namun masih dalam skala yang kecil.</p>
BABI KAMPUNG	<p>Ada sedikit peningkatan jumlah penternak yang memelihara khinzir tempatan secara kecil-kecilan</p>

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN KAPIT**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	0	3	0	3	0
LEMBU TENUSU	0	0	0	0	0
KERBAU	0	0	0	0	0
KAMBING	128	238	194	243	254
BEBIRI	0	0	0	0	0
AYAM PEDAGING	43,699	36,622	18,382	18,643	39,682
AYAM PENELUR	0	0	0	0	0
ITIK PEDAGING	5167	4155	2976	2917	1672
ITIK PENELUR	0	0	0	0	0
BABI KOMERSIAL	0	0	0	0	0
BABI KAMPUNG	3570	2759	1972	41	194
RUSA	30	33	38	35	46
ARNAB	0	0	0	0	0
PUYUH	321	450	320	350	272

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELOUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN KAPIT**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	1,620.00	-
2	LEMBU TENUSU	-	-
3	KERBAU	-	-
4	KAMBING	21,450.00	38,100.00
5	BEBIRI	-	-
6	AYAM PEDAGING	139,822.00	714,276.00
7	AYAM PENELUR	-	-
8	ITIK PEDAGING	84,510.00	50,160.00
9	ITIK PENELUR	0	0
10	BABI KOMERSIAL	0	0
11	BABI KAMPUNG	30,750.00	145,500.00
12	RUSA	4,375.00	5,750.00
13	ARNAB	-	0
14	PUYUH	31,000.00	816.00

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN KAPIT**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	-	-
2	LEMBU TENUSU	-	-
3	KERBAU	-	-
4	KAMBING	-	9
5	BEBIRI	-	-
6	AYAM PEDAGING	-	545
7	AYAM PENELUR	-	-
8	ITIK PEDAGING	-	87
9	ITIK PENELUR	-	-
10	BABI KOMERSIAL	-	-
11	BABI KAMPUNG	-	33
12	RUSA	-	1
13	ARNAB	-	-
14	PUYUH	-	1
JUMLAH		-	676

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN KAPIT**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	-
2	AUSTRALIA	42.00
3	TEMPATAN	-
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	15.00
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	13.90
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	28.00
7	CHERRY VALLEY	47.00
8	PEKING	-
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.62
10	GRED B	0.55
11	GRED C	0.52
12	GRED D	0.48
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	20.00
14	AYAM KAMPUNG	30.00
15	(A) BETINA	-
16	(B) JANTAN	-
17	(C) PURATA	25.00
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	-
19	SEGAR (SEDERHANA)	-
20	TEMPATAN (MASIN)	1.70
21	IMPORT (MASIN)	2.00
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	47.00
23	TEMPATAN	-
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	35.00
25	DAGING BABI BERLEMAK	38.00
26	PAHA	32.00

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN MUKAH**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	750
	JUMLAH KESELURUHAN	750

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN MUKAH

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Populasi lembu dalam Bahagian Mukah adalah sebanyak 963 ekor dan kebanyakan lembu yang dipelihara di Bahagian Mukah adalah dari baka jenis Brahman dan KK sebagai sumber makanan berupa daging. Terdapat 3 buah Ladang Kelapa Sawit yang terlibat dalam Program Lembu Pawah @ CPP di Bahagian Mukah memelihara secara integrasi dibawah pokok kelapa sawit.
KAMBING	Populasi kambing di Mukah sebanyak 1,188 ekor dan diternak untuk sara diri bagi mendapatkan sumber daging segar oleh penternak disesetengah kawasan serta dijalankan untuk tujuan penjualan daging kambing terutamanya pada musim perayaan atau acara-acara keagamaan seperti majlis tahlil dan aqiqah.
ARNAB	Populasi arnab di Bahagian Mukah dipelihara oleh penternak secara kecil-kecil untuk mendapatkan sumber daging dan untuk tujuan haiwan kesayangan disamping sebagai sumber pendapatan sampingan.
BABI KAMPUNG	Kebanyakan babi kampung dipelihara untuk sara diri oleh penduduk di rumah panjang dan populasinya sekarang agak berkurangan disebabkan penyakit ASF.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN MUKAH

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
BEBIRI	Populasi bebiri di Bahagian Mukah sebanyak 303 ekor sahaja kebanyakan bebiri yang dipelihara untuk mendapatkan sumber daging dan baka ini lebih produktif dalam penghasilan biak baka dan mempunyai daya tahan dari penyakit.
AYAM PEDAGING	Belum terdapat ladang ayam pedaging komersial di Bahagian Mukah buat masa kini dan kebanyakan ayam pedaging dipelihara secara kecil-kecilan oleh orang kampung sebagai sumber makanan sendiri dan dijual untuk menambah pendapatan samping.
AYAM PENELUR	Ayam penelur dipelihara secara kecil-kecilan oleh sesetengah penternak untuk mendapatkan sumber telur segar.
ITIK PEDAGING	Itik pedaging biasanya dipelihara secara kecil-kecilan oleh orang kampung sebagai sumber makanan sara diri dan sesetengahnya akan menjual untuk menambah sumber pendapatan keluarga.
PUYUH	Pernakan burung puyuh di Bahagian Mukah diternak oleh beberapa orang penternak sebagai sumber pendapatan dari jual daging segar dan telur disamping menjual burung puyuh hidup kepada yang penternak yang baru hendak berjinak-jinak menternak burung puyuh.
ITIK PENELUR	Populasi itik penelur sebanyak 1,900 ekor dipelihara secara kecil-kecilan oleh orang kampung bagi mendapatkan sumber telor masin segar dijual kepada jiran tetangga dan di pasar tamu.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN MUKAH**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	1,249	1,168	1,279	1,039	963
KAMBING	1,011	1,097	890	957	1,188
BEBIRI	182	281	225	344	303
AYAM KAMPUNG	47,890	40,640	7,415	7,410	7,140
ITIK PEDAGING	12,116	11,670	3,502	3,267	3,275
ITIK PENELUR	-	-	-	550	1,900
BABI KAMPUNG	4,023	5,412	4,948	688	416
ARNAB	317	317	108	1,300	222
PUYUH	2,210	2,010	1,585	2,310	2,265

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELOUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN MUKAH**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	1,039	963
2	KAMBING	957	1,188
3	BEBIRI	344	303
4	AYAM KAMPUNG	7,410	7,140
5	ITIK PEDAGING	3,267	3,275
6	ITIK PENELUR	550	1,900
7	BABI KAMPUNG	688	416
8	ARNAB	1,300	222
9	PUYUH	2,310	2,265

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN MUKAH**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	3	24
2	KAMBING	-	68
3	BEBIRI	-	4
4	AYAM KAMPUNG	-	454
5	ITIK PEDAGING	-	250
6	ITIK PENELUR	-	6
7	BABI KAMPUNG	-	293
8	ARNAB	-	4
9	PUYUH	-	6
JUMLAH		3	1,109

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN MUKAH**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	28.00
2	AUSTRALIA	45.00
3	TEMPATAN	40.00
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	13.90
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	-
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	25.00
7	CHERRY VALLEY	-
8	PEKING	25.00
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.70
10	GRED B	0.65
11	GRED C	0.60
12	GRED D	0.55
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	14.90
14	AYAM KAMPUNG	-
15	(A) BETINA	26.00
16	(B) JANTAN	26.00
17	(C) PURATA	26.00
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	1.50
19	SEGAR (SEDERHANA)	0.80
20	TEMPATAN (MASIN)	1.50
21	IMPORT (MASIN)	1.60
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	37.00
23	TEMPATAN	36.00
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	30.00
25	DAGING BABI BERLEMAK	31.50
26	PAHA	28.00

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN BINTULU**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	320
2	PEDAGANG	286
3	PEMPROSES	6
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	15
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	13
JUMLAH KESELURUHAN		640

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN BINTULU

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Kesemua ternakan adalah untuk tujuan pembiakan baka pedaging dan kebanyakannya adalah baka Brahman. Terdapat 4 ladang lembu di Bintulu telah dibantu di bawah Program Pawah Lembu Jabatan (<i>Cattle Pawah Program</i>).
LEMBU TENUSU	Ladang lembu tenusu adalah dibawah Taman Pertanian Universiti (TPU), Universiti Putra Malaysia Kampus Bintulu bagi tujuan penyelidikan dan pembelajaran.
KERBAU	Terdapat 3 ladang kerbau di seluruh bahagian dan dua daripadanya mengamalkan sistem integrasi. Tujuan utama kerbau-kerbau ini adalah untuk mengangkut gerabak kelapa sawit dimana ianya dapat mengurangkan tenaga pekerja dan kos mengangkut hasil tuaian.
KAMBING	Penternakan kambing di bahagian Bintulu pada masa kini semakin mendapat sambutan. Ianya disebabkan oleh permintaan kambing hidup/daging kambing yang tinggi terutama musim perayaan dan korban. Terdapat satu ladang kambing telah mendapat bantuan Pawah (<i>Small Ruminant Pawah Program</i>) telah selesai membayar balik dengan Jabatan.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN BINTULU

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
BEBIRI	Kebanyakkan bebiri yang dipelihara di Bintulu adalah baka Dorper, dimana ianya adalah baka pedaging. Baka ini mempunyai daya tahan penyakit yang agak tinggi dan mempunyai rekod pembiakan yang baik menyebabkan baka ini menjadi pilihan para penternak. Seiring dengan ternakan kambing, permintaan daging ini juga sentiasa tinggi.
AYAM PEDAGING	Ladang ayam komersial yang berlesen dengan Jabatan terdapat di daerah Bintulu (4), Sebauh (2) dan Tatau (1). Setakat ini, hanya sebuah sahaja yang mengamalkan reban tertutup (closed house). Namun begitu, beberapa ladang lain masih dalam usaha untuk beralih ke sistem reban tertutup diatas isu alam sekitar sekaligus dapat meningkatkan produktiviti ladang mereka.
ITIK PEDAGING/ PENELUR	Penternakan itik juga tidak asing kepada warga tempatan Bintulu, dimana orang-orang kampung memelihara secara kecil-kecilan. Kebanyakan penternak memilih baka Muscovy (Serati) untuk pedaging dan Khaki Campbell untuk itik penelur.

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN BINTULU

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
BABI KOMERSIAL	Di Bintulu hanya terdapat sebuah ladang babi komersial yang berlesen dengan Jabatan dengan populasi 15,440 ekor setakat Disember 2021. Baka yang digunakan di ladang ini adalah Landrace x Large White dan mengamalkan pembiakan secara permanen beradas (Artificial Insemination).
BABI KAMPUNG	Rumah-rumah panjang di setiap daerah kebanyakannya memelihara khinzir tempatan secara kecil-kecilan cukup untuk menampung kegunaan isi rumah.
RUSA	Ternakan rusa di Bintulu hanya untuk tujuan rekreasi dan penyelidikan – Taman Tumbina dan Taman Pertanian Universiti (TPU), Universiti Putra Malaysia Kampus Bintulu.
ARNAB	Daging arnab semakin mendapat tempat di pasaran Bintulu. Ladang sedia ada membekalkan daging arnab segar selain dari arnab hidup untuk tujuan haiwan peliharaan.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN BINTULU**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	467	377	428	394	340
LEMBU TENUSU	20	13	10	8	6
KERBAU	148	76	86	30	37
KAMBING	685	664	710	762	722
BEBIRI	125	152	162	187	303
AYAM PEDAGING	335,300	972,000	972,000	932,610	933,500
ITIK PEDAGING	4,306	3,810	2,600	3,195	6,135
BABI KOMERSIAL	10,575	10,550	15,440	6,665	4,033
BABI KAMPUNG	11,539	4,528	5,873	2,409	425
RUSA	69	70	70	75	75
ARNAB	807	1,525	1,545	3,678	2,991

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELOUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN BINTULU**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	212,760	183,600
2	LEMBU TENUSU	4,320	3,240
3	KERBAU	16,200	19,980
4	KAMBING	320,040	347,463
5	BEBIRI	89,760	166,650
6	AYAM PEDAGING	32,065,200	33,253,200
7	ITIK PEDAGING	71,212	146,924
8	BABI KOMERSIAL	41,606,400	23,232,000
9	BABI KAMPUNG	4,549,500	1,012,500
10	RUSA	9,375	9,375
11	ARNAB	3,162,240	3,013,120

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN BINTULU**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	-	8
2	LEMBU TENUSU	1	-
3	KERBAU	2	1
4	KAMBING	-	14
5	BEBIRI	-	3
6	AYAM PEDAGING	6	114
7	ITIK PEDAGING	-	50
8	ITIK PENELUR	-	3
9	BABI KOMERSIAL	1	-
10	BABI KAMPUNG	-	7
11	RUSA	1	-
12	ARNAB	1	3
JUMLAH		12	203

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN BINTULU**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM) 2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	27.90
2	AUSTRALIA	45.00
3	TEMPATAN	49.00
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	15.00
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	6.80
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	20.00
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.50
10	GRED B	0.45
11	GRED C	0.42
12	GRED D	0.33
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	28.00
14	AYAM KAMPUNG	
15	(A) BETINA	30.00
16	(B) JANTAN	30.00
17	(C) PURATA	30.00
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	1.20
19	SEGAR (SEDERHANA)	1.00
20	TEMPATAN (MASIN)	1.50
21	IMPORT (MASIN)	1.20
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	40.00
23	TEMPATAN	52.00
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	31.00
25	DAGING BABI BERLEMAK	35.00
26	PAHA	25.00

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIDMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN MIRI**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	151
2	PEDAGANG	50
3	PEMPROSES	65
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	14
5	INSTITUSI (AWAM & SWASTA)	AWAM - 2 SWASTA – 1
JUMLAH KESELURUHAN		283

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN MIRI

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Populasi lembu di Bahagian Miri adalah sebanyak 2278 ekor dan tujuan utama penternakan lembu adalah untuk mendapatkan sumber daging.
LEMBU TENUSU	Tiada penternakan lembu tenusu dicatatkan di Bahagian Miri pada tahun 2023.
KERBAU	Terdapat 286 ekor kerbau di Bahagian Miri di mana majoritinya terdapat di Bario Highlands yang digunakan untuk tujuan penanaman padi.
KAMBING	Jumlah kambing pedaging di Bahagian Miri lebih banyak jika dibandingkan dengan kambing tenusu iaitu sebanyak 1402 ekor manakala 188 ekor untuk kambing tenusu.
BEBIRI	Sebanyak 702 ekor bebiri telah direkodkan di Bahagian Miri dan kebanyakannya di tanah tinggi Bario, Lambir dan Sibuti. Baka bebiri yang diternak termasuklah kacukan Dorset Malin dan Barbados Black Belly dan diternak oleh penternak kecil sahaja.
AYAM PEDAGING	2,728,250 ekor ayam pedaging direkodkan pada tahun 2023 yang diternak oleh 25 ladang di Bahagian Miri.
AYAM PENELUR	Terdapat 5 ladang di Bahagian Miri yang giat menjalankan penternakan ayam penelur dan sebanyak 130,250 ekor tercatat pada tahun 2023.
ITIK PEDAGING	Penternakan itik pedaging tidak begitu giat di Bahagian Miri dengan hanya 250 ekor tercatat.
ITIK PENELUR	Penternakan itik di Bahagian Miri adalah untuk penghasilan telur masin kepada penduduk setempat dengan populasi itik sebanyak 16,025 pada tahun 2023.
BABI KOMERSIAL	Hanya terdapat 1 ladang komersial sahaja yang menjalankan kegiatan penternakan babi komersial iaitu sebanyak 120 ekor.
BABI KAMPUNG	Sebanyak 459 ekor babi kampung pada tahun 2023 yang kebanyakannya diternak oleh orang kampung dan penduduk rumah panjang.

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN MIRI**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
LEMBU	2154	2218	3064	1432	2278
LEMBU TENUSU	0	0	0	0	0
KERBAU	556	658	579	248	286
KAMBING	1580	2479	1672	1431	1590
BEBIRI	669	781	781	645	702
AYAM PEDAGING	665,300	700,000	830,500	738,000	858,500
AYAM PENELUR	252,000	120,350	130,250	102,700	102,700
ITIK PEDAGING	3900	180	250	250	250
ITIK PENELUR	18,345	16,300	11,215	13,570	16,025
BABI KOMERSIAL	48,868	39,488	46,359	6310	120
BABI KAMPUNG	8756	9823	9149	250	459
RUSA	13	13	0	0	0
ARNAB	0	0	0	0	0
PUYUH	0	0	0	0	0

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELOUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN MIRI**

BIL	KOMODITI	2022	2023
1	LEMBU	773,280	1,230,120
2	LEMBU TENUSU	0	0
3	KERBAU	133,920	154,440
4	KAMBING	128,790	143,100
5	BEBIRI	96,750	105,300
6	AYAM PEDAGING	13,284,000	15,453,000
7	AYAM PENELUR	9,446,346	9,446,346
8	ITIK PENELUR	0	0
9	ITIK PENELUR	2,199,154	2,597,012
10	BABI KOMERSIAL	54,208,000	54,208,000
11	BABI KAMPUNG	0	0
12	RUSA	0	0
13	ARNAB	0	0
14	PUYUH	0	0

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN MIRI**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	9	12
2	LEMBU TENUSU	0	0
3	KERBAU	1	18
4	KAMBING	1	1
5	BEBIRI	3	40
6	AYAM PEDAGING	25	0
7	AYAM PENELUR	5	0
8	ITIK PEDAGING	1	0
9	ITIK PENELUR	5	10
10	BABI KOMERSIAL	1	0
11	BABI KAMPUNG	0	35
12	RUSA	0	0
13	ARNAB	0	0
14	PUYUH	0	0
JUMLAH		51	116

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN MIRI**

KOMODITI		PURATA HARGA TAHUNAN (RM)
		2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1	INDIA	21.58
2	AUSTRALIA	49.86
3	TEMPATAN	27.38
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4	SAYAP AYAM : PASARAYA	11.62
5	AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	5.71
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6	MUSCOVY	21.28
7	CHERRY VALLEY	16.56
8	PEKING	-
TELUR AYAM (BIJI)		
9	GRED A	0.37
10	GRED B	0.35
11	GRED C	0.33
12	GRED D	0.33
AYAM (PER KG)		
13	KACUKAN	23.75
14	AYAM KAMPUNG	-
15	(A) BETINA	24.42
16	(B) JANTAN	24.17
17	(C) PURATA	24.29
TELUR ITIK (BIJI)		
18	SEGAR (BESAR)	-
19	SEGAR (SEDERHANA)	-
20	TEMPATAN (MASIN)	1.19
21	IMPORT (MASIN)	1.19
DAGING KAMBING (PER KG)		
22	IMPORT	27.48
23	TEMPATAN	31.50
DAGING BABI (PER KG)		
24	DAGING BABI TANPA LEMAK	24.38
25	DAGING BABI BERLEMAK	22.58
26	PAHA	21.17

LAPORAN STESEN TERNAKAN KARABUNGAN BAGI TAHUN 2023

Stesen Ternakan Karabungan terletak di KM 77 Jalan Miri-Bintulu, Daerah Niah. Ditubuhkan pada tahun 1976, kawasan ini asalnya merupakan sebuah tanah konsesi untuk aktiviti pembalakan yang ditukar menjadi sebuah kawasan kegiatan penternakan. Stesen ini juga dijadikan sebagai sebuah pusat latihan-latihan yang berkaitan dengan kegiatan penternakan. Pada asalnya, tanah ini berkeluasan sekitar 554 hektar, kini 97% daripada keluasan asal telah diswastakan kepada Alam Bumi Jaya Sdn. Bhd. dan SALCRA.

**LAPORAN STESEN TERNAKAN KARABUNGAN
BAGI TAHUN 2023**

POPULASI HAIWAN DI STESEN TERNAKAN

BIL.	KATEGORI/SPESIS/BAKA	POPULASI
1	LEMBU BALI	271
2	LEMBU BRAHMAN	52
JUMLAH		323

INDEKS PRODUKTIVITI

INDEX	STANDARD SET		MONTHLY ACHIEVEMENT		AGGREGATE ACHIEVEMENT	
	%	HDS	%	HDS	%	HDS
Calving rate (%)	60.0	68	5.8	4	39.7	27
Calving Interval (Mths)	16	MONTHS				
Calf Mortality (%)	6.0	4	0.0	0	50.0	2
Adult Mortality (%)	6.0	11	0.0	0	45.5	5
Herd Mortality (%)	6.0	15	0.0	0	46.7	7
Birth Weight (kgs)	NA		-		-	
Body Weight at 12 mths	NA		-		-	
Body Weight at 24 mths	NA		-		-	

**BILANGAN PELANGGAN YANG DITERIMA
PERKHIMATAN BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN LIMBANG**

BIL	KATEGORI PELANGGAN	JUMLAH
1	PENTERNAK	859
2	PEDAGANG	30
3	PEMPROSES	2
4	PENYEDIA PERKHIDMATAN	12
5	INSITUSI (AWAM & SWASTA)	1
JUMLAH KESELURUHAN		904

PROFIL INDUSTRI KOMODITI TERNAKAN BAHAGIAN LIMBANG

KOMODITI	PROFIL INDUSTRI
LEMBU	Populasi lembu dalam Bahagian Limbang adalah sebanyak 570 ekor dan tujuan utama penternakan lembu adalah untuk mendapatkan sumber daging.
KERBAU	Bahagian Limbang mempunyai populasi kerbau yang tertinggi di Sarawak iaitu sebanyak 7,856 ekor pada tahun 2023. Aktiviti penternakan kerbau di Limbang lebih fokus kepada penghasilan daging dan aktiviti pembiaik bakaan. Terdapat kira-kira 56 orang penternak yang berkecimpung di bawah Program Usahawan Kerbau (BEP) di Bahagian Limbang.
KAMBING	Populasi kambing di Limbang adalah 1,340 ekor dan aktiviti penternakan kambing dijalankan untuk tujuan penjualan daging kambing terutamanya pada musim perayaan atau acara-acara keagamaan seperti akikah.
BEBIRI	Aktiviti penternakan bebiri masih lagi kurang meluas dalam Bahagian Limbang dengan populasi bebiri hanya 18 ekor.
AYAM	Terdapat 1 ladang ayam komersial dalam Bahagian Limbang dan ladang ayam yang lain adalah secara berskala kecil yang terlibat dengan pengeluaran telur ayam dan daging ayam kepada penduduk setempat khususnya.
ITIK	Penternakan itik di Limbang adalah untuk penghasilan telur masin kepada penduduk setempat dengan populasi itik sebanyak 7,873 ekor pada tahun 2023.
BABI	Terdapat 2 ladang babi komersial dalam bahagian Limbang dan yang penternak babi yang selebihnya mengamalkan penternakan babi secara tradisional. Penternakan babi di Limbang adalah untuk memenuhi kehendak pasaran penduduk tempatan terhadap daging babi.

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN LIMBANG**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	0	5
2	LEMBU TENUSU	0	0
3	KERBAU	0	30
4	KAMBING	0	30
5	BEBIRI	0	2
6	AYAM PEDAGING	2	16
7	AYAM PENELUR	1	5
8	ITIK PEDAGING	0	10
9	ITIK PENELUR	1	3
10	BABI KOMERSIAL	4	1
11	BABI KAMPUNG	0	20
12	RUSA	0	0
13	ARNAB	0	0
14	PUYUH	0	0
JUMLAH		8	122

**RINGKASAN POPULASI SETIAP KOMODITI DALAM TEMPOH 5 TAHUN
DI BAHAGIAN LIMBANG**

KOMODITI	2019	2020	2021	2022	2023
KERBAU	5,827	6,333	6,612	6,778	6,000
LEMBU	470	488	491	512	450
KAMBING	981	1,001	1,014	1,078	550
BEBIRI	43	45	45	18	18
AYAM PEDAGING	44,800	20,700	21,400	15,400	42,790
AYAM PENELUR	15,500	10,500	20,550	10,350	10,700
ITIK	7,180	5,380	3,980	6,193	7,873
BABI KOMERSIAL	3,005	10,385	8,816	56	0
BABI KACUKAN / BABI KAMPUNG	5,395	4,899	3,153	3,688	550

**PERBANDINGAN NILAI PRODUKSI DAN PENGELUARAN
SETIAP KOMODITI TERNAKAN (2022-2023) BAHAGIAN LIMBANG**

BIL	KOMODITI	2021	2023
1	KERBAU	3,570,480	3,240,000
2	LEMBU	276,4280	243,000
3	KAMBING	161,700	82,500
4	BEBIRI	4,500	4,500
5	AYAM PEDAGING	1,247,400	880,200
6	AYAM PENELUR	1,586,655	984,186
8	BABI KOMERSIAL	985,600	0
9	BABI KACUKAN / BABI KAMPUNG	2,766,000	412,500

**JUMLAH PENGUSAHA/PENTERNAK KOMERSIAL & PERSENDIRIAN BAGI
SETIAP KOMODITI TERNAKAN TAHUN 2023 BAHAGIAN LIMBANG**

BIL	KOMODITI	KOMERSIAL	PERSENDIRIAN
1	LEMBU	0	26
2	KERBAU	0	512
3	KAMBING	0	74
4	BEBIRI	0	2
5	AYAM PEDAGING	1	15
6	AYAM PENELUR	1	5
7	ITIK PEDAGING	0	6
8	ITIK PENELUR	1	15
9	BABI KOMERSIAL	0	5
10	BABI KAMPUNG	0	732
11	RUSA	0	1
JUMLAH		3	1,393

**LAPORAN KAJIAN HARGA PASARAN UNTUK
KOMODITI TERNAKAN (RM) BAGI TAHUN 2023 BAHAGIAN LIMBANG**

KOMODITI	PURATA HARGA TAHUNAN (RM)	
	2022	2023
DAGING LEMBU (PER KG)		
1 INDIA	20.00	20.00
2 AUSTRALIA	-	-
3 TEMPATAN	35.00	35.00
AYAM PEDAGING (PER KG)		
4 SAYAP AYAM : PASARAYA	14.50	14.50
5 AYAM PEDAGING HIDUP : BORONG	11.50	11.50
ITIK PEDAGING (PER KG)		
6 MUSCOVY	26.00	26.00
7 CHERRY VALLEY	-	-
8 PEKING	26.00	26.00
TELUR AYAM (BIJI)		
9 GRED A	0.56	0.56
10 GRED B	0.55	0.55
11 GRED C	0.51	0.51
12 GRED D	0.48	0.48
AYAM (PER KG)		
13 KACUKAN	20.00	20.00
14 AYAM KAMPUNG	20.00	20.00
15 (A) BETINA	20.00	20.00
16 (B) JANTAN	20.00	20.00
17 (C) PURATA	20.00	20.00
TELUR ITIK (BIJI)		
18 SEGAR (BESAR)	1.50	1.50
19 SEGAR (SEDERHANA)	1.20	1.20
20 TEMPATAN (MASIN)	1.50	1.50
21 IMPORT (MASIN)	1.00	1.00
DAGING KAMBING (PER KG)		
22 IMPORT	48.00	48.00
23 TEMPATAN	42.00	42.00
DAGING BABI (PER KG)		
24 DAGING BABI TANPA LEMAK	35.00	35.00
25 DAGING BABI BERLEMAK	35.00	35.00
26 PAHA	35.00	35.00

LAPORAN STESEN TERNAKAN KERBAU BATU DANAU BAGI TAHUN 2023

SINOPSIS STESEN TERNAKAN

Ditubuhkan pada tahun 1987. Jarak 35 km dari Bandar Limbang. Terletak di kampung Medait. Sebuah stesen untuk Skim Kelapa Sawit pekebun kecil sebelum ditukarkan menjadi stesen ternakan. Luas kawasan stesen ini adalah 36 hektar dalam kiraan 88.84 ekar. 29 hektar (77 ekar) dibangunkan untuk menjadi padang rumput tempatan 2.2 hektar rumput Napier (0.2 hektar Dwarf Napier) 4.5 hektar infrastruktur stesen di Batu Danau.

OBJEKTIF

Tujuan utama penubuhan stesen ini adalah untuk pembiakan Kerbau Murrah. Untuk mengagihkan anak kerbau kepada petani tempatan untuk pembiakan kacukan dengan kerbau sawah tempatan. Selain itu, ia juga bertindak sebagai stesen penyimpanan kerbau. Pusat pengedaran pembiakan kerbau di Limbang.

LAPORAN STESEN TERNAKAN KERBAU BATU DANAU BAGI TAHUN 2023

POPULASI HAIWAN DI STESEN TERNAKAN

KATEGORI	MURRAH	SAWAH	AUSTRALIAN SAWAH	JUMLAH
Breeder Bull	2	0	0	2
Breeder Cow	16	0	59	75
Bull calves	0	0	0	0
Heifer calves	0	0	0	0
JUMLAH	18	0	59	77

**LAPORAN STESEN TERNAKAN KERBAU BATU DANAU
BAGI TAHUN 2023**

INDEKS PRODUKTIVITI

INDEX	STANDARD SET		MONTHLY ACHIEVEMENT		AGGREGATE ACHIEVEMENT	
	%	HDS	%	HDS	%	HDS
Calving rate (%)	55.00	4	50	0	20	1
Calving Interval (Mths)	16		-		-	
Calf Mortality (%)	6.00	1	0.00	0	0	0
Adult Mortality (%)	6.00	1	0.00	0	50	6
Herd Mortality (%)	6.00	1	0.00	0	50	6
Birth Weight (kgs)	37		-		-	
Body Weight at 12 mths	276.4 kg		-		-	
Body Weight at 24 mths	441.2 kg		-		-	

LAPORAN STESEN TERNAKAN KERBAU MARAGANG LAWAS BAGI TAHUN 2023

SINOPSIS/RINGKASAN STESEN TERNAKAN

Stesen Pembibakan Kerbau, Maragang ditubuhkan pada tahun 1991. Objektif stesen ini adalah untuk menghasilkan baka kerbau sawah yang berkualiti untuk penternak. Lokasi stesen ini terletak 28 km dari Bandar Lawas dan 9 km dari Pekan Merapok, 3 km jarak masuk ke ladang dari lebuhraya Lawas ke Kota Kinabalu, Sabah. Tempat ini adalah bekas kawasan pembalakan.

Antara objektif penubuhan stesen ini adalah sebagai pusat pembiakbakaan kerbau sawah. Sebagai pusat latihan untuk penternak kerbau. Selain itu, menjadi pusat pengumpulan dan penyesuaian bagi kerbau import dan tujuan penyelidikan dan pembangunan.

**LAPORAN STESEN TERNAKAN KERBAU MARAGANG LAWAS
BAGI TAHUN 2023**

POPULASI HAIWAN DI STESEN TERNAKAN

KATEGORI	Local	Australian	JUMLAH
Breeder Bull	8	1	9
Breeder Cow	73	0	73
Bull calves	44	0	44
Heifer calves	71	0	71
JUMLAH	196	1	197

**LAPORAN STESEN TERNAKAN KERBAU MARAGANG LAWAS
BAGI TAHUN 2023**

INDEKS PRODUKTIVITI

INDEX	STANDARD SET		MONTHLY ACHIEVEMENT		AGGREGATE ACHIEVEMENT	
	%	HDS	%	HDS	%	HDS
Calving rate (%)	55.00	55	3.64	2	29.09	16
Calving Interval (Mths)	14		-		-	
Calf Mortality (%)	6.00	0	0	0	5.31	6
Adult Mortality (%)	6.00	13	1.38	3	15.12	33
Herd Mortality (%)	6.00	19	0.91	3	11.78	39
Birth Weight (kgs)	21		21 kg		21 kg	
Body Weight at 12 mths	160 kg		160 kg		160 kg	
Body Weight at 24 mths	260 kg		260 kg		260 kg	

LAPORAN STESEN TERNAKAN LONG SEBANGANG, LAWAS BAGI TAHUN 2023

SINOPSIS/RINGKASAN STESEN TERNAKAN

Stesen ini ditubuhkan pada awal tahun 1992. Stesen ini bertujuan untuk memelihara kerbau dan hidupan liar. Pada tahun 1997, stesen ini lebih tertumpu kepada stesen pembiakan hidupan liar rusa sambar. Semua kerbau dari stesen ini dipindahkan ke stesen Maragang. Lokasi Stesen ini terletak kira-kira 14 km dari jalan Lawas / Damit. Ia dikelilingi oleh hutan sekunder di Utara, Timur dan Barat dan Kampung Long Sebangang Lama dan Kampung Long Ugoi di Selatan. Objektif Stesen ini adalah sebagai tempat pembiakan rusa sambar dan untuk pemuliharaan hidupan liar terutama untuk rusa sambar.

**LAPORAN STESEN TERNAKAN LONG SEBANGANG, LAWAS
BAGI TAHUN 2023**

POPULASI HAIWAN DI STESEN TERNAKAN

KATEGORI	JUMLAH
Stag	9
Hind	21
Male Fawn	5
Female Fawn	16
JUMLAH	51

INDEKS PRODUKTIVITI

Index	Standard	Performance For The Month		Aggregate Performance	
		(heads)	(Percentage %)	(heads)	(Percentage %)
Fawning Rate (%)	15 hds@70 %	2	13.33	2	13.33
Fawns Mortality (%)	< 5	0	0	0	0
Stage Mortality (%)	< 10	2	16.66	2	16.66
Hinds Mortality (%)	< 10	2	8.69	2	8.69
Herd Mortality (%)	< 10	4	25.35	4	25.35

LAPORAN

BAHAGIAN PERANCANGAN DAN PENYELIDIKAN

VISI, MISI DAN OBJEKTIF

BAHAGIAN PERANCANGAN DAN PENYELIDIKAN

VISI

Menjadi Peneraju Dalam Perancangan, Penyelidikan, Pelaksanaan Dan Pemantauan Pelaksanaan Dasar-Dasar dan Inisiatif – Inisiatif Dalam Pelan – Pelan Pembangunan Serta Dasar – Dasar Pembangunan Industri Ternakan Dan Perkhidmatan Veterinar Selaras Dengan Strategi Pembangunan Pasca Covid-19

MISI

Memantapkan Perancangan Dan Penyelarasan Serta Meningkatkan Pemantauan Terhadap Pelaksanaan Dasar-Dasar dan Inisiatif – Inisiatif Pelan Pembangunan Serta Dasar – Dasar Pembangunan Industri Ternakan Dan Perkhidmatan Veterinar Selaras Dengan Strategi Pembangunan Pasca Covid-19 Disamping Menerajui Penyelidikan Yang Tepat, Relevan Dan Komprehensif Berkaitan Aktiviti atau Program Jabatan

OBJEKTIF

Memastikan Perancangan, Pembangunan Dan Penyelidikan Yang Berkaitan Dengan Dasar-Dasar dan Inisiatif – Inisiatif Dalam Pelan – Pelan Pembangunan Serta Dasar – Dasar Pembangunan Industri Ternakan Dan Perkhidmatan Veterinar Dilaksanakan Dengan Efektif Dan Selaras Dengan Strategi Pembangunan Pasca Covid-19

SUMMARY OF DEVELOPMENT ESTIMATES 2023

No.	Source of Fund	Projects	Allocation	Spent	%
1	Ministry of Food Industry, Commodity & Regional Development (M-FICORD), Sarawak	45	25,969,000.00	20,674,624.75	79.61
2	Ministry of Agriculture and Food Security (MAFS), Malaysia	5	13,500,000.00	12,072,901.41	89.43
TOTAL :		50	39,469,000.00	32,747,526.16	82.97

SUMMARY OF SARAWAK FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2023

No.	Source of Fund	Projects	Allocation	Spent	%
1	P23-69 : Livestock	25	19,989,000.00	15,815,059.86	79.12
2	P23-70 : Veterinary Services	20	5,980,000.00	4,859,564.89	81.26
TOTAL :		45	25,969,000.00	20,674,624.75	79.61

PERFORMANCE OF SARAWAK FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2023 PROGRAMME 69 – LIVESTOCK

No.	Name of Project	Allocation	Spent	%
1	Proposed Development of Sg. Pinang Deer Station	150,000.00	101,332.00	67.55
2	Proposed Development of Temudok Livestock Station	170,000.00	169,073.00	99.45
3	Proposed Development of Layar Livestock Station	225,000.00	224,997.67	100.00
4	Proposed Development of Karabungan Livestock Station	600,000.00	578,619.80	96.44

PERFORMANCE OF SARAWAK FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2023
PROGRAMME 69 – LIVESTOCK (Cont.)

No.	Name of Project	Allocation	Spent	%
5	Proposed Development of Batu Danau Livestock Station	150,000.00	149,883.50	99.92
6	Proposed Development of Meragang Buffalo Station	300,000.00	299,998.30	100.00
7	Proposed Development of Long Sebangan Deer Station	150,000.00	149,998.80	100.00
8	Proposed Development of Long Sebangan Goat Station, Lawas	150,000.00	149,985.00	99.99
9	Stock Development - Acquisition and conditioning of breeder stock.	11,000,000.00	10,962,611.00	99.66
10	Proposed Development of Pig Farming Area Simunjan	-	-	-
11	Proposed Development of Pig Farming Area Selangau	4,074,000.00	11,608.75	0.28
12	Proposed Development of Pig Farming Area Samarakan	-	-	-
13	Kuching Livestock Development Program	Commercial 150,000.00	149,993.84	100.00
14	Samarahan Livestock Development Program	Commercial 150,000.00	149,999.39	100.00
15	Sri Aman Livestock Development Program	Commercial 220,000.00	219,246.50	99.66
16	Betong Livestock Development Program	Commercial 300,000.00	299,939.06	99.98
17	Sarikei Livestock Development Program	Commercial 200,000.00	199,995.47	100.00
18	Sibu Livestock Development Program	Commercial 150,000.00	149,973.93	99.98

**PERFORMANCE OF SARAWAK FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2023
PROGRAMME 69 – LIVESTOCK (Cont.)**

No.	Name of Project	Allocation	Spent	%
19	Mukah Livestock Development Program	Commercial 250,000.00	249,838.00	99.94
20	Kapit Livestock Development Program	Commercial 200,000.00	199,947.15	99.97
21	Bintulu Livestock Development Program	Commercial 200,000.00	199,984.65	99.99
22	Miri Livestock Development Program	Commercial 200,000.00	199,881.99	99.94
23	Limbang Livestock Development Program	Commercial 200,000.00	199,973.86	99.99
24	Serian Livestock Development Program	Commercial 200,000.00	200,000.00	100.00
25	Livestock Extension & Promotion Programme	600,000.00	598,178.20	99.70
TOTAL PROGRAMME P69 - LIVESTOCK		19,989,000.00	15,815,059.86	79.12

**PERFORMANCE OF SARAWAK FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2022
PROGRAMME 70 – VETERINARY SERVICES**

No.	Name of Project	Allocation	Spent	%
1	State Veterinary Diagnostic Laboratory	785,000.00	761,660.80	97.03
2	Kuching Divisional Mini-Laboratory	300,000.00	181,405.25	60.47
3	Upgrading and maintenance of existing mini laboratories and subcenters	415,000.00	167,224.36	40.30

**PERFORMANCE OF SARAWAK FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2023
PROGRAMME 70 – VETERINARY SERVICES (Cont.)**

No.	Name of Project	Allocation	Spent	%
4	HQ - Animal Disease Control and Eradication	550,000.00	114,814.60	20.88
5	SVDL - Animal Disease Control and Eradication	800,000.00	799,998.80	100.00
6	Kuching Animal Disease Control and Eradication	200,000.00	199,999.65	100.00
7	Samarahan - Animal Disease Control and Eradication	100,000.00	99,401.30	99.40
8	Sri Aman Animal Disease Control and Eradication	80,000.00	77,610.39	97.01
9	Betong - Animal Disease Control & Eradication	100,000.00	99,821.79	99.82
10	Sarikei - Animal Disease Control and Eradication	100,000.00	99,433.90	99.43
11	Sibu - Animal Disease Control and Eradication	100,000.00	99,989.03	99.99
12	Mukah - Animal Disease Control and Eradication	90,000.00	89,990.02	99.99
13	Kapit - Animal Disease Control and Eradication	80,000.00	79,999.85	100.00
14	Bintulu - Animal Disease Control and Eradication	100,000.00	94,790.55	94.79
15	Miri - Animal Disease Control & Eradication	200,000.00	195,278.23	97.64
16	Limbang - Animal Disease Control and Eradication	200,000.00	199,845.85	99.92
17	Serian Animal Disease Control & Eradication Programme	280,000.00	181,126.02	64.69

**PERFORMANCE OF SARAWAK FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2023
PROGRAMME 70 – VETERINARY SERVICES (Cont.)**

No.	Name of Project	Allocation	Spent	%
18	Rabies Eradication Programme	1,000,000.00	860,366.00	86.04
19	Quality Assurance Programme - My-GAP & VHM	200,000.00	200,000.00	100.00
20	Biosecurity, Veterinary Inspection & Enforcement	300,000.00	256,808.50	85.60
TOTAL PROGRAMME 70 – VETERINARY SERVICES		5,980,000.00	4,859,564.89	81.26

PERFORMANCE OF FEDERAL FUNDED DEVELOPMENT ESTIMATES 2021

No.	Name of Project	Allocation	Spent	%
1	Pembangunan Industri Ternakan Lembu di Sarawak	5,000,000.00	4,996,860.00	99.94
2	Pembangunan Industri Ternakan Kambing di Sarawak	3,000,000.00	2,999,720.00	99.99
3	Pembangunan Industri Ternakan Kerbau di Sarawak	3,000,000.00	2,966,031.00	98.87
4	Pembangunan Stesen Ternakan Kerbau, Maragang, Lawas	1,000,000.00	0.00	0.00
5	Menaiktaraf Makmal Penyakit Haiwan Sarawak	1,500,000.00	1,110,290.41	74.02
TOTAL		13,500,000.00	12,072,901.41	89.43

LAPORAN SCORECARD TAHUN 2023

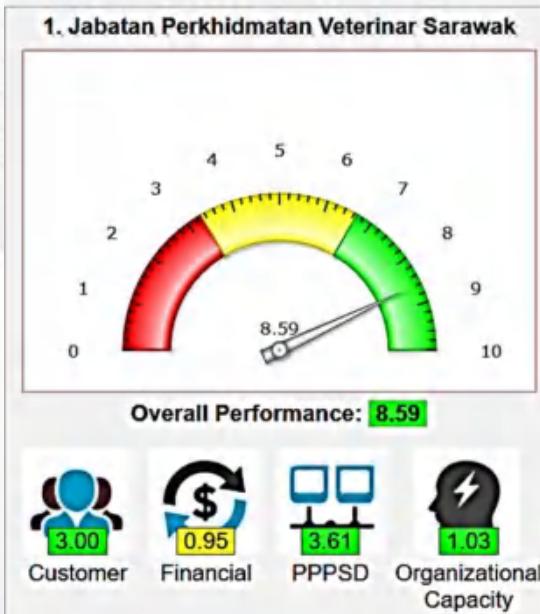
THE SCORECARD : STRATEGIC OBJECTIVES

- CS1 : Enhance Customer Satisfaction
- F1 : Optimize Budget Utilisation
- F2 : Enhance Financial Regulatory Compliance
- IP1 : Enhance Service Delivery, Extension Programs and Accreditation
- IP2 : Optimize Animal Health
- IP3 : Enhance Veterinary Public Health
- IP4 : Enhance Regulatory Compliance
- IP5 : Enhance Enforcement Activities
- IP6 : Accelerate the Growth of Livestock Industry
- IP7 : Increase in Ruminant Population
- OC1 : Enhance Training and Development
- OC2 : Internalize Shared Values

LAPORAN SCORECARD TAHUN 2023

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK'S STRATEGIC MAP (2023)

LAPORAN SCORECARD TAHUN 2023

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK'S SCORECARD (2023)

Overall Performance: **8.59**

PERSPECTIVES	STRATEGIC OBJECTIVE	KPI	IV / T / ST	ACTUAL PERFORMANCE	SCORE ⓘ	WEIGHTED SCORE
Customer (30.00%)	CS1 Enhance Stakeholder Satisfaction	CS1M1 <u>Customer Satisfaction Rating</u> (30.00%)	75.00 / 80.00 / 85.00	<u>86.80</u>	10.00	3.00
Financial (15.00%)	F1 Enhance Budget Utilization	F1M2 <u>Percentage of Utilization of Development Budget</u> (3.75%)	90.00 / 95.00 / 100.00	<u>79.61</u>	0.00	0.00
		F1M1 <u>Percentage of Utilization of Operating Budget</u> (3.75%)	90.00 / 95.00 / 100.00	<u>93.50</u>	5.67	0.21
	F2 Enhance Financial Regulatory Compliance	F2M2 <u>Electronic Compliance Self Assessment (eCSA) Score</u> (3.75%)	85.00 / 90.00 / 95.00	<u>94.40</u>	9.60	0.36
		F2M1 <u>Financial Management Compliance Index</u> (3.75%)	70.00 / 80.00 / 90.00	<u>100.00</u>	10.00	0.38
Process / Program / Project / Service Delivery (40.00%)	IP1 Enhance Service Delivery, Extension Programs and Accreditation	IP1M1 <u>Number of production and publication produced</u> (2.50%)	2.00 / 3.00 / 4.00	<u>16.00</u>	10.00	0.25
		IP1M3 <u>Number of Quality Assurance Program (QAP) Audit Conducted</u> (2.50%)	3.00 / 5.00 / 7.00	<u>23.00</u>	10.00	0.25
		IP1M2 <u>Number of training, courses and extension programs organized</u> (2.50%)	2.00 / 3.00 / 4.00	<u>4.00</u>	10.00	0.25
	IP2 Optimize Animal Health	IP2M2 <u>Number of Laboratory tests established</u> (2.50%)	1.00 / 2.00 / 3.00	<u>3.00</u>	10.00	0.25
		IP2M1 <u>Percentage of National Disease Surveillance achievement</u> (2.50%)	60.00 / 70.00 / 80.00	<u>91.47</u>	10.00	0.25

Legend:

IV: Intervention Value : Published after due date
T: Target date
ST: Stretch Target

- Reaching Target
- Below Target
- Below Intervention Value
- Performance not yet reaching due date

LAPORAN SCORECARD TAHUN 2023

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK'S SCORECARD (2023)

Overall Performance: **8.59**

PERSPECTIVES	STRATEGIC OBJECTIVE	KPI	IV / T / ST	ACTUAL PERFORMANCE	SCORE	WEIGHTED SCORE
	IP3 Enhance Veterinary Public Health	IP3M2 <u>Percentage of samples submission and tested at Veterinary Public Health Lab (2.50%)</u>	70.00 / 80.00 / 90.00	<u>86.90</u>	8.97	0.22
		IP3M1 <u>Percentage of Dog Rabies Vaccination (2.50%)</u>	70.00 / 80.00 / 90.00	<u>91.55</u>	10.00	0.25
	IP4 Enhance Regulatory Compliance	IP4M2 <u>Percentage of compliance to licensing application (2.50%)</u>	94.00 / 97.00 / 100.00	<u>100.00</u>	10.00	0.25
		IP4M1 <u>Percentage of compliance for import export permit application requirement (2.50%)</u>	94.00 / 97.00 / 100.00	<u>98.59</u>	8.43	0.21
	IP5 Enhance Enforcement Activities	IP5M2 <u>Number of Compound Issued and settled/resolved (2.50%)</u>	90.00 / 95.00 / 100.00	<u>100.00</u>	10.00	0.25
		IP5M1 <u>Number of Talikhidmat case(s) received and resolved related to enforcement (2.50%)</u>	80.00 / 90.00 / 100.00	<u>100.00</u>	10.00	0.25
	IP6 Accelerate the Growth of Livestock Industry	IP6M2 <u>Percentage of Livestock Development Programme (LCDP) implemented successfully and timely (3.75%)</u>	80.00 / 90.00 / 100.00	<u>94.17</u>	8.06	0.30
		IP6M1 <u>Number of payback cattle collected under the Cattle Pawah Programme (CPP) (3.75%)</u>	100.00 / 200.00 / 400.00	<u>556.00</u>	10.00	0.38
	IP7 Increase in ruminant population	IP7M2 <u>Percentage of increase in goat and sheep population (2.50%)</u>	1.00 / 3.00 / 5.00	<u>8.06</u>	10.00	0.25
		IP7M1 <u>Percentage of increase in cattle and buffalo population (2.50%)</u>	1.00 / 3.00 / 5.00	<u>-1.41</u>	0.00	0.00
Organizational Capacity (15.00%)	OC1 Enhance Training And Development	OC1M1 <u>Percentage of staff trained per year (42 hrs Grade 41 & above, 36 hrs for Grade 27 to 40, 24 hrs for grade 1 to 26) at DVSS (7.50%)</u>	90.00 / 95.00 / 100.00	<u>90.63</u>	3.75	0.28
	OC2 Internalize Shared Values	OC2M1 <u>Internal Culture Rating (7.50%)</u>	75.00 / 80.00 / 85.00	<u>87.33</u>	10.00	0.75
					Total Weighted Score:	8.59

Legend:

IV: Intervention Value : Published after due date
 T: Target date
 ST: Stretch Target

- █ Reaching Target
- █ Below Target
- █ Below Intervention Value
- █ Performance not yet reaching due date

SUMMARY OF LIVESTOCK POPULATION RUMINANT 2023

DIVISION	BUFFALO (BEEF)	BUFFALO (DAIRY)	CATTLE (BEEF)	CATTLE (DAIRY)
KUCHING	9		1,498	
SRI AMAN	1		1,199	
SIBU			627	
MIRI	310		2,283	
LIMBANG	8,146	17	716	
SARIKEI	108		262	
KAPIT				
SAMARAHAN	7		770	
BINTULU	37		340	6
MUKAH			963	
BETONG	11		982	
SERIAN	31		974	265
TOTAL	8,660	17	10,614	271

DIVISION	GOAT (MUTTON)	GOAT (DAIRY)	SHEEP	DEER
KUCHING	349	25	351	37
SRI AMAN	331	100	331	37
SIBU	1,398		23	13
MIRI	1,410	187	702	
LIMBANG	1,340		50	53
SARIKEI	375	18	17	15
KAPIT	257			46
SAMARAHAN	850	77	215	27
BINTULU	722		303	75
MUKAH	1,271		303	
BETONG	330	4	204	
SERIAN	438			346
TOTAL	9,071	411	2,499	649

**SUMMARY OF LIVESTOCK POPULATION
NON - RUMINANT 2023**

DIVISION	PIG (COMMERCIAL)			PIG (LOCAL)
	SPP	TURNOVER	TOTAL	
KUCHING	532	2,493	3,025	70
SRI AMAN				1,049
SIBU	699	1,782	2,481	
MIRI	120		120	172
LIMBANG				956
SARIKEI	66	532	598	86
KAPIT				194
SAMARAHAN	231,646	219,978	451,624	213
BINTULU	4,033	9,680	13,713	425
MUKAH				416
BETONG				233
SERIAN	12,016	10,437	22,453	190
TOTAL	249,112	244,902	494,014	4,004

DIVISION	CHICKEN			
	BROILER	LAYER	BREEDER	LOCAL
KUCHING	17,483,316	630,115	516,138	3,548
SRI AMAN	16,750			40,937
SIBU	9,208,000	962,000	153,731	8,809
MIRI	3,579,250	130,250		19,400
LIMBANG	26,800	17,450		25,946
SARIKEI	4,103,190	12,250		55,835
KAPIT				39,682
SAMARAHAN	3,530,000	10,000	2,700	800
BINTULU	2,758,900			6,580
MUKAH				7,140
BETONG				12,438
SERIAN	10,357,600	1,503,500	76,252	25,000
TOTAL	51,063,806	3,265,565	748,821	246,115

**SUMMARY OF LIVESTOCK POPULATION
NON - RUMINANT 2023**

DIVISION	DUCK			
	BROILER	LAYER	BREEDER	LOCAL
KUCHING	5,174	31,789	700	
SRI AMAN	1,410	600		6,392
SIBU	4,325			
MIRI		16,025		
LIMBANG	600	6,193		1,080
SARIKEI		25,100		13,690
KAPIT	3,344			
SAMARAHAN		17,700		190
BINTULU	5,985	150		
MUKAH	347	1,900		3,275
BETONG				2,776
SERIAN		10,113		10,852
TOTAL	21,185	109,570	700	38,255

DIVISION	QUAIL			RABBIT
	BROILER	LAYER	LOCAL	
KUCHING	300			20
SRI AMAN	300	450		
SIBU				983
MIRI				
LIMBANG				
SARIKEI	647			5,066
KAPIT	544			
SAMARAHAN	70,700	5,950		
BINTULU				1,451
MUKAH			2,265	1,372
BETONG				
SERIAN				
TOTAL	72,491	6,400	2,265	8,892

LAPORAN

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN

CSSD VISION

An excellent sole provider and leader in innovative and creative training, accreditation, corporate relation and veterinary extension.

CSSD MISSION

Promoting quality attributes, training and extension effectively to farms, abattoirs and processing plants through consultation and corporate relations.

CSSD OBJECTIVES

- 1) *To ensure CSSD programs are delivered efficiently, effectively, and with integrity and a focus on customer service.*
- 2) *To enhance the ability of livestock entrepreneurs to prosper and ranchers to sustain economically.*
- 3) *To promote Sarawak products and exports.*
- 4) *To facilitate rural prosperity and economic development.*
- 5) *To provide consumers access to safe, nutritious and secure food supply.*

CSSD STRATEGIES

- 1) Establish, review, & update food legislation to ensure food supply chain adheres to international norms.
- 2) Strengthening food safety platforms including food inspection capabilities, sampling and laboratory facilities and to ensure food safety.
- 3) Enhance effective collaboration with relevant government agencies, food industry, consumer groups, professional bodies, academia and international organisations.
- 4) Develop adequate and skilled human resources to ensure effective implementation of the programme.

CSSD ORGANIZATIONAL STRUCTURE

COMMERCIALIZATION & SUPPORT SERVICE DIVISION

*Training & Accreditation
Section*

*Corporate Relation & Extension
Section*

Training Unit

Corporate Relation Unit

Accreditation Unit

Extension Unit

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)

COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

PENGENALAN myGAP

Malaysian Good Agricultural Practices (myGAP) adalah satu daripada pensijilan yang terdapat di bawah Pensijilan Veterinar. Pensijilan myGAP ini berlandaskan kepada konsep ternakan yang sihat dan diurus dengan amalan yang baik. Kriteria untuk mendapatkan pengiktirafan myGAP adalah berdasarkan kepada Good Animal Husbandry Practices (GAHP) dimana merangkumi program pengurusan kesihatan ternakan, program biosekuriti, program sanitari dan fitosanitari, program pengurusan sisa ladang dan pencemaran, program penyelenggaraan premis dan infrastruktur, program kawalan makhluk perosak, program kawalan penggunaan ubatan, vaksin dan bahan kimia, program pengurusan sumber dan input ladang, program pengurusan rekod ladang serta program kebajikan haiwan.

PENGENALAN myORGANIC

Malaysian Organic Agricultural Practices (myOrganic) adalah satu daripada pensijilan yang terdapat di bawah Pensijilan Veterinar. Pensijilan myOrganic ini berlandaskan kepada konsep ternakan secara organik yang bebas dari penggunaan bahan kimia sintetik dan diurus dengan amalan yang baik. Ini adalah inisiatif menyeluruh yang direka untuk mempromosikan pertanian organik di seluruh Malaysia. Ia meliputi tanaman, ternakan, dan akuakultur, serta mengiktiraf ladang yang mematuhi kaedah pertanian organik.

Pensijilan myOrganic berdasarkan Amalan Pengurusan Ternakan Baik (GAHP), yang melibatkan pengurusan kesihatan haiwan, biosekuriti, kebersihan, kawalan perosak, pengurusan sisa, ubat organik, input ladang, penyimpanan rekod, dan kesejahteraan haiwan. Logo myOrganic mewakili tanda kualiti yang diberikan oleh Jabatan Perkhidmatan Veterinar (DVS). Logo ini dianugerahkan kepada ladang ternakan yang mematuhi GAHP dan piawaian penternakan pertanian organik.

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

**LIST OF FARM & PREMISE
 MYGAP & MYORGANIC CERTIFIED IN 2023**

BIL	TERNAKAN	MYGAP NO.	SYARIKAT DAN LOKASI	SYARIKAT
1	Babi	T 492	Green Breeder Sdn Bhd,PFA Pasir Puteh Jalan Serian/Sri Aman,Simunjan	Green Breeder
2	Lembu	T 363	PPES Ternak Sdn Bhd, Karabungan,Km 76 Jln jalan Miri /Bintulu	SEDC
3	Ayam Baka Pedaging	T 454	Zhang Agriculture Development Sdn Bhd Lot 2596,1020,796,3653,2405,2998, 18 th mile Kch/Bau, Seniawan Breeding Farm	Poultry Industry
4	Ayam Baka Pedaging	T 455	Zhang Agriculture Development Sdn Bhd, Lot32 Block 9,Stungkur Land District -Lundu Farm	Poultry industry
5	Ayam Baka Pedaging	T 479	QL Livestock Farming Sdn Bhd,Lot 306, Block6, Senggi-Poak LD Jln Singgai/Suduh-Breeding Farm	QL group
6	Ayam Baka Pedaging	T 664	Yeung Lok Breeding Farm Sdn Bhd Lot 214,334,273,348,205, Block 10, sentah-Segu LD,21 st Mile Kch/Serian Road	Yeung Lok
7	Pusat Penetasan	T 449	Zhang Agriculture Development Sdn Bhd,Lot 645, 18 th mile Kch/Bau Road	Poultry Industry Sdn Bhd
8	Pusat Penetasan	T 480	QL Livestock Farming Sdn Bhd, Lot 1727&1728, Occupation Ticket 3367, SL 1&2, Jalan Musi Bau, Sarawak	QL group
9	Ayam Pedaging	T 458	Poultry Industry Sdn Bhd, Lot123-124 , 202-203 Senggi- Poak LD, Kpg Merembeh, Keranji farm	Poultry Industry Sdn Bhd
10	Ayam Pedaging	T 456	Poultry Industry Sdn Bhd,Lot 187, Senggi-Poak LD, Kpg Merembeh,Jembusan Farm	Poultry Industry Sdn Bhd
11	Ayam Pedaging	T 642	Poultry Industry Sdn Bhd,Lot 605, Senggi-Poak LD, Sg Pinang, Bau	Poultry Industry Sdn Bhd
12	Ayam Pedaging	T 478	QL Farm C,27 th Mile, Old Kch/Serian Road	QL Group
13	Ayam Pedaging	T 554	QL Farm D, Lot 693, Block 9 Senggi-Poak LD, Buso Bau	QL Group
14	Ayam Pedaging Organik	N 10 (MyOrganic)	Satoyama Farm 52 mile, Lot 330,546 &515 Block 16 Melikin LD, Jln Serian/Sri Aman	Satoyama Farm Sdn Bhd

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

**LIST OF FARM & PREMISE
 MYGAP & MYORGANIC CERTIFIED IN 2023**

BIL	TERNAKAN	MYGAP NO.	SYARIKAT DAN LOKASI	SYARIKAT
15	Ayam Penelur	T 551	Yeung Lok Layer Farm Sdn Bhd Lot 2871,Jln 9,Batu 30,Jln Lama Kch/Serian	Yeung Lok
16	Ayam Penelur	T 410	QL Livestock Sdn Bhd,Farm B, 26 th mile Kch/Serian Road	QL Group
17	Ayam Penelur	T 639	Lian Hua Seng Layer Lot 381,Blk 7 Senthah-Segu LD, Mile 17 Kch/Serian	LHS Group
18	Pullet	T 638	Lian Hua Seng Livestock Sdn Bhd,Lot 533, Block 5 Senthah-Segu LD, Mile 15 Jln Kch/Serian	LHS Group
19	Pullet	T674	Poultry industry Sdn Bhd, Lot 115, Blok 9, senggi-Poak Land District, Kampung Peninjau.	Poultry Industry Sdn Bhd
20	Ayam Penelur	T689	Lot 2403, Batu Kitang Light Industrial Park	Poultry Industry Sdn Bhd
**	Walet	Kod: W	Seluruh Sarawak (Jumlah: 118 Premis)	

JUMLAH KESELURUHAN PREMIS MYGAP & MYORGANIC DI SARAWAK: 138

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)

COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

PENGENALAN GVHP

Good Veterinary Hygiene Practice (GVHP) adalah merupakan salah satu daripada skim pensijilan di bawah Jabatan Perkhidmatan Veterinar (DVS). Melalui skim pensijilan yang dilaksanakan secara sukarela ini, industri makanan berdasarkan haiwan berskala kecil dan sederhana ini akan melalui proses pemeriksaan veterinar secara berkala oleh pegawai-pegawai pemeriksa veterinar yang terlatih. Ini adalah untuk memastikan produk hasilan haiwan akur sepenuhnya kepada piawaian asas kebersihan dan keselamatan makanan yang ditetapkan oleh DVS. Selaras dengan konsep kepastian kualiti "Dari Ladang Ke Hidangan", GVHP menerapkan amalan kebersihan veterinar asas yang baik untuk industri yang bermula daripada bahan mentah sehingga pengeluaran produk siap. Selain itu ianya juga merangkumi aspek pengurusan dokumentasi, rekod dan latihan berkaitan. GVHP juga adalah pra-syarat keperluan amalan pengilangan yang baik sebelum melaksanakan pensijilan VHM (Veterinary Health Mark).

PROCESSING PLANT GVHP CERTIFIED IN 2023

NO	KATEGORI OPERASI	SYARIKAT	BAHAGIAN	NO. GVHP
1	Loji Pemprosesan EBN	Blue Sky Bird Nest Sdn. Bhd.	MUKAH	G12
2	Loji Pemprosesan EBN	Glory - Works Sdn. Bhd.	SIBU	G37
3	Loji Pemprosesan EBN	Borneo Nature Birdnest Sdn. Bhd.	KUCHING	G44
4	Loji Pemprosesan EBN	Dragon Brand Birdnest Sdn. Bhd.	KUCHING	G45

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)

COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

PENGENALAN VHM

Veterinary Health Mark (VHM) adalah merupakan salah satu daripada skim pensijilan di bawah Jabatan Perkhidmatan Veterinar (DVS). Melalui skim pensijilan yang dilaksanakan secara sukarela kecuali untuk pasaran eksport ini, rumah sembelih dan loji pemprosesan produk berasaskan haiwan ini akan melalui proses pemeriksaan veterinar secara berkala oleh pegawai-pegawai pemeriksa veterinar yang terlatih. Ini adalah untuk memastikan rumah sembelih dan loji tersebut akur sepenuhnya kepada keperluan minima Hygiene and Sanitation, kepastian kualiti dan keselamatan makanan yang ditetapkan oleh DVS dengan penekanan kepada Good Manufacturing Practice (GMP) dan Hazard Analysis and Critical Control Point (HACCP). Skim pensijilan VHM ini bertujuan untuk memantapkan sistem pengesahan dan pengeluaran Sijil Kesihatan Veterinar bagi produk berasaskan haiwan untuk pasaran eksport. Logo yang menjadi lambang kualiti ini akan memberikan keyakinan kepada pengguna terhadap keselamatan dan kesucian produk haiwan.

PROCESSING PLANT VHM CERTIFIED IN 2023

NO	KATEGORI OPERASI	SYARIKAT	BAHAGIAN	NO. VHM
1	Loji Pemprosesan Campuran	C.S. Choice Food Industries Sdn. Bhd.	KUCHING	V176
2	Loji Pemprosesan EBN	Wing Shen Food Industries Sdn. Bhd.	KUCHING	V167
3	Loji Pemprosesan EBN	Swallows House Enterprise Sdn. Bhd.	KUCHING	V182
4	Loji Pemprosesan EBN	Yen Xiang Bird Nests Sdn. Bhd.	KUCHING	V267
5	Loji Pemprosesan EBN	Tian Fung Birdnest Sdn. Bhd.	SERIAN	V316
6	Loji Pemprosesan Susu	ECO Farm Solutions Sdn. Bhd.	SERIAN	V314
7	Rumah Sembelih Ayam	Central Coldstorage Kuching Sdn. Bhd.	KUCHING	V85
8	Rumah Sembelih Ayam	Satoyama Farm Sdn. Bhd.	SERIAN	V313
9	Rumah Sembelih Babi	Precious Flavours Sdn. Bhd.	SERIAN	V175
10	Rumah sembelih ayam	QL Livestock Farming Sdn. Bhd.	SAMARAHAN	V325
11	Loji Pemprosesan EBN	Swiftlet City Resources Sdn. Bhd.	BINTULU	V327
12	Loji Pemprosesan EBN	Ever Nanyang Trading Sdn. Bhd.	SIBU	V342

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS) COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI Training and Accreditation Section

EDIBLE BIRD'S NEST PRODUCTION & HACCP CERTIFIED PROCESSING PLANT VIDEO

BENGKEL SEMAKAN GARIS PANDUAN PENSIJILAN VETERINAR

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

SINGAPORE FOOD AGENCY (SFA) ANNUAL AUDIT 2023

MYGAP REVIEW AUDIT FOR POULTRY FARMS IN SARAWAK

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

VIDEO PRODUCTION FOR MYORGANIC POULTRY FARM IN SARAWAK

KURSUS KEPESTIAN KUALITI BERSAMA PENTERNAK DI BAHAGIAN SRI AMAN

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN LATIHAN DAN AKREDITASI

Training and Accreditation Section

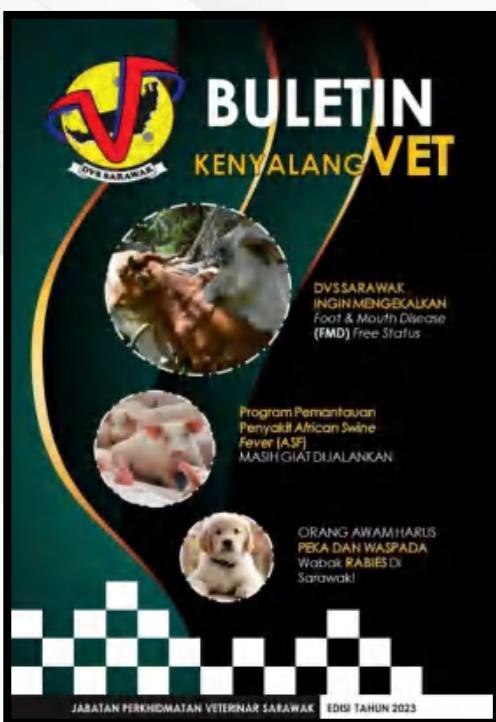
ORGANIC FREE-RANGE CHICKEN MANAGEMENT AND HUSBANDRY TRAINING

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS) COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN Corporate Relation and Extension Section

PRODUKSI BUKU LAPORAN TAHUNAN EDISI 2022 DAN BULETIN KENYALANG VET EDISI TAHUN 2023

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN
Corporate Relation and Extension Section

PRODUKSI VIDEO KORPORAT JABATAN TAHUN 2023

PRODUKSI LAGU JABATAN

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN
Corporate Relation and Extension Section

PRODUCTION OF DVSS SEASON'S GREETINGS VIDEO

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN
Corporate Relation and Extension Section

60 TAHUN SARAWAK MERDEKA JELAJAH PAMERAN DIGITAL

BAHAGIAN LIMBANG SARAWAK: 26 – 28 MEI 2023

BAHAGIAN MIRI SARAWAK: 9 – 11 JUN 2023

BAHAGIAN BINTULU SARAWAK: 9 – 11 JUN 2023

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN
Corporate Relation and Extension Section

60 TAHUN SARAWAK MERDEKA JELAJAH PAMERAN DIGITAL

BAHAGIAN SIBU SARAWAK: 16 – 18 JUN 2023

BAHAGIAN MUKAH SARAWAK: 16 – 18 JUN 2023

BAHAGIAN KAPIT SARAWAK: 22 – 24 JUN 2023

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN
Corporate Relation and Extension Section

60 TAHUN SARAWAK MERDEKA JELAJAH PAMERAN DIGITAL

BAHAGIAN SARIKEI SARAWAK: 23 – 25 JUN 2023

BAHAGIAN BETONG SARAWAK: 30 JUN – 2 JUL 2023

BAHAGIAN SRI AMAN SARAWAK: 7 – 9 JUL 2023

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN
Corporate Relation and Extension Section

60 TAHUN SARAWAK MERDEKA JELAJAH PAMERAN DIGITAL

BAHAGIAN SAMARAHAN SARAWAK: 14 – 16 JUL 2023

BAHAGIAN SERIAN SARAWAK: 15 – 17 JUL 2023

BAHAGIAN KUCHING SARAWAK: 21 – 23 JUL 2023

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN (BKKS)
COMMERCIALIZATION AND SUPPORT SERVICE DIVISION (CSSD)

SEKSYEN HUBUNGAN KORPORAT DAN PENGEMBANGAN

Corporate Relation and Extension Section

SARAWAK AGROFEST 22 SEPT – 1 OKT 2023

LAN BERAMBEH ANAK SARAWAK, MITEC KUALA LUMPUR 21 OKT 2023

LAPORAN
BAHAGIAN KESIHATAN
HAIWAN

PERSAMPELAN

SURVELAN KLINIKAL

1. African Horse Sickness (AHS)
2. Equine Herpes Virus (EHV)
3. Equine Influenza Virus (EIV)
4. West Nile Disease (WND)

LEMBU/
KERBAU

1. Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE)
2. Anthrax
3. Rift Valley Fever (RVF)
4. Lumpy Skin Disease (LSD)
5. Foot & Mouth Disease (FMD)

KUDA

11
 PENYAKIT

KAMBING/
BERBIRI

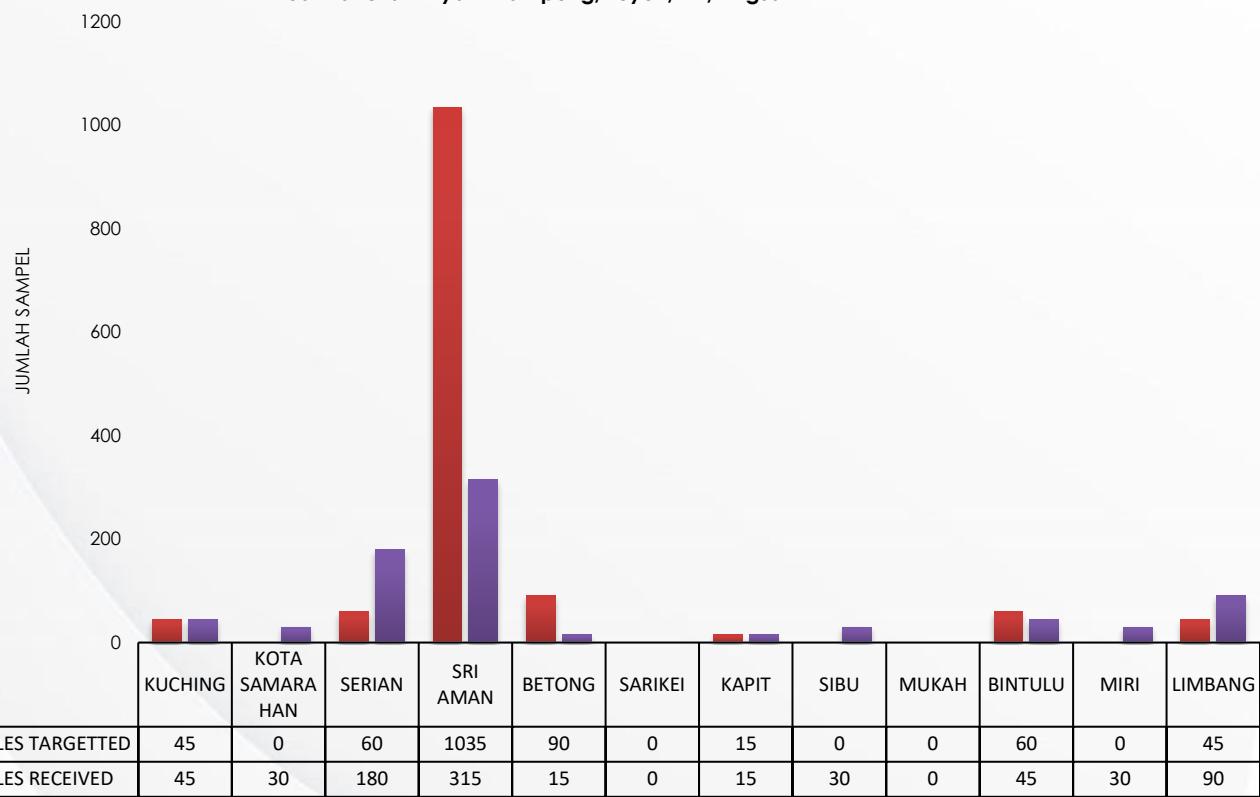
BABI

1. Foot & Mouth Disease (FMD)
2. African Swine Fever (ASF)
3. Porcine Reproductive and Respiratory Syndrome (PRRS)

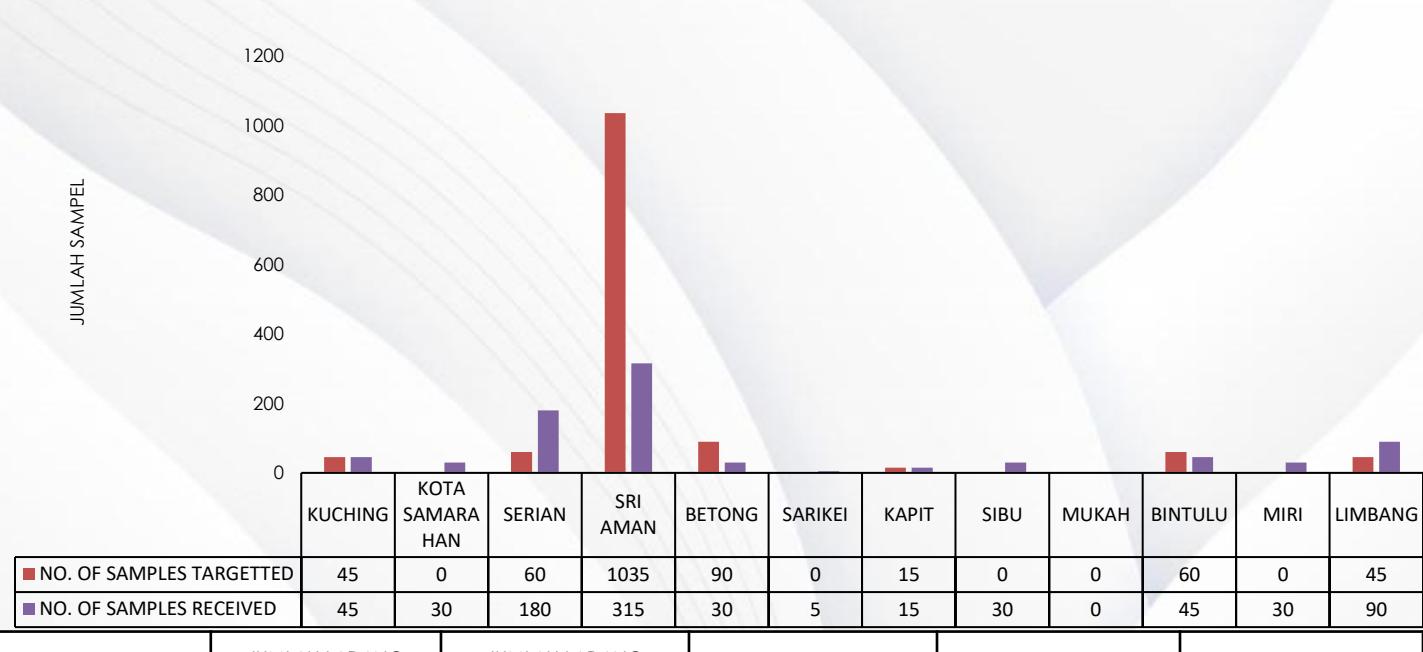
1. Foot & Mouth Disease (FMD)
2. Peste Des Petits Ruminants (PPR)

**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
 PENYAKIT HAIWAN KEBANGSAAN 2023
(PERSAMPLEN UNGGAS)**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit
Salmonella – Ayam Kampung/Puyuh/Iistik/Angsa

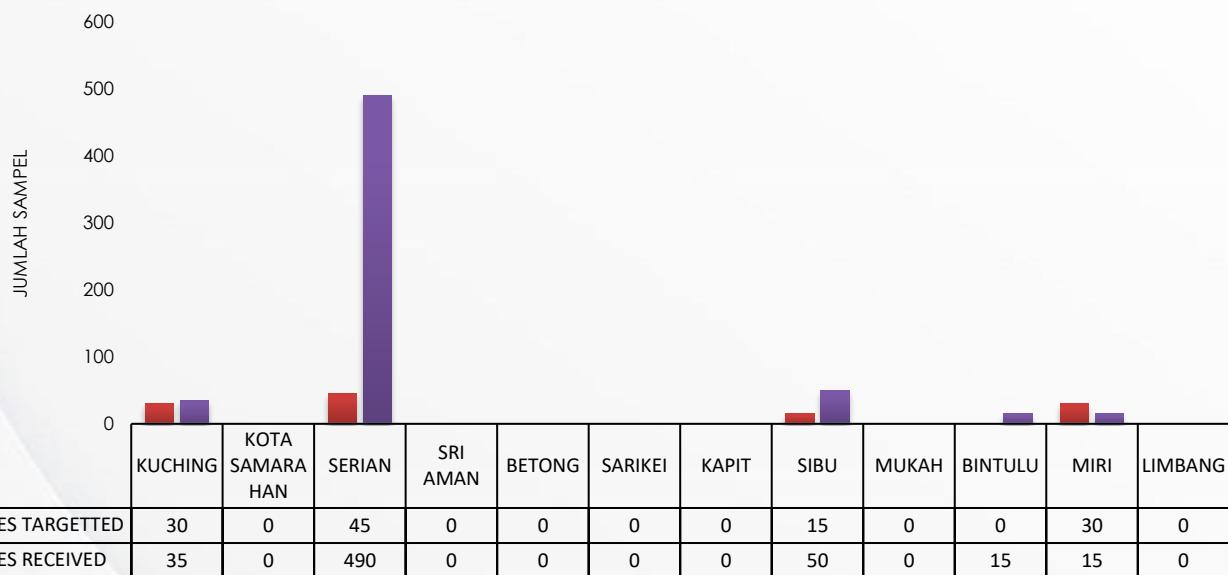

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit
AI/ND – Ayam Kampung/Puyuh/Iistik/Angsa

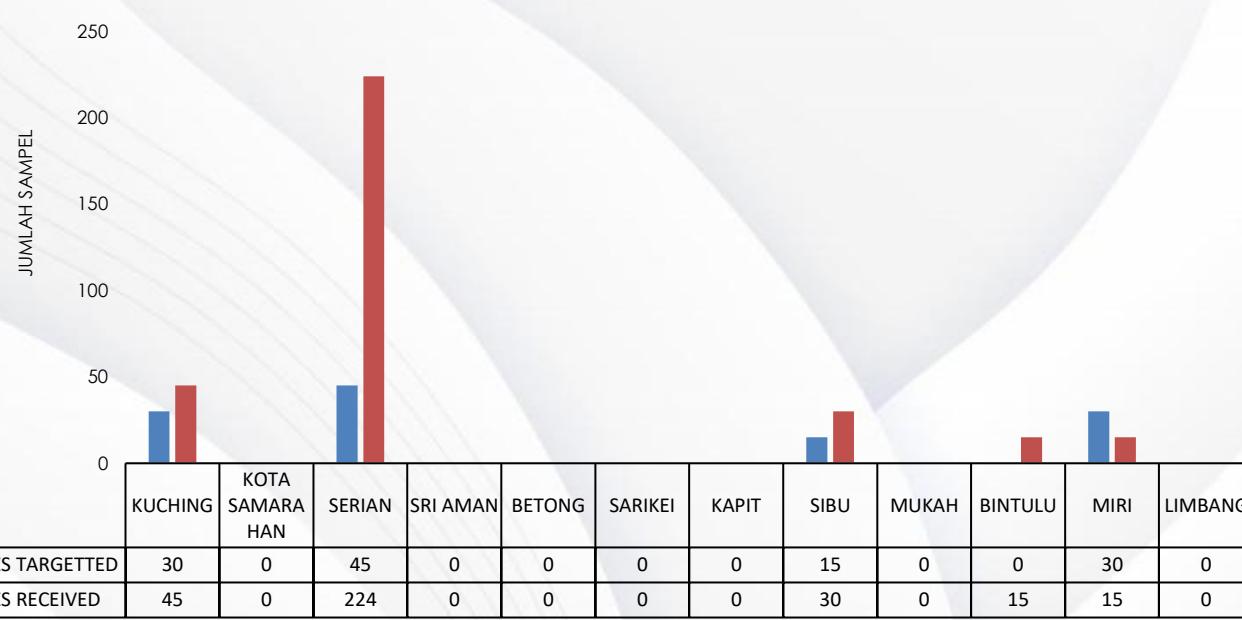

**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
彭尼加特病原体检测计划
(PERSAMPLEN UNGGAS)**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian **Salmonella – Ayam Komersial (>50,000 ekor)**

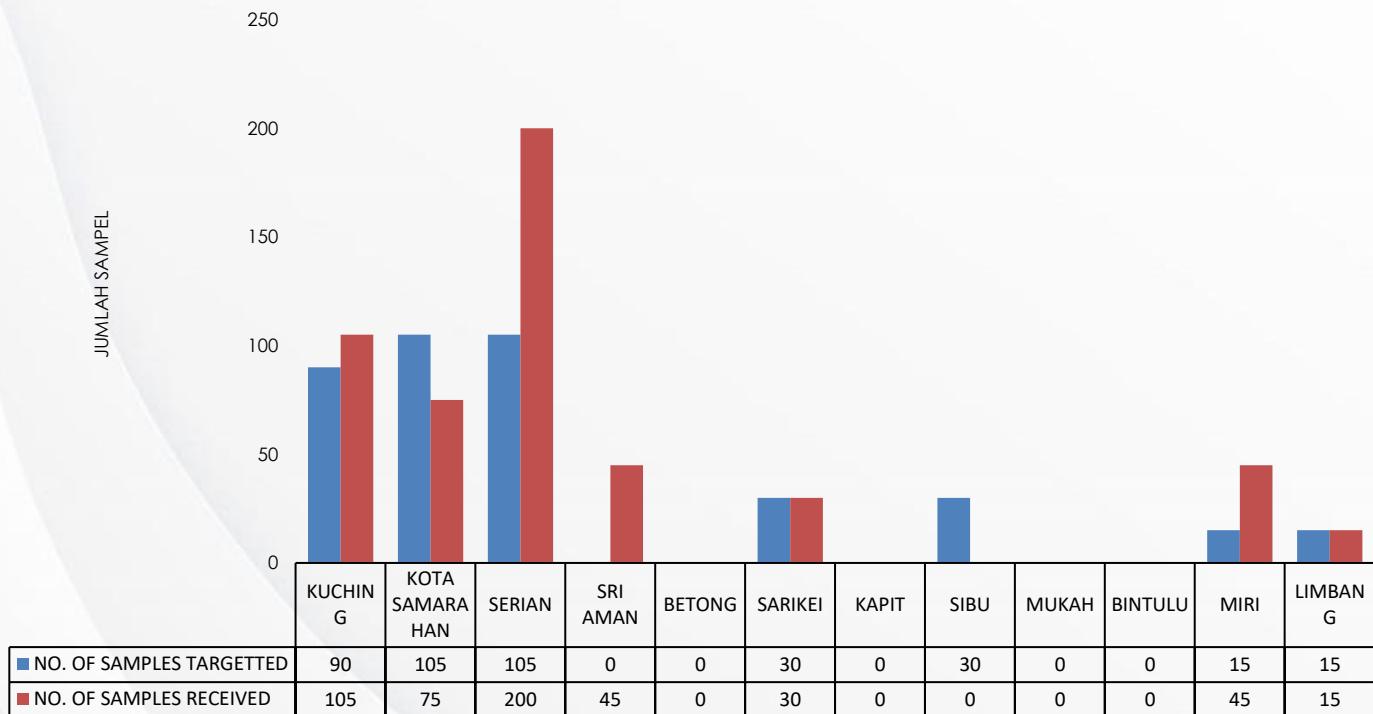
Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **AI/ND – Ayam Komersial (>50,000 ekor)**

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
AI/ND	8	14	120	326	274.2

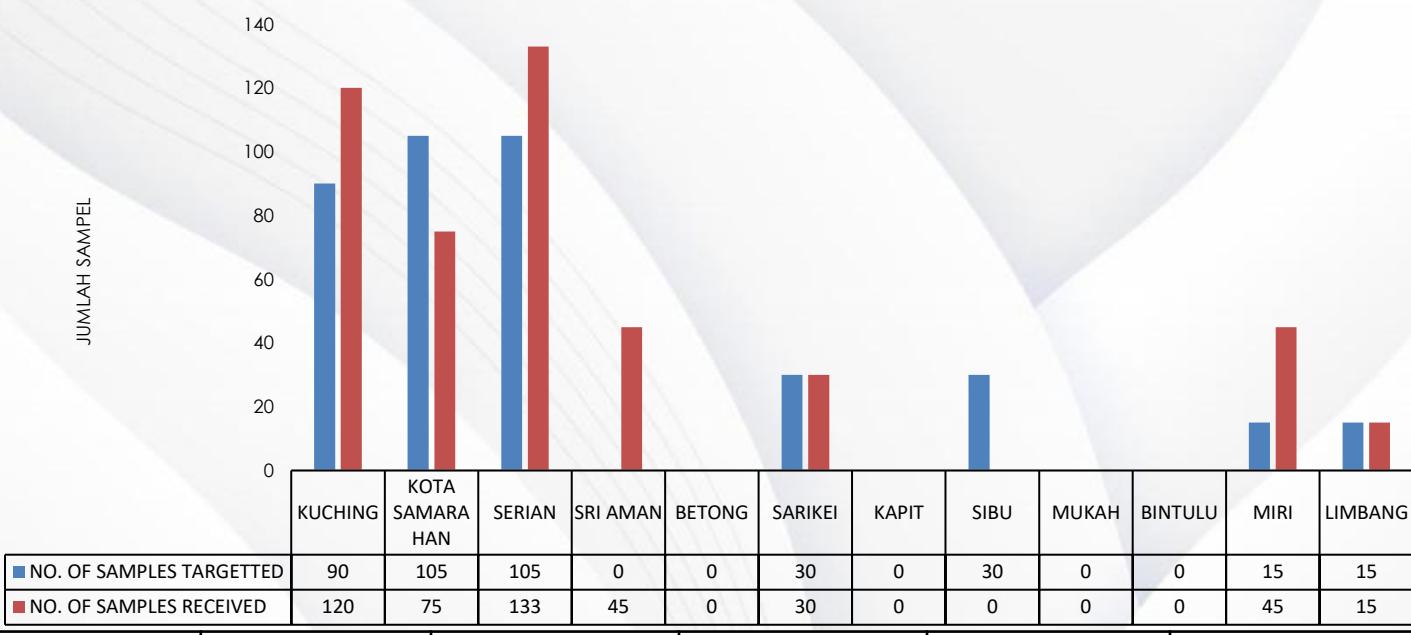
**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
彭尼加特病原体检测计划
(PERSAMPELAN UNGGAS)**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **Salmonella – Ayam Bukan Komersial**

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
SALMONELLA	26	28	390	515	132.1

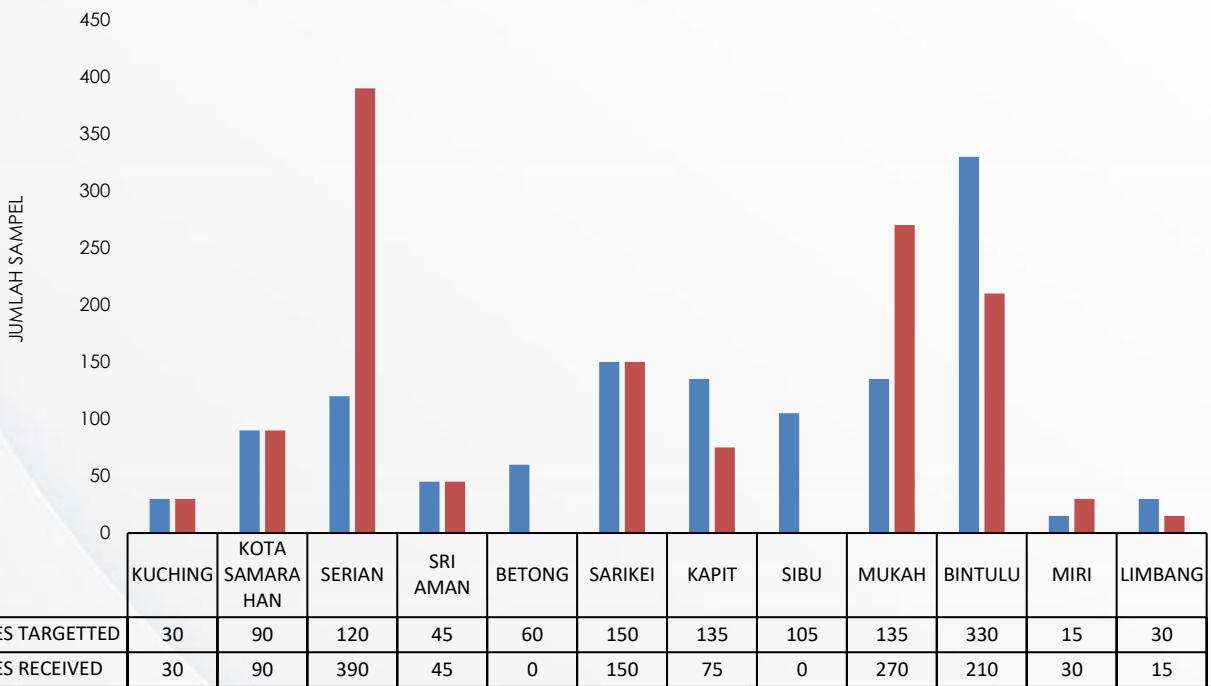
Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **AI/ND – Ayam Bukan Komersial**

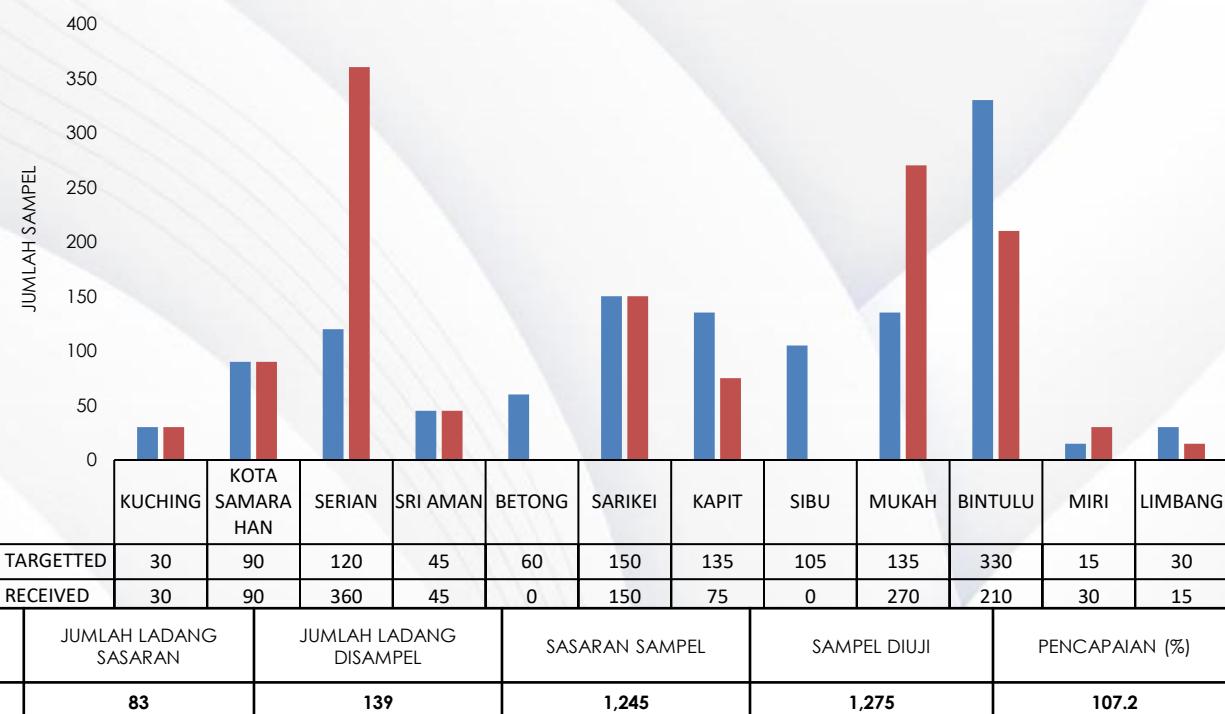
PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
AI/ND	26	26	390	463	118.7

**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
 PENYAKIT HAIWAN KEBANGSAAN 2023
(PERSAMPLEN UNGGAS)**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **Salmonella – Walit**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian
Penyakit AI/ND – Walit

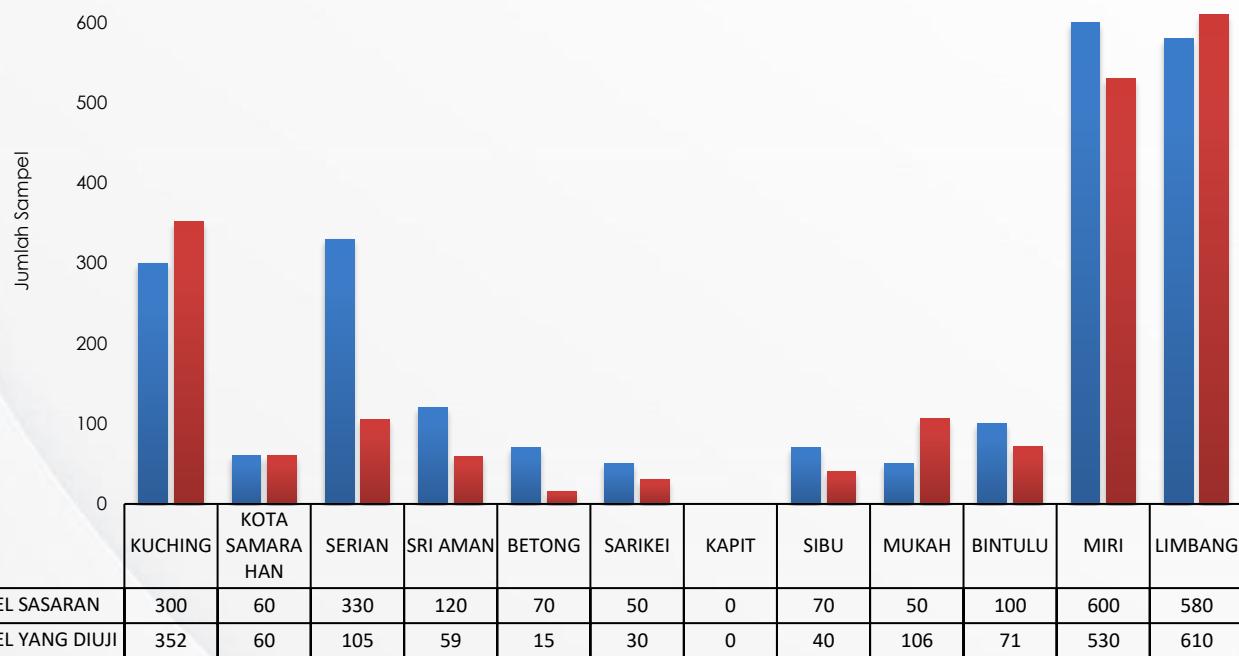

**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
 PENYAKIT HAIWAN KEBANGSAAN 2023
(PERSAMPELAN AMR)**

Division	No. of Premises targeted	No. of Premises sampled	Species	Type of sample	No. of samples targeted	No. of samples received	No. of Isolates	
							Salmonella	E. coli
Kuching	7	7	Broiler	Cloacal swabs	140	140	0	26
	1	1	Layer	Cloacal swabs	45	45	0	4
	4	3	Babi	Rectal swabs	20	15	0	1
Kota Samarahan	2	2	Broiler	Cloacal swabs	40	40	0	7
	3	0	Babi	Rectal swabs	15	0	0	0
Serian	9	9	Broiler	Cloacal swabs	180	180	2	31
	4	4	Layer	Cloacal swabs	180	180	0	16
	9	4	Babi	Rectal swabs	45	20	0	4
	1	1	Lembu	Rectal swabs	12	12	0	5
Sarikei	1	1	Broiler	Cloacal swabs	20	20	0	4
Sibu	1	1	Broiler	Cloacal swabs	20	20	0	1
	4	4	Layer	Cloacal swabs	180	180	0	20
	2	1	Babi	Rectal swabs	10	5	0	2
Miri	2	2	Broiler	Cloacal swabs	40	40	0	7
	1	1	Layer	Cloacal swabs	45	45	0	4
	3	1	Babi	Rectal swabs	15	5	0	1
Limbang	1	0	Babi	Rectal swabs	5	0	0	0
Total	55	42			1012	947	2	133

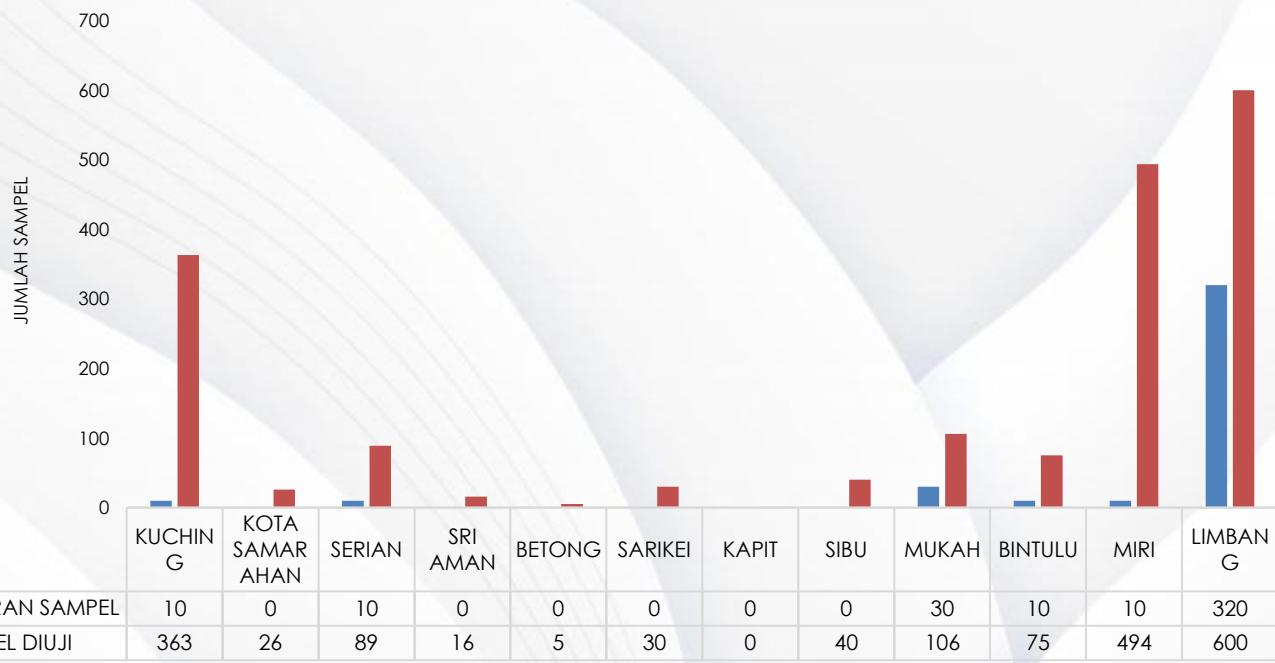
**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
 PENYAKIT HAIWAN KEBANGSAAN 2023
(PERSAMPLEN RUMINAN)**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit Kuku dan Mulut (FMD) – Lembu/Kerbau

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
FMD	143	119	2,330	1,978	84.89

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit Brucella - Lembu/Kerbau

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
BRUCELLA	39	108	390	1,844	472.82

**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
彭尼加特海万邦加桑2023
(PERSAMPELAN RUMINAN)**

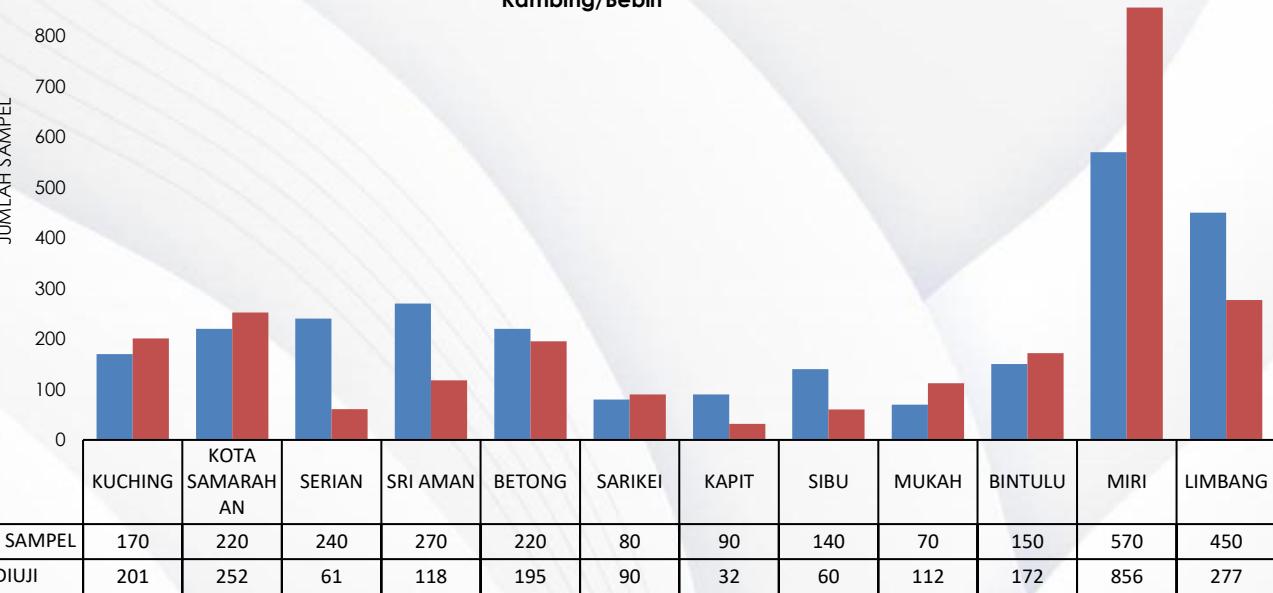
Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian **Penyakit Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE) - Lembu/Kerbau**

7

PENYAKIT	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
BSE	36	10	27.78

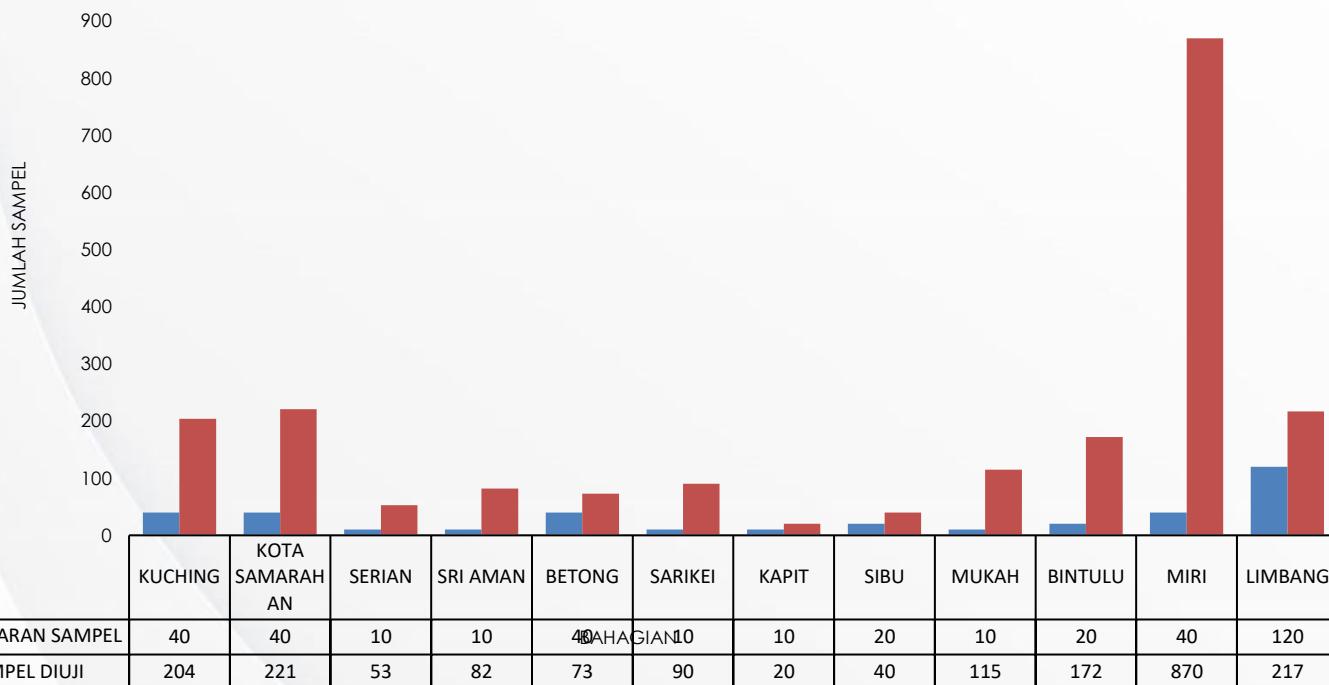
Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian **Penyakit Kuku dan Mulut (FMD) - Kambing/Bebiri**

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
FMD	195	178	2,670	2,426	90.86

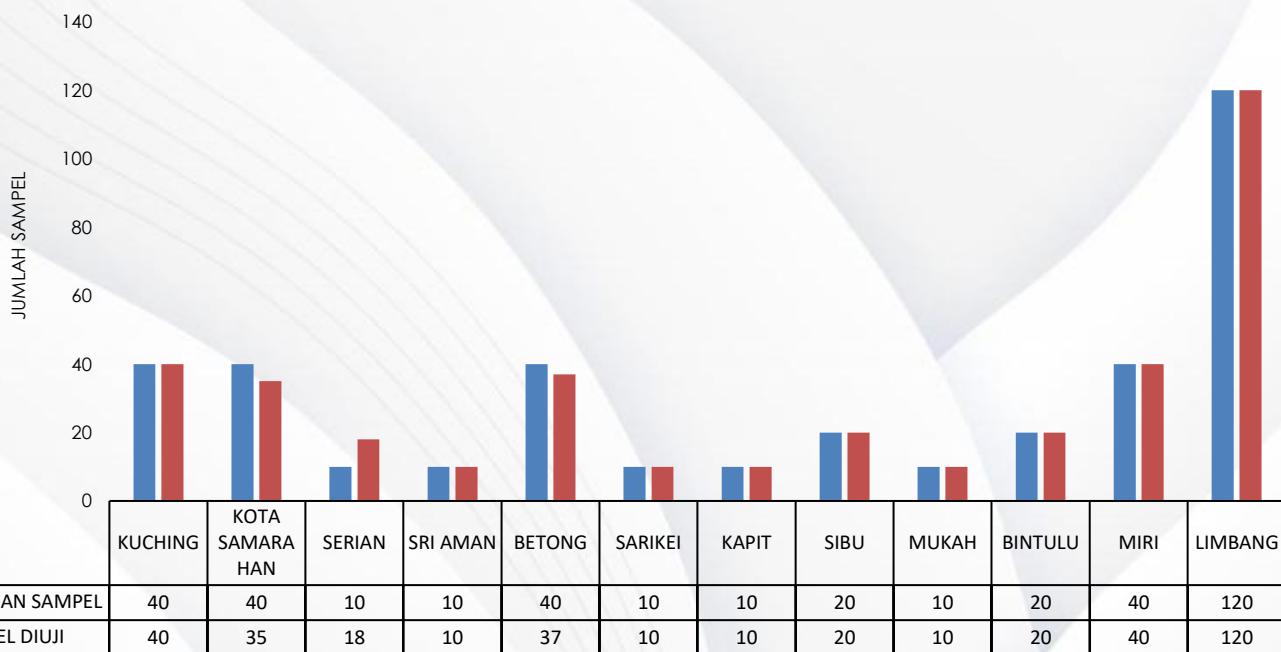
**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
彭加丹州小反刍兽疫检测计划
(PERSAMPELAN RUMINAN)**

1000 Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **Brucella - Kambing/Bebiri**

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
BRUCELLA	37	147	370	2,157	582.97

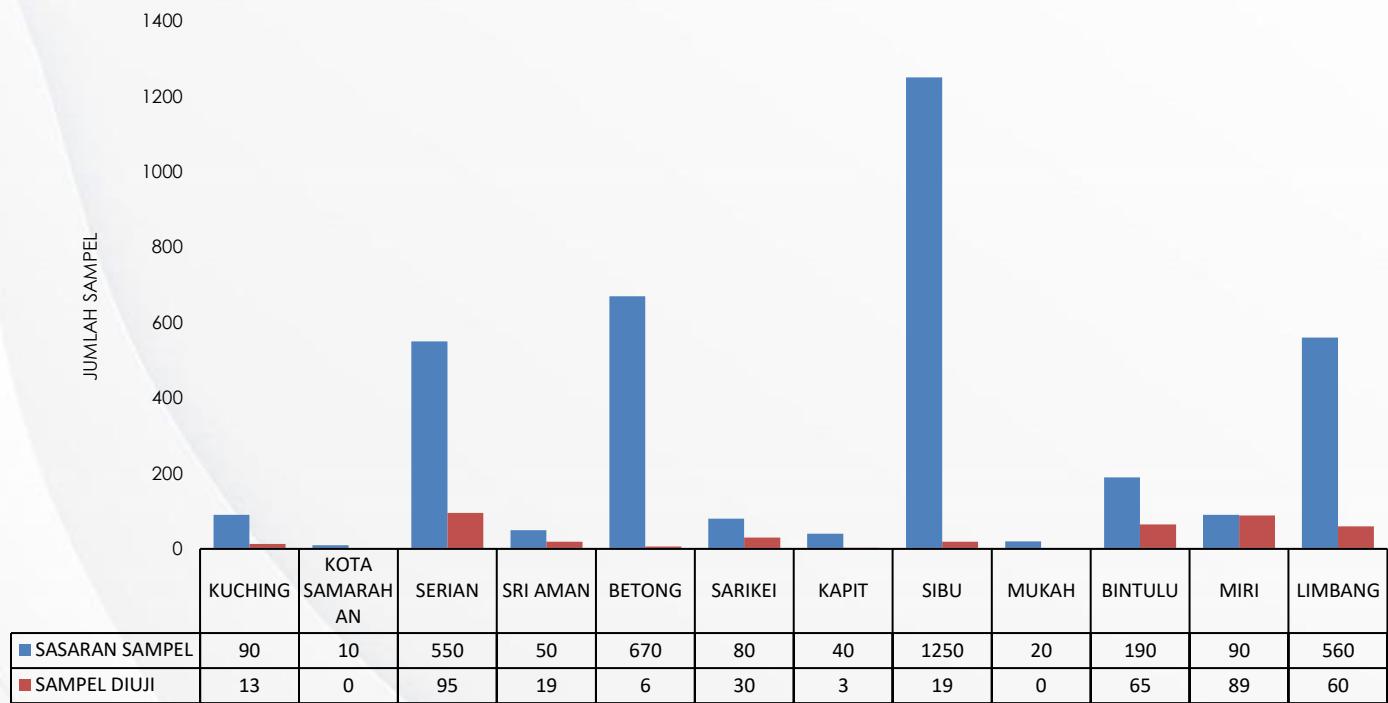
Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **Peste Des Petits Ruminants (PPR) - Kambing/Bebiri**

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
BRUCELLA	37	40	370	370	100.0

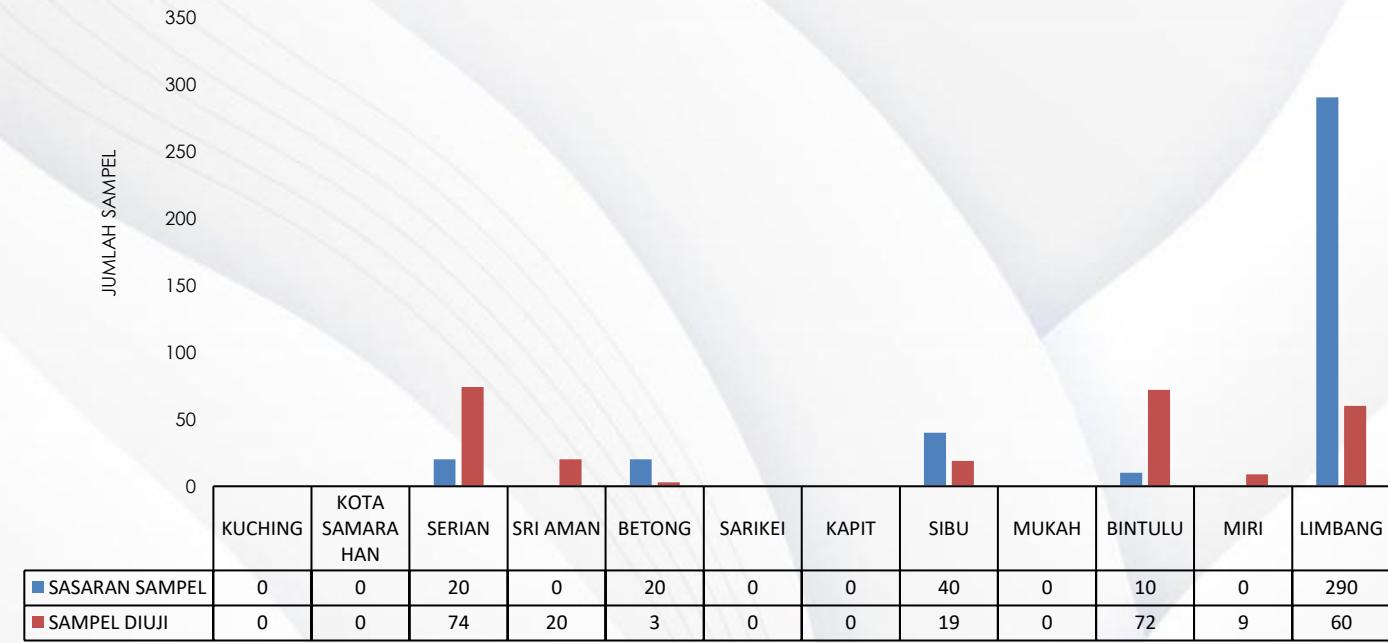
**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
 PENYAKIT HAIWAN KEBANGSAAN 2023
(PERSAMPELAN NON-RUMINAN)**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **Kuku dan Mulut (FMD) - Babi Komersial/Babi Kampung**

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
FMD	348	46	3,600	399	11.08

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **Nipah - Babi Komersial/Babi Kampung**

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
NIPAH	38	27	380	257	67.63

**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
彭尼加特禽类疾病2023年
(PERSAMPELAN NON-RUMINAN)**

Jumlah Sasaran Sampel dan Jumlah Sampel yang Diambil bagi Pengujian Penyakit **JE/H1N1- Babi Komersial/Babi Kampung**

350

300

250

200

150

100

50

0

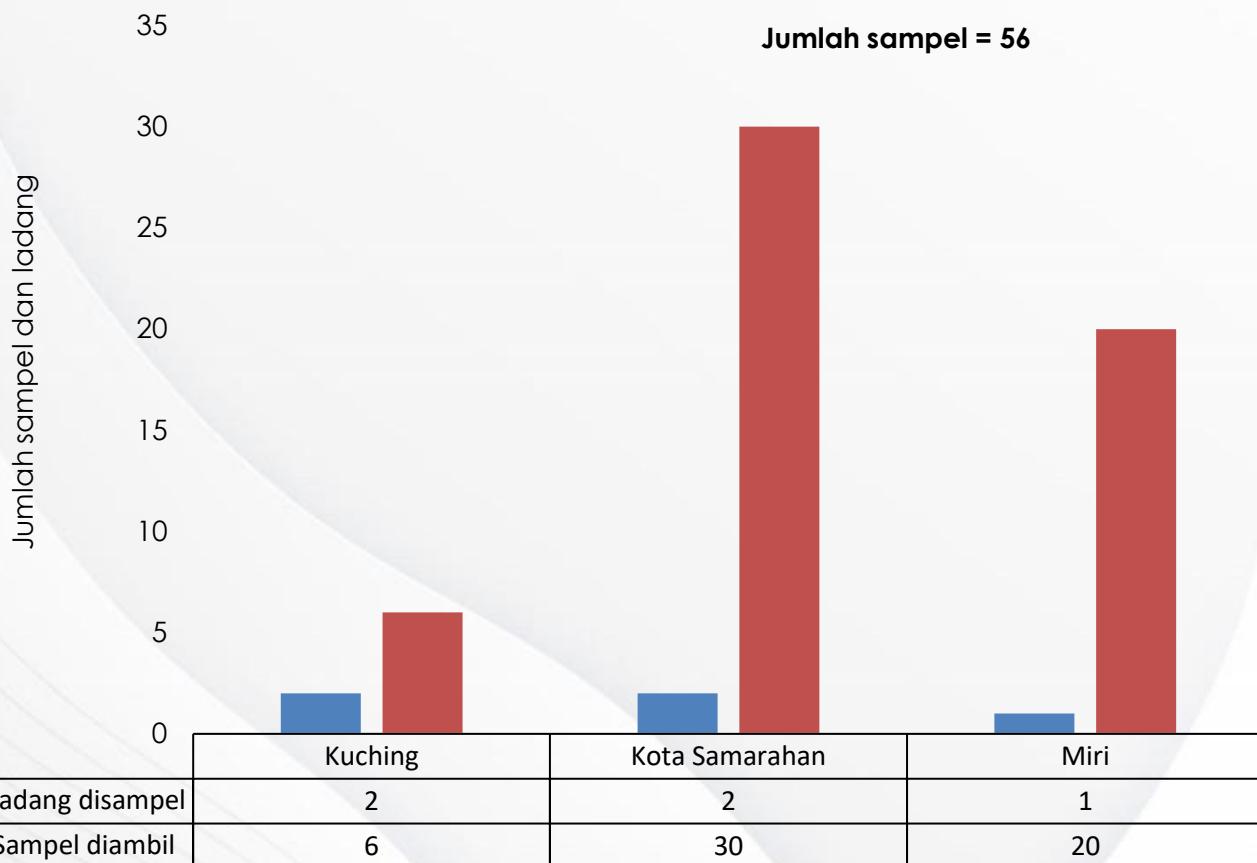
JUMLAH SAMPEL

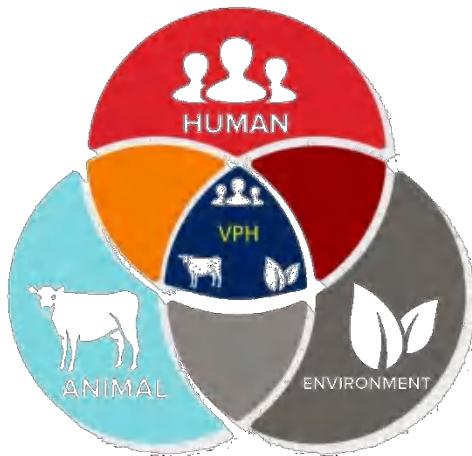
	KUCHING	KOTA SAMARA HAN	SERIAN	SRI AMAN	BETONG	SARIKEI	KAPIT	SIBU	MUKAH	BINTULU	MIRI	LIMBANG
■ SASARAN SAMPEL	0	0	20	0	20	0	0	40	0	10	0	290
■ SAMPEL DIUJI	0	0	56	0	0	0	0	11	0	21	11	60

PENYAKIT	JUMLAH LADANG SASARAN	JUMLAH LADANG DISAMPEL	SASARAN SAMPEL	SAMPEL DIUJI	PENCAPAIAN (%)
JE/H1N1	38	17	380	159	41.84

**PENCAPAIAN PROGRAM SURVELAN
 PENYAKIT HAIWAN KEBANGSAAN 2023
(PERSAMPLEAN KUDA)**

Jumlah Sampel diterima dan Ladang disampel bagi Pengujian **African Horse Sickness (AHS)**

LAPORAN
BAHAGIAN KESIHATAN
AWAM VETERINAR

**PROGRAM PEMANTAUAN KESELAMATAN MAKANAN KEBANGSAAN
BERASASKAN HASILAN HAIWAN 2024**

LOJI PENYEMBELIHAN AYAM	JENIS UJIAN	JUMLAH
Central Cold Storage Kuching Sdn. Bhd.	ANTIBACTERIAL & KLORAMFENIKOL, AMFENIKOL, NITROMIDAZOLE, STILBENES	2
	COLISTIN	2
	ANTICOCCIDIALS	2
	NITROFRURAN	1
	B-AGONIST	1
	ORGANOKLORIN	5
	MIKROBIOLOGI	42
QL Livestock Farming Sdn. Bhd.	ANTIBACTERIAL & KLORAMFENIKOL, AMFENIKOL, NITROMIDAZOLE, STILBENES	2
	COLISTIN	2
	ANTICOCCIDIALS	2
	NITROFRURAN	1
	B-AGONIST	1
	ORGANOKLORIN	5
	MIKROBIOLOGI	18
Satoyama Farm 52 ND Mile	ANTIBACTERIAL & KLORAMFENIKOL, AMFENIKOL, NITROMIDAZOLE, STILBENES	1
	COLISTIN	1
	ANTICOCCIDIALS	1
	NITROFRURAN	1
	B-AGONIST	1
	ORGANOKLORIN	1

RUMAH SEMBELIH BABI SWASTA (DILESENKAN)	JENIS UJIAN	JUMLAH
Precious Flavour Sdn. Bhd.	ANTIBACTERIAL & KLORAMFENIKOL, AMFENIKOL, NITROMIDAZOLE, STILBENES	4
	NITROFRURAN	1
	B-AGONIST	1
	ORGANOKLORIN	2

LADANG "MYGAP" (SAMPEL TELUR)	JENIS UJIAN	JUMLAH
Lian Hua Seng Livestock Sdn. Bhd.	Antibacterial & Kloramfenikol, Amfenikol, Nitromidazole, Stilbenes	1
	Nitrofruran	1
	Organoklorin	1
QL Poultry Farm B (Layer)	Antibacterial & Kloramfenikol, Amfenikol, Nitromidazole, Stilbenes	1
	Nitrofruran	1
	Organoklorin	1
Yueng Lok Layer Farm Sdn. Bhd.	Antibacterial & Kloramfenikol, Amfenikol, Nitromidazole, Stilbenes	1
	Nitrofruran	1
	Organoklorin	1
Satoyama Farm 52ND Mile	Antibacterial & Kloramfenikol, Amfenikol, Nitromidazole, Stilbenes	1
	Nitrofruran	1
	Organoklorin	1

LADANG "MYORGANIK" (SAMPLE DAGING)	JENIS UJIAN	JUMLAH
Satoyama Farm 52ND Mile	Antibacterial & Kloramfenikol, Amfenikol, Nitromidazole, Stilbenes	1
	Nitrofruran & B-agonist	1
	Organoklorin	1

PROGRAM PEMANTAUAN KESELAMATAN MAKANAN KEBANGSAAN BERASASKAN HASILAN HAIWAN 2024				
LOJI PEMPROSESAN "VHM" PRODUK TAMBAH NILAI	JENIS UJIAN	SAMPLE BAHAN MENTAH	SAMPLE PRODUK AKHIR	JUMLAH SAMPEL
C.S Choice Food Industries Sdn. Bhd.	Mikrobiologi	1	1	2
ECO Farm Solutions Sdn. Bhd.	Mikrobiologi	1	1	2
Premis Walit "VHM" (RAW-CLEAN EBN)		1	1	2
Ever Nanyang Trading Sdn. Bhd.		1	1	2
Swallows House Enterprise Sdn. Bhd.	Mikrobiologi	1	1	2
Tian Fung Birdnest Sd. Bhd.		1	1	2
Wing Shen Food Industries Sdn. Bhd		1	1	2
Yen Xiang Bird Nest Sdn. Bhd.		1	1	2
Premis Walit "VHM" (RAW-UNCLEAN EBN)	Mikrobiologi	1	1	2
Swiftlet City Resources Sdn. Bhd.				

PREMIS WALIT "VHM" (RAW-CLEAN EBN)	JENIS UJIAN	SAMPLE BAHAN MENTAH	SAMPLE PRODUK AKHIR	SAMPLE BAHAN MENTAH	SAMPLE PRODUK AKHIR	JUMLAH SAMPEL
Ever Nanyang Trading Sdn. Bhd.		1	1	1	1	4
Swallows House Enterprise Sdn. Bhd.		1	1	1	1	4
Tian Fung Birdnest Sd. Bhd.	Nitrit &Heavy Metal	1	1	1	1	4
Wing Shen Food Industries Sdn. Bhd		1	1	1	1	4
Yen Xiang Bird Nest Sdn. Bhd.		1	1	1	1	4

PREMIS WALIT "VHM" (RAW-UNCLEAN EBN)	JENIS UJIAN	SAMPLE BAHAN MENTAH	SAMPLE PRODUK AKHIR	JUMLAH SAMPEL
--------------------------------------	-------------	---------------------------	---------------------------	------------------

Swiftlet City Resources Sdn. Bhd. Heavy Metal 1 1 2

PREMIS WALIT "VHM" (RAW-UNCLEAN EBN)	JENIS UJIAN	SAMPLE PRODUK AKHIR	JUMLAH SAMPEL
Swiftlet City Resources Sdn. Bhd.	Avian Influenza Virus & New Castle Disease	1	1

PREMIS WALIT "VHM" (RAW-CLEAN EBN)	JENIS UJIAN	SAMPLE PRODUK AKHIR	JUMLAH SAMPEL
Ever Nanyang Trading Sdn. Bhd.		1	1
Swallows House Enterprise Sdn. Bhd.		1	1
Tian Fung Birdnest Sd. Bhd.	Avian Influenza Virus & New Castle Disease	1	1
Wing Shen Food Industries Sdn. Bhd		1	1
Yen Xiang Bird Nest Sdn. Bhd.		1	1

PREMIS WALIT "GVHP" (RAW-CLEAN EBN)	JENIS UJIAN	SAMPLE BAHAN MENTAH	SAMPLE PRODUK AKHIR	JUMLAH SAMPEL
-------------------------------------	-------------	---------------------	---------------------	---------------

Blue Sky Sdn. Bhd		1	1	2
Borneo Nature Birdnest Sdn. Bhd.	Mikrobiologi	1	1	2
Dragon Brand Birdnest Sdn. Bhd		1	1	2
Glory-works Sdn. Bhd		1	1	2

PREMIS WALIT "GVHP" (RAW-CLEAN EBN)	JENIS UJIAN	SAMPLE BAHAN MENTAH	SAMPLE PRODUK AKHIR	SAMPLE BAHAN MENTAH	SAMPLE PRODUK AKHIR	JUMLAH SAMPEL
-------------------------------------	-------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------

Blue Sky Sdn. Bhd		1	1	1	1	4
Borneo Nature Birdnest Sdn. Bhd.	Nitrit & Heavy Metal	1	1	1	1	4
Dragon Brand Birdnest Sdn. Bhd		1	1	1	1	4
Glory-works Sdn. Bhd		1	1	1	1	4

PREMIS WALIT "GVHP" (RAW-CLEAN EBN)	JENIS UJIAN	SAMPLE PRODUK AKHIR		JUMLAH SAMPEL
-------------------------------------	-------------	---------------------	--	---------------

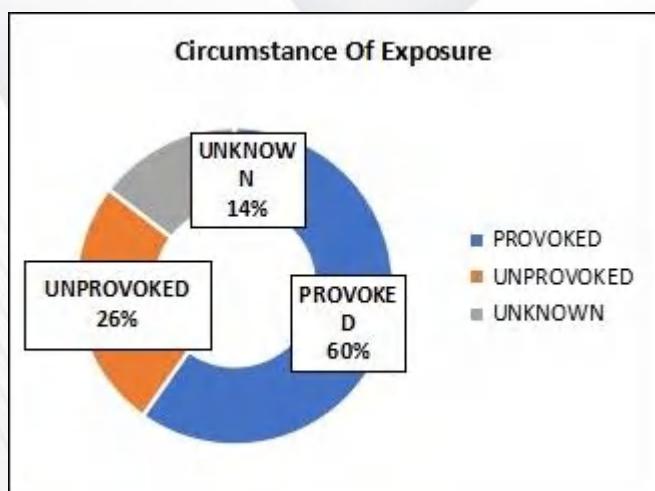
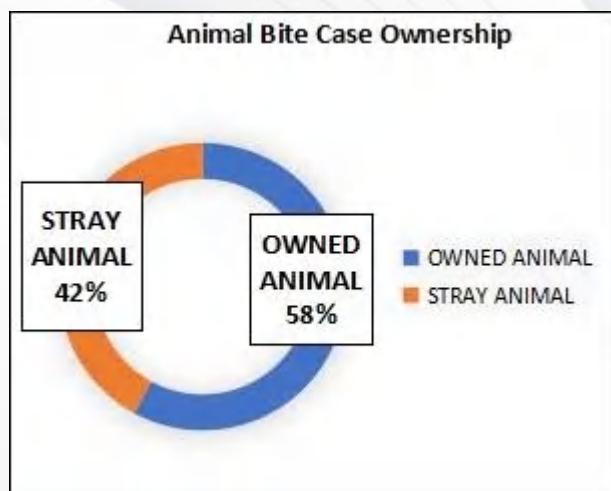
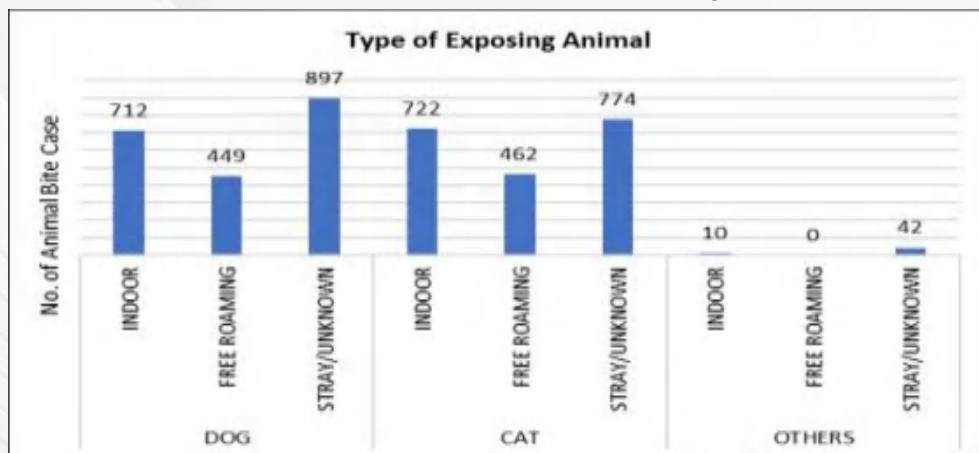
Blue Sky Sdn. Bhd		1	1
Borneo Nature Birdnest Sdn. Bhd.	Avian Influenza Virus & New Castle Disease	1	1
Dragon Brand Birdnest Sdn. Bhd		1	1
Glory-works Sdn. Bhd		1	1

2023 RABIES UPDATES ON NUMBER OF RABIES VACCINATION IN ANIMALS

YEAR	1ST DOSE			BOOSTER			TOTAL (1ST + BOOSTER)			GRAND TOTAL
	DOGS	CATS	OTHER	DOGS	CATS	OTHERS	DOGS	CATS	OTHERS	
2017	34,228	7,987	45	0	0	0	34,228	7,987	45	42,260
2018	54,586	516	11	11,785	38	0	66,371	554	11	66,936
2019	40,054	17	0	10,152	0	0	50,206	17	0	50,223
2020	27,782	83	0	13,679	0	0	41,461	83	0	41,544
2021	8,799	156	0	5,196	6	0	13,995	162	0	14,157
2022	7,579	375	0	4,359	1	0	11,938	376	0	12,314
2023	12,758	79	0	6,995	1	0	19,753	80	0	19,833
TOTAL	185,786	9,213	56	52,166	46	0	237,952	9,259	56	247,267

Bite case notification and investigation/surveillance: An average of 250 animal bite notifications is receive across Sarawak by DVSS every month.

Since January 2023 to December 2023, the following are the summary

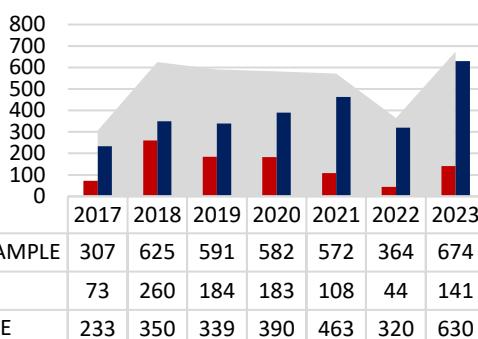
Laboratory result and declaration of rabies infected area:

Laboratory result on animal rabies sampling through Direct Fluorescent Antibody Technique (dFAT) and/or Polymerase Chain Reaction (PCR)

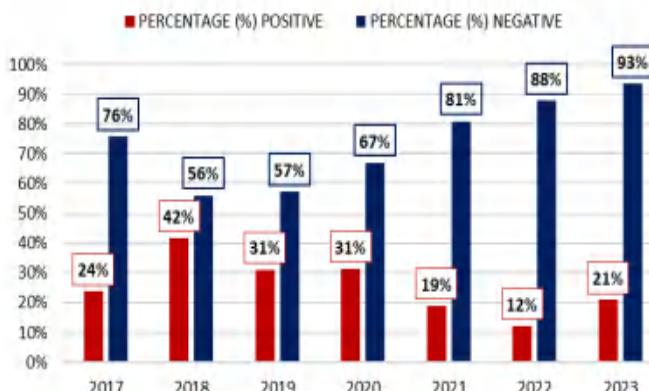
YEAR	TOTAL SAMPL E	POSITIVE SAMPLE				NEGATIVE SAMPLE			
		DOG	CAT	OTHERS	TOTAL	DOG	CAT	OTHERS	TOTAL
2017	307	67	6	0	73	212	19	2	233
2018	625	242	18	0	260	314	32	4	350
2019	591	146	38	0	184	295	38	6	339
2020	582	159	24	0	183	347	36	7	390
2021	572	95	13	0	108	420	33	10	463
2022	364	38	6	0	44	295	22	3	320
2023	674	127	12	2	141	570	59	1	630
TOTAL	3,715	874	117	2	993	2,453	239	33	2,725

ANIMAL RABIES POSITIVE SAMPLING CASES FOR THE YEAR 2023

Summary of Animal Rabies Sampling Result

Rabies Sampling Percentage (%)

A TOTAL OF 123 ANIMALS WERE TESTED POSITIVE THIS YEAR AS OF 22ND NOVEMBER 2023

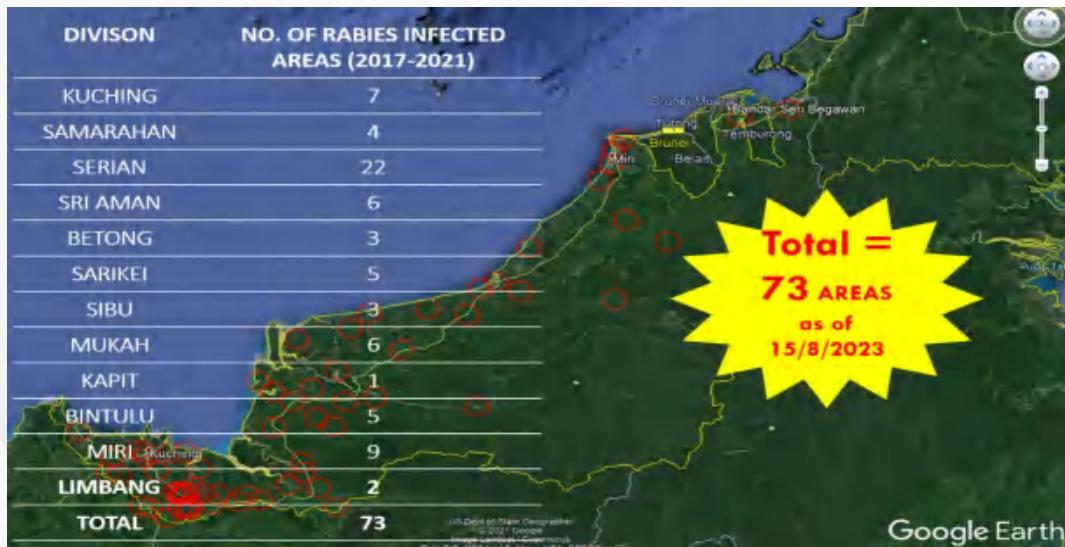
Summary of Animal Rabies Positive Cases by Division/District, Year

2023

as 22 November 2023

A total number of **73 areas** in Sarawak has been declared as rabies-infected areas as of 14th July 2021: Kuching (7), Samarahan (4), Serian (22), Sri Aman (6), Betong (3), Sarikei (5), Sibu (3), Kapit (1), Mukah (6), Bintulu (5), Miri (9) and Limbang (2)

HUMAN RABIES POSITIVE CASES:

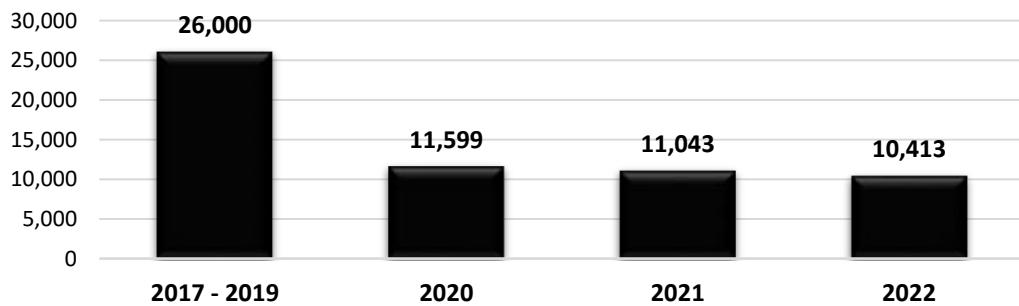
The total number of human rabies cases is **72 human rabies cases** with **65 deaths** since the rabies outbreak was declared in the state on July 1, 2017.

Source: Sarawak State Health Department (Jabatan Kesihatan Negeri Sarawak (JKNS))

DOG POPULATION CONTROL BY THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH, HOUSING AND LOCAL GOVERNMENT SARAWAK (MPHLG):

The accumulative number of stray/free roaming dogs removed since 2017 until 2022 is **48,642**. All dogs must be licensed under the Local Authorities (Dog Licensing and Control) By-Laws, 2018. Failure to do so is an offence and upon conviction, be liable to a fine not exceeding five thousand ringgit (RM 5,000).

DOG POPULATION CONTROL BY LOCAL AUTHORITIES

REMINDER TO PUBLIC ON BEING A RESPONSIBLE PET OWNER YEARLY ANTI-RABIES VACCINATION OF DOGS:

All dog owners are urged to get their dogs vaccinated against rabies every year in accordance with the Anti-Rabies Vaccination Order. Failure to do so is an offense under Section 40, Veterinary Public Health Ordinance, 1999 with a fine not exceeding RM2,500. Dog found without evidence of vaccination may be detained or removed.

LAPORAN
BAHAGIAN
REGULATORI

SUMMARY OF IMPORT 2023

GROUP	Q1		TOTAL
	QUANTITY	QUANTITY	VALUE
AQUATIC	399,597.00	11,252,868.00	RM 139,592,927.84
AVIAN PRODUCT	507,492.69	1,140,712.69	RM 2,275,661.14
BOVINE	4,507,063.94	16,266,207.30	RM 330,327,907.90
BOVINE VALUE ADD	775,376.40	3,437,464.64	RM 66,741,953.50
DAIRY	40,261,578.55	163,250,991.76	RM 4,170,626,910.91
DAY OLD CHICKS	912,739.00	3,546,768.00	RM 657,725,063.03
FEED	20,838,435.04	82,834,576.83	RM 2,635,942,574.45
LIVE ANIMAL	240.00	4,507.00	RM 26,097,596.39
POULTRY	1,133,832.20	4,904,507.15	RM 49,736,176.81
POULTRY VALUE ADD	6,912,111.87	26,523,448.18	RM 344,432,601.27
SWINE	3,233,299.20	12,654,372.45	RM 184,891,447.77
SWINE VALUE ADD	298,198.45	1,203,261.60	RM 19,047,388.64
VACCINES	565,422.00	2,331,385.00	RM 77,173,460.48
WILDLIFE	141.00	3,755.64	RM 6,391,450.10
	80,345,527.34	329,354,826.23	RM 8,711,003,120.23

SUMMARY OF EXPORT 2023

BIL.	GROUP	TOTAL	
		QUANTITY	VALUE
1	AQUATIC	201,650.90	RM 2,745,988.60
2	BOVINE	1,923,555.86	RM 43,377,218.23
3	BOVINE VALUE ADD	106,907.84	RM 2,257,666.18
4	DAIRY	1,186,176.74	RM 16,646,277.39
5	DAY OLD CHICKS	2,025,218.30	RM 9,060,220.00
6	FEED	41,323,447.78	RM 104,862,703.34
7	LIVE ANIMAL	114,531.00	RM 173,753,450.36
8	POULTRY	35,371,759.00	RM 73,967,713.98
9	POULTRY VALUE ADD	389,013.84	RM 6,158,026.74
10	SWINE	320,050.00	RM 8,837,475.00
11	SWINE VALUE ADD	16,807.80	RM 356,014.92
12	VACCINES	792.00	RM 68,466.00
13	WILDLIFE	17,301.13	RM 79,990,121.74
TOTAL		82,997,212.19	RM 522,081,342.48

ACTIVE LICENCING FOR 2023

NO	FARM TYPE	TOTAL
1	FEEDMILL	26
2	ABATTOIR (CHICKEN/QUAIL)	22
3	ABATTOIR (LARGE ANIMAL)	8
4	MEAT PROCESSING FACTORY	35
5	POULTRY	297
6	PIG	42
7	SHEEP	0
8	CATTLE	3
9	DEER	1
10	GOAT	6
TOTAL		440

**LAPORAN
CAWANGAN
PENGUATKUASAAN**

LAPORAN STATISTIK TALIKHIDMAT JPV'S BAGI TAHUN 2023

STATUS KES	JAN	FEB	MAC	APRIL	MEI	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DIS	TOTAL
KES SELESAI	2	3	10	3	4	3	7	8	5	3	4	11	63
DALAM SIASATAN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JUMLAH	2	3	10	3	4	3	7	8	5	3	4	11	63

LAPORAN KOMPAUN DAN KES PELANGGARAN VPHO, 1999 DI SARAWAK TAHUN 2023

BAHAGIAN/ICQS/PORT	JUMLAH KOMPAUN (RM)	JUMLAH KES	STATUS KES
HQ/KCH DIV/KUCHING AIRPORT(KIA)/TEBEDU ICQS	RM 65,500.00	12	SELESAI/TUTUP
SENARI PORT (KPA)	RM 162,000.00	27	SELESAI/TUTUP
SIBU	-	-	
BINTULU	RM 250,100.00 RM 794,884.20	10 2	SELESAI/TUTUP JUALAN LUCUT HAK
MIRI	RM 107,600.00	15	SELESAI/TUTUP
LIMBANG/LAWAS	RM 10,000.00	1	
JUMLAH	RM 1,390,084.20	67	

KAWALAN DAN OPERASI TAHUN 2023

BIL	KAWALAN DAN OPERASI	TEMPOH
1	OPS RABIES	SEPANJANG TAHUN
2	PINTU MASUK/ KELUAR	SEPANJANG TAHUN
3	KAWALAN JUALAN	DARI SEMASA KE SEMASA
4	KAWALAN PERLESENAN	SEPANJANG TAHUN
5	RISIKAN/ SIASATAN	SEPANJANG TAHUN
6	OPERASI BERSEPADU	DARI SEMASA KE SEMASA
7	PERHUBUNGAN/ LIASION	DARI SEMASA KE SEMASA

PROGRAM PENGUATKUASAAN TAHUN 2023

BIL	PERKARA	PROGRAM
1	PENGAWALAN IMPORT/ EKSPORT	PEMERIKSAAN/ PENGUATKUASAAN VPHO 1999 DI PINTU MASUK/ KELUAR SEMPADAN
2	PENGAWALAN JUALAN PRODUK HAIWAN	MENJALANKAN TUGAS PEMERIKSAAN JUALAN PRODUK HAIWAN DI PASAR RAYA DI BAWAH VPHO 1999
3	PENGAWALAN TEMPAT ABATTOIR	MENJALANKAN TUGAS PEMERIKSAAN KE ATAS TEMPAT ABATTOIR VPHO 1999
4	SIASATAN DI BAWAH VPHO 1999	MENJALANKAN SIASATAN KE ATAS SEMUA KES YANG BERKAITAN DENGAN VPHO 1999 TERMASUK ADUAN ORANG AWAM DAN KEBAJIKAN HAIWAN
5	PENGAWALAN PERLESENAN	MENJALANKAN TUGAS PEMERIKSAAN/ PENGUATKUASAAN KE ATAS PERLESENAN LADANG DI BAWAH PENTERNAKAN VPHO 1999
6	LAIN-LAIN	TUGAS BERSAMA LAIN AGENSI DALAM OPERASI BERSEPADU DALAM BIDANG PENGUATKUASAAN

LAPORAN

SEKSYEN PENTADBIRAN DAN SUMBER MANUSIA

PENERIMA DARJAH KEBESARAN, BINTANG DAN PINGAT NEGERI SARAWAK TAHUN 2023

BIL.	NAMA	JAWATAN & GRED	ANUGERAH DITERIMA
1	Datu Dr. Adrian Susin Ambud	Pengarah, VU7	Darjah Jasa Bakti Sarawak (D.J.B.S.)
2	Selmah Anak Apang	Penolong Pegawai Tadbir, N36	Pingat Perkhidmatan Terpuji (P.P.T.)
3	Robine Asut	Penolong Pegawai Veterinar, G32	Pingat Perkhidmatan Terpuji (P.P.T.)
4	Satija binti Parijan	Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi), N22	Pingat Perkhidmatan Terpuji (P.P.T.)
5	Dato Anak Rambol	Pembantu Awam, H11	Bentara Bintang Sarawak (B.B.S.)

SENARAI KAKITANGAN YANG TAMAT KONTRAK SELEPAS BERSARA PADA TAHUN 2023

BIL.	NAMA	JAWATAN & GRED	STesen Bertugas	TARIKH KONTRAK TAMAT
1	Kiai Anak Lang	Penolong Pegawai Veterinar, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu	31.01.2023
2	Lusat Aneng Apoi	Penolong Pegawai Veterinar, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu	15.12.2023

PENERIMA ANUGERAH PERKHIDMATAN CEMERLANG PENILAIAN TAHUN 2022

BIL.	NAMA	JAWATAN & GRED	PEJABAT
1	Ts. George ak Bobby	Pegawai Penyelidik, Q41	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak
2	Norizawati bte Muhamad Nur	Pegawai Penyelidik, Q41	Bahagian Perancangan dan Penyelidikan
3	Dr. Ainul Riza binti Abu Seman	Pegawai Veterinar, GV41	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching
4	Dr. Jackie ak Peter	Pegawai Veterinar, GV41	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak
5	Satija binti Parijan	Pembantu Tadbir (P/O), Seksyen Pentadbiran dan Sumber Manusia N22	
6	Houng Mei Hak	Pembantu Veterinar, G22	Bahagian Regulatori
7	Hamsiah bt Jurabi	Pembantu Tadbir (P/O), N19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Miri
8	Bebeto Baggio Anak Andrew Untan	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kapit
9	Koo Peng Ling	Pembantu Veterinar, G19	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak
10	Mohamad Zaki bin Bahrun	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sibu
11	Bujang ak Lajam	Pemandu Kenderaan, H11	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak
12	Abdul Wahab bin Ismail	Pembantu Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching
13	Enggu ak Tambi	Pekerja Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Betong
14	Marzuki b Hasbie	Pekerja Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching
15	Muhammad Haikal bin Kanyan	Pekerja Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sibu

PENERIMA ANUGERAH PERKHIDMATAN CEMERLANG PENILAIAN TAHUN 2022

BIL.	NAMA	JAWATAN & GRED	PEJABAT
16	Yassin b Sili	Pekerja Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Miri
17	Marcus ak Karim	Pembantu Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Limbang
18	Sazali b Sahari	Pembantu Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching
19	Suzanti Binti Yakob	Pembantu Tadbir (Kew), W19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu
20	Bujang bin Jemal	Pemandu Kenderaan, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Samarahan

SENARAI KAKITANGAN YANG BERSARA PADA TAHUN 2023

BIL.	NAMA	JAWATAN & GRED	STESEN BERTUGAS	TARIKH BERSARA
1	Jimmy Anak Sindang	Penolong Pegawai Pertanian, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Limbang	01.02.2023
2	Parag Kawah @ Parag Kaweh	Penolong Pegawai Veterinar, G32	Ibu Pejabat Perkhidmatan Veterinar Sarawak	07.02.2023
3	Marzuki bin Hasbie	Pembantu Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching	28.03.2023
4	Yaming Anak Dillah	Pembantu Awam, H11	Stesen Ternakan Batu Danau	29.05.2023
5	Sazali bin Sahari	Pembantu Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching	05.07.2023
6	Bujang Anak Lajam	Pemandu Kenderaan, H11	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak	01.09.2023
7	Sedin Anak Ngau	Pembantu Awam, H11	Stesen Ternakan Karabungan	04.09.2023
8	Choo Siow Ling	Pemandu Kenderaan, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman	11.11.2023

SENARAI KAKITANGAN BAHARU SESI PENGAMBILAN TAHUN 2023

Bil.	Nama	Jawatan & Gred	Pejabat	Tarikh Melapor Diri
1	Mohd Issudin bin Annuar	Pemandu Kenderaan, H11	Ibu Pejabat Perkhidmatan Veterinar Sarawak	03.01.2023
2	Noraziela binti Ayub	Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi), N19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Mukah	27.02.2023
3	Azlina binti Maslan	Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi), N19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu	03.04.2023
4	Jacqualine Anak Pelo	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Serian	02.05.2023
5	Patrichia Andrea Anak James	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman	02.05.2023
6	Abang Fadhilah bin Abang Bunsu	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kapit	02.05.2023
7	Siti Nur Nadia Nabihah binti Mohamad Jefferydin	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu	02.05.2023
8	Aishyatul Fatrah binti Abulana	Penolong Pegawai Veterinar, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Mukah	06.06.2023
9	Garnette Tingang Anak Nawin	Penolong Pegawai Veterinar, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Bintulu	06.06.2023
10	Jeneina Layah Anak Jenau	Penolong Pegawai Veterinar, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kapit	06.06.2023
11	Sherynna Sophia Stephen	Penolong Pegawai Veterinar, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman	06.06.2023
12	Harmieza binti Abang Kalana	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Samarahan	09.10.2023
13	Loseeva Anak Jinas	Pegawai Khidmat Pelanggan, N19	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak	10.10.2023
14	Cassandra Ireana Anak Paul Sunder	Pembantu Veterinar, G19	PFA Biogas Simunjan, Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Serian	23.10.2023
15	Hizaamuddin Ismail bin Othman	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Miri	27.10.2023

SENARAI KAKITANGAN BAHARU SESI PENGAMBILAN TAHUN 2023

BIL.	NAMA	JAWATAN & GRED	PEJABAT	TARIKH MELAPOR DIRI
16	Albert Anak Andrew Luis	Pembantu Veterinar, G19	ICQS Lubok Antu, Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman	01.11.2023
17	Qhairulnizam bin Rahmat	Pembantu Veterinar, G19	Cawangan Penguatuasaan, Ibu Pejabat Perkhidmatan Veterinar Sarawak	01.11.2023
18	David Jitam Anak John Jaya	Pembantu Operasi, N11	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak	01.11.2023
19	Habib bin Jamain	Pembantu Operasi, N11	Makmal Diagnosa Veterinar Sarawak	01.11.2023
20	Muhammad Nazrin bin Rosli	Pembantu Veterinar, G19	ICQS Merapok, Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Lawas	02.11.2023
21	Angelinna Anak Cheng	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Serian	06.11.2023
22	Nicholas Unung Anak Sekalai	Pembantu Awam, H11	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Kuching	17.11.2023
23	Genevieve Anak Lawrence	Pembantu Veterinar, G19	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman	20.11.2023
24	Caressa Anak Fabian	Pembantu Veterinar, G19	Cawangan Penguatuasaan, Ibu Pejabat Perkhidmatan Veterinar Sarawak	01.12.2023
25	Adibah binti Rahani	Penolong Pegawai Veterinar, G29	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Bahagian Sri Aman	18.12.2023

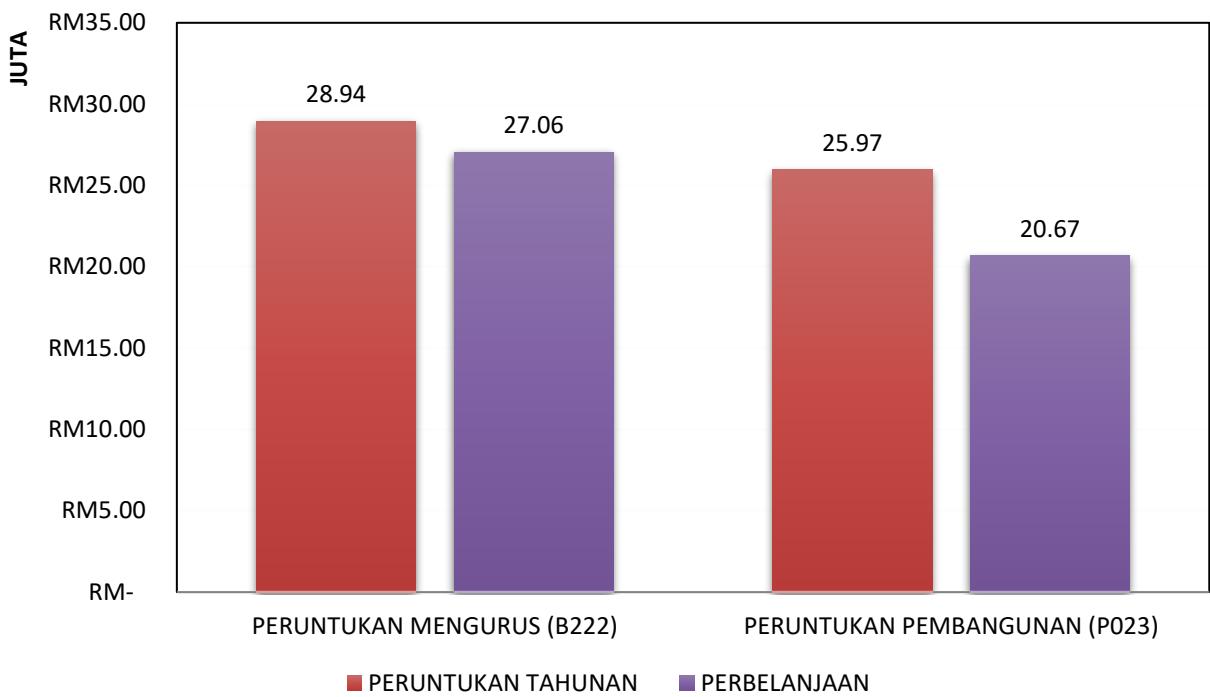

LAPORAN

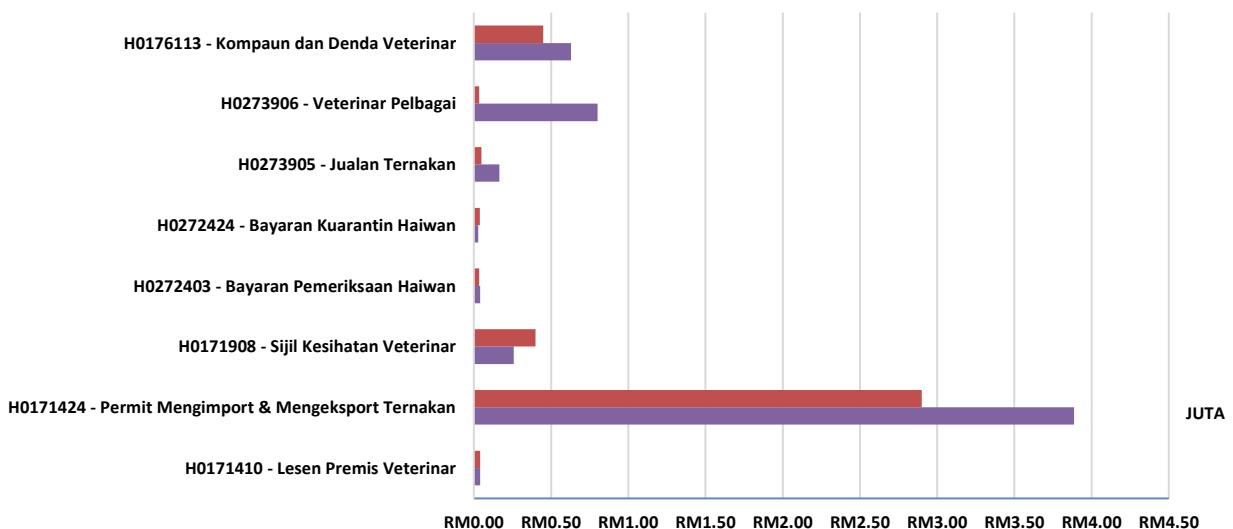
SEKSYEN KEWANGAN DAN AKAUN

PRESTASI PENCAPAIAN KEWANGAN JABATAN TAHUN 2023

PRESTASI PERBELANJAAN TAHUN 2023

PRESTASI KUTIPAN HASIL TAHUN 2023

	H0171424 - Permit Mengimport & Mengeksport Ternakan	H0171908 - Sijil Kesihatan Veterinar	H0272403 - Bayaran Pemeriksaan Haiwan	H0272424 - Bayaran Kuarantin Haiwan	H0273905 - Jualan Ternakan	H0273906 - Veterinar Pelbagai	H0176113 - Kompaun dan Denda Veterinar
■ ANGGARAN HASIL	41,000.00	2,900,000.00	400,000.00	35,000.00	38,000.00	50,000.00	450,000.00
■ KUTIPAN SEBENAR	41,190.00	3,886,657.10	258,909.00	39,925.00	27,834.50	164,340.00	629,970.00

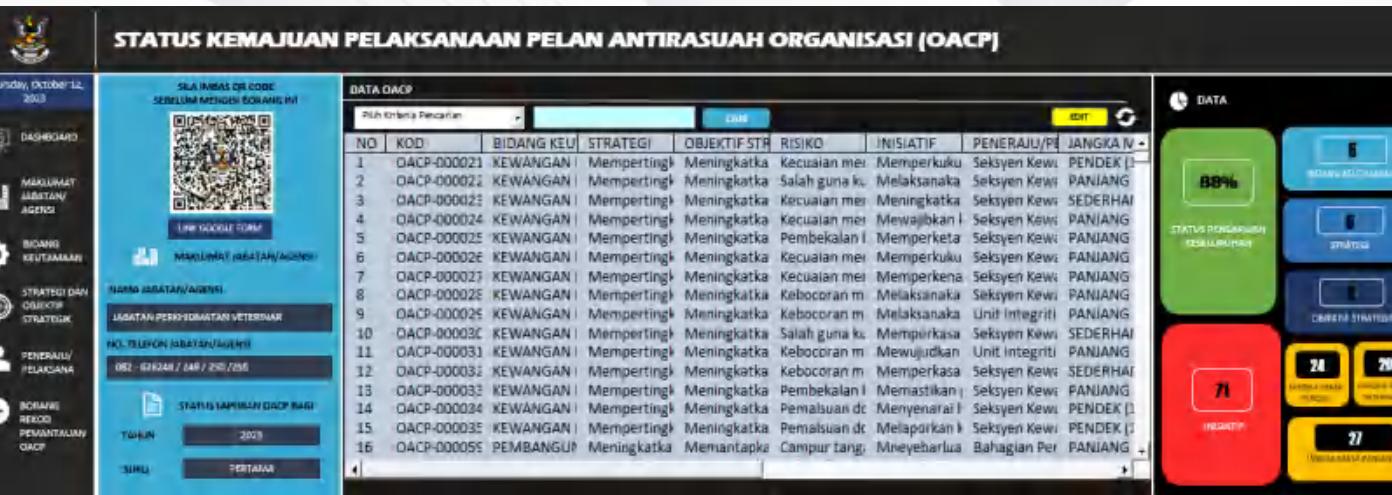

LAPORAN

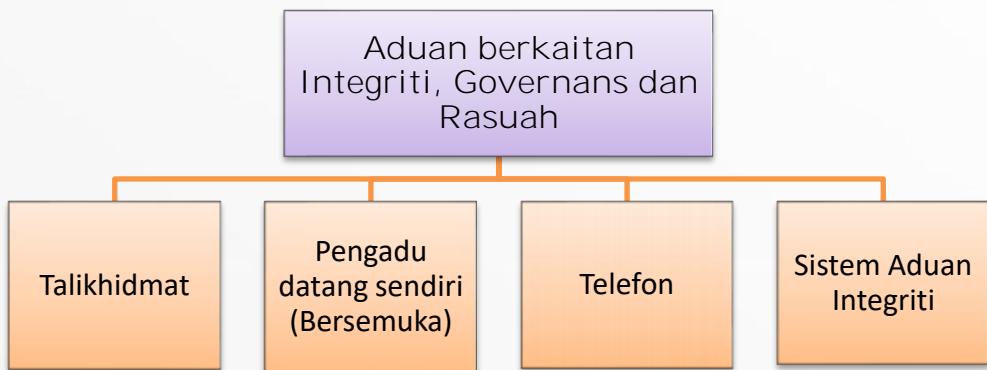
UNIT INTEGRITI

FUNGSI 1 : TADBIR URUS - OACPc

BIL	AKTIVITI																																		
1	<p>JPVS telah mengadakan semakan semula OACP pada 23-24 Februari 2023. Status kemajuan bagi OACP JPVS ialah sebanyak 88% setakat suku pertama Tahun 2023. Hasil daripada semakan semula OACP JPVS 2021 – 2025 adalah seperti berikut :</p> <p>Sedia ada:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Bidang Keutamaan</th> <th rowspan="2">Strategi</th> <th rowspan="2">Objektif Strategik</th> <th rowspan="2">Inisiatif</th> <th colspan="3">Tempoh Pelaksanaan</th> </tr> <tr> <th>Pendek</th> <th>Sederhana</th> <th>Panjang</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6</td> <td>6</td> <td>8</td> <td>71</td> <td>8</td> <td>37</td> <td>26</td> </tr> </tbody> </table> <p>Selepas kajian semula:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Bidang Keutamaan</th> <th rowspan="2">Strategi</th> <th rowspan="2">Objektif Strategik</th> <th rowspan="2">Inisiatif Baru</th> <th colspan="3">Tempoh Pelaksanaan</th> </tr> <tr> <th>Pendek</th> <th>Sederhana</th> <th>Panjang</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6</td> <td>6</td> <td>8</td> <td>52</td> <td>2</td> <td>31</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table>	Bidang Keutamaan	Strategi	Objektif Strategik	Inisiatif	Tempoh Pelaksanaan			Pendek	Sederhana	Panjang	6	6	8	71	8	37	26	Bidang Keutamaan	Strategi	Objektif Strategik	Inisiatif Baru	Tempoh Pelaksanaan			Pendek	Sederhana	Panjang	6	6	8	52	2	31	19
Bidang Keutamaan	Strategi					Objektif Strategik	Inisiatif	Tempoh Pelaksanaan																											
		Pendek	Sederhana	Panjang																															
6	6	8	71	8	37	26																													
Bidang Keutamaan	Strategi	Objektif Strategik	Inisiatif Baru	Tempoh Pelaksanaan																															
				Pendek	Sederhana	Panjang																													
6	6	8	52	2	31	19																													

FUNGSI 2 : PENGURUSAN ADUAN

FUNGSI 3 : PENGUKUHAN INTEGRITI

Hari Integriti & Majlis Ikrar Bebas Rasuah JPVS Tahun 2023 pada 24 Februari 2023, UCSI Hotel Kuching

Ceramah berkaitan dengan kesalahan **TUNTUTAN PALSU** yang telah diadakan pada 7 Jun 2023, Raia Hotel Kuching

FUNGSI 4 : PEMATUHAN

BIL	PERKARA	AKTIVITI
1	Integrity Pact	Surat Akuan Oleh Penjawat Awam Yang Terlibat Dalam Perolehan (<i>Integrity Pact</i>) sudah diperbaharui akuan tahun ini oleh semua penjawat awam yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dengan perolehan. (Memo sudah dikeluarkan pada 8 Februari 2023)
2	Akta Rahsia Rasmi 1972	Taklimat berkenaan dengan Akta Rahsia Rasmi 1972 berserta taklimat <i>Integrity Pact</i> telah diadakan pada 8 September 2023 kepada kakitangan baharu semasa program penempatan sementara di Ibu Pejabat
3	Garis Panduan /SOP/ Proses – proses kerja dalam Jabatan	Bengkel Penambahbaikan & Pemurnian Garis Panduan telah diadakan pada 22 Februari 2023 dan 14 Jun 2023 oleh Bahagian Regulatori, Ibu Pejabat
4	Penemuan dalam Laporan Pemeriksaan Perbendaharaan	Beberapa perkara yang dibangkitkan telah diambil tindakan dan penambahbaikan dibuat bagi memantapkan pengurusan kewangan

FUNGSI 5 : TATATERIB

Kes yang sudah selesai dan telah diambil tindakan.

Perbuatan salah laku atau pelanggaran tatatertib yang mewajarkan seperti berikut :-

Melibatkan pembuangan kerja atau penurunan pangkat (Kaedah 15(2),KKSPA,1996)

TIDAK melibatkan pembuangan kerja atau penurunan pangkat (Kaedah 15(1),KKSPA,1996)

1 Kes Bankrap

LAPORAN UNIT PENGURUSAN ASET

KURSUS PENGGUNAAN *INTEGRATED ASSET MANAGEMENT SYSTEM (IAMS)*

- Zon Tengah
- 2 Mei 2023 – 3 Mei 2023
- 15 orang peserta
- Kingwood Hotel, Sibu

- Zon Utara
- 10 Mei 2023 – 11 Mei 2023
- 19 orang peserta
- Open University Malaysia, Miri

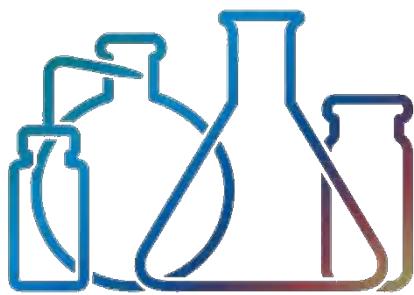
KURSUS PENGGUNAAN
INTEGRATED ASSET MANAGEMENT SYSTEM (IAMS)

- ✓ Zon Selatan (HQ, SVDL, Kuching, Samarahan, Sri Aman, Betong)
 - ✓ 28 Mac 2022 – 29 Mac 2022
 - ✓ 35 Peserta
 - ✓ Raia Hotel, Kuching

LAWATAN TAPAK TATACARA PENGURUSAN ASET BIOLOGI 17 NOVEMBER 2023 | DAERAH LAWAS

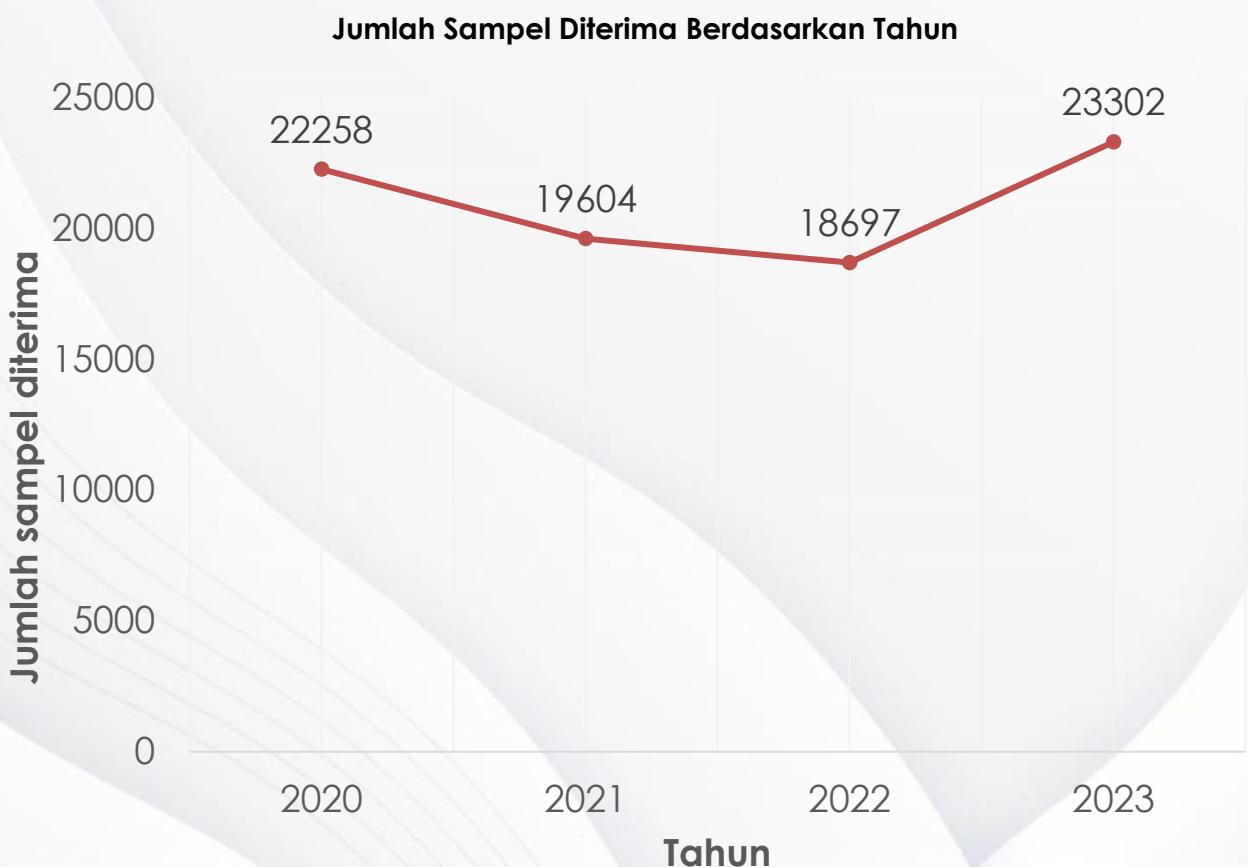

LAPORAN
MAKMAL VETERINAR
NEGERI SARAWAK

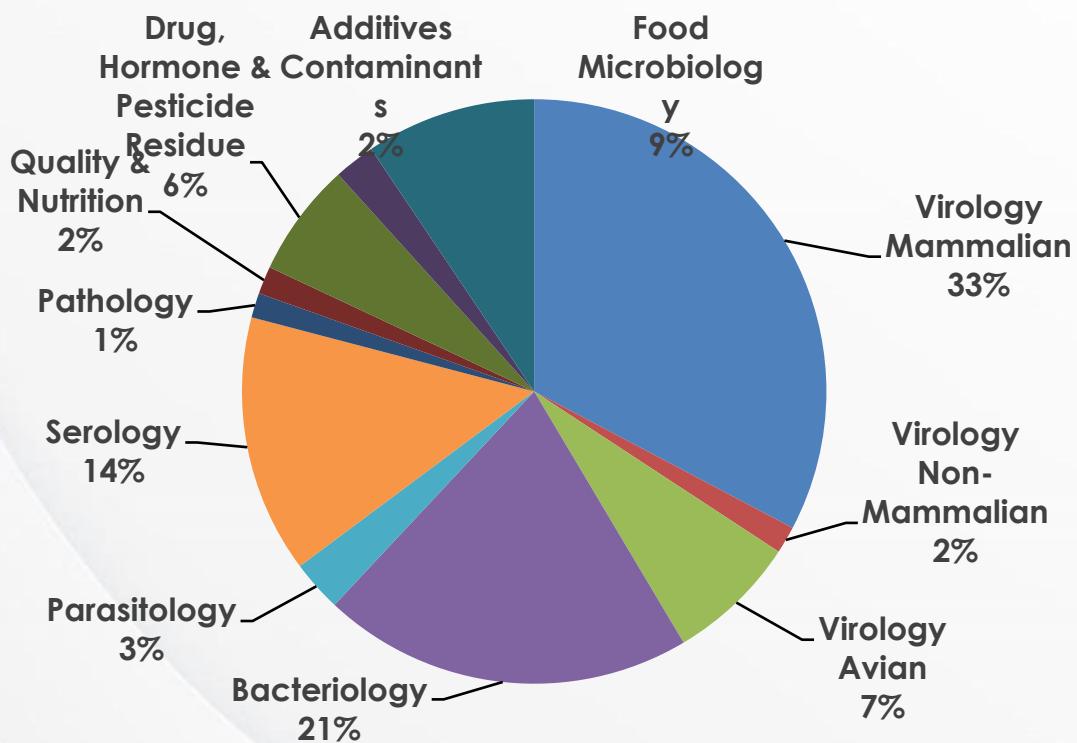
UNIT DATA DAN STATISTIK

Fungsi Unit:

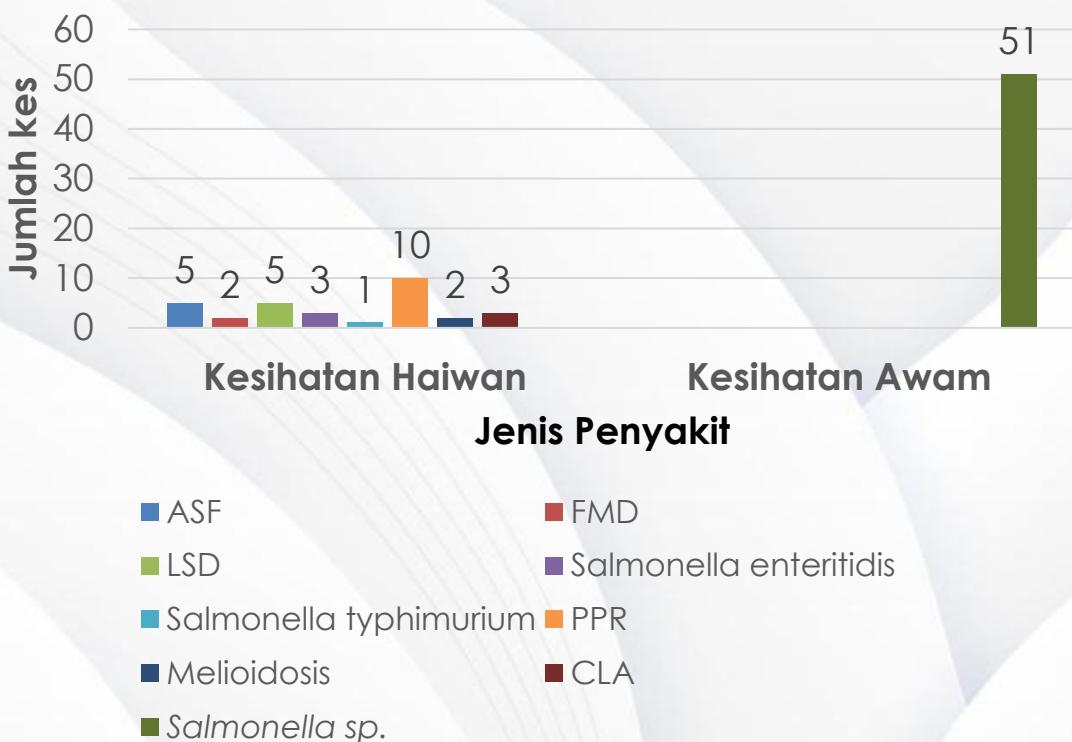
1. Mengumpul data-data daripada setiap seksyen makmal setiap bulan.
2. Mengumpul data surveyan klinikal.
3. Membuat laporan kes positif penyakit wajip lapor.
4. Menguruskan penyimpanan laporan makmal ke dalam fail tertutup.

PERATUSAN JUMLAH KES DITERIMA BERDASARKAN SEKSYEN TAHUN 2023

Laporan Kes Positif Penyakit Wajib Lapor (PWL) 2023

VISI & MISI

MAKMAL DIAGNOSA VETERINAR SARAWAK

VISI

Memastikan dan mengekalkan status tahap kesihatan Haiwan yang optimum di Sarawak.

MISI

Menyediakan perkhidmatan diagnostik veterinar yang berkualiti bagi menjamin kepentingan awam & industiri haiwan yang mapan demi kesejahteraan manusia.

OBJEKTIF

Menyediakan perkhidmatan ujian diagnostik veterinar untuk para penternak dan industri haiwan.

Menyediakan ujian makmal bagi aktiviti Penguatkuasaan VPHO 1999 dan aktiviti import/eksport.

Menyediakan Latihan dan kursus perkhidmatan makmal serta diagnosa penyakit veterinar.

SEKSYEN PATHOLOGI

Senarai jenis ujian yang dijalankan oleh makmal seksyen Patologi

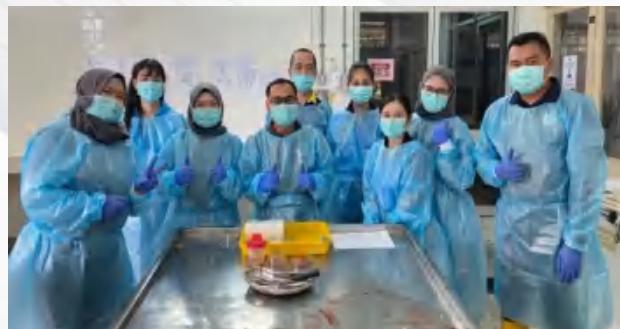
- ✓ Post-mortem (Bedah siasat)
- ✓ Histopathology*
- ✓ Bovine Spongiform encephalitis (BSE)*
- ✓ Contagious Bovine Pleuropneumonia*
- ✓ Cytology

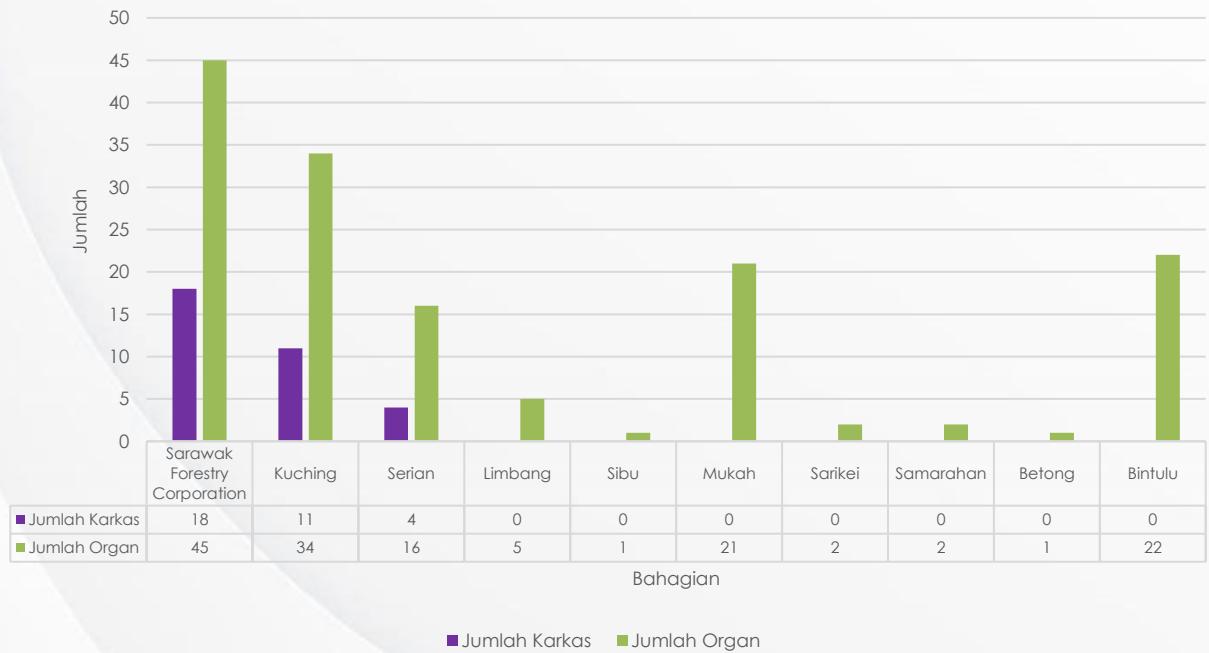
Nota: *Dihantar ke Makmal luar: VRI

Jenis-jenis Kerja Yang Dijalankan:

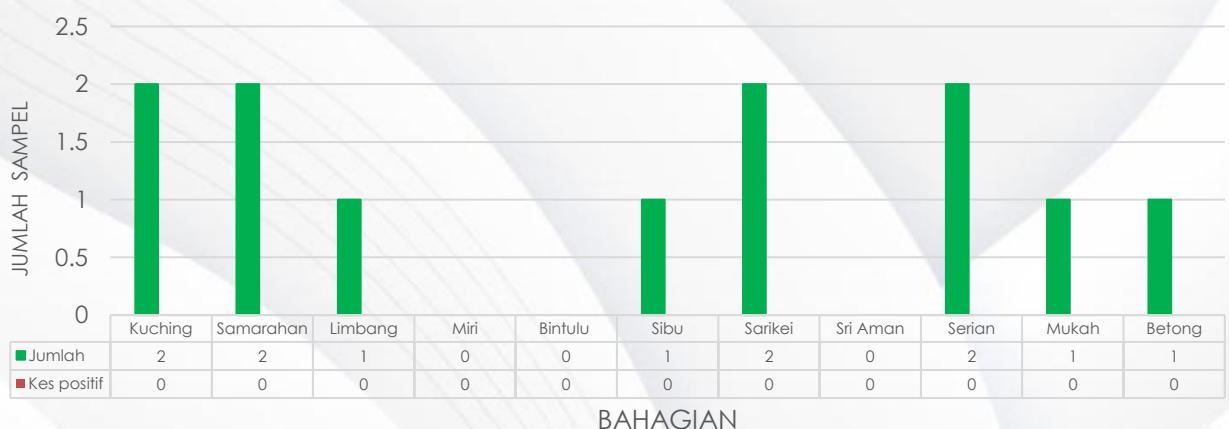
1. Survelan (Survelan Penyakit Kebangsaan)
2. Diagnostik

**JUMLAH KES DAN SAMPEL DITERIMA DAN DIUJI OLEH SEKSYEN
PATOLOGI BAGI 2023**
JUMLAH KES : 38 (33 KARKAS DAN 149 ORGAN)

**LAPORAN PROGRAM SURVELAN PENYAKIT KEBANGSAAN
Bovine Spongiform Encephalopathy (BSE)
Jumlah Sample: 12**

SEKSYEN PARASITOLOGI & HEMATOLOGI

Senarai jenis ujian yang dijalankan oleh makmal seksyen parasitologi & hematologi.

1. Identification of endo/parasites
2. Blood examination for protozoa and/Heartworm
3. Examination /Identification/Enumeration of parasites
4. Fecal examination
 - Direct smear
 - Simple floatation
 - Sedimentation
 - McMaster

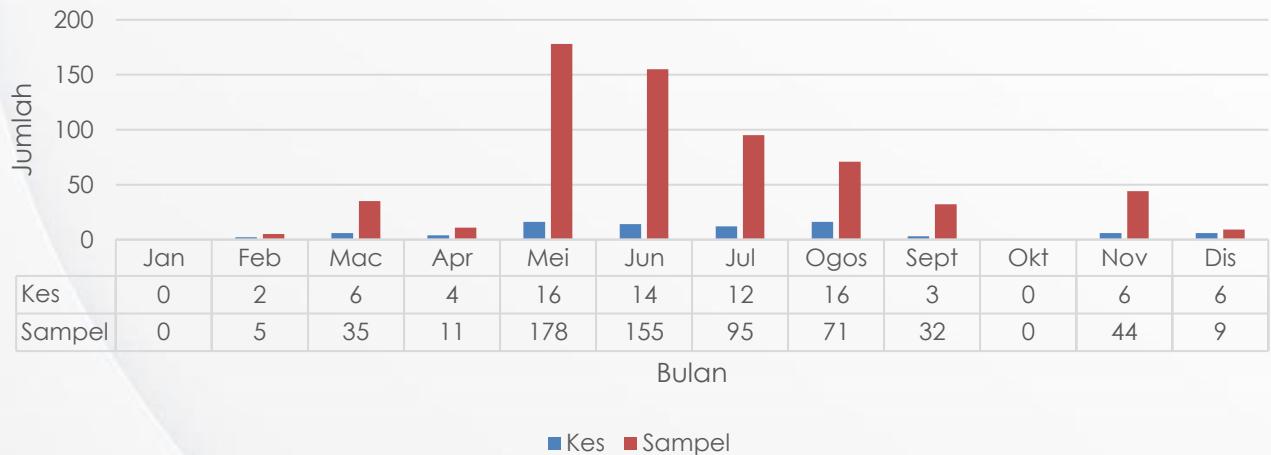
Jenis-jenis Kerja Yang Dijalankan:

1. Survelan (Survelan Penyakit Kebangsaan)
2. Diagnostik
3. Pemantauan

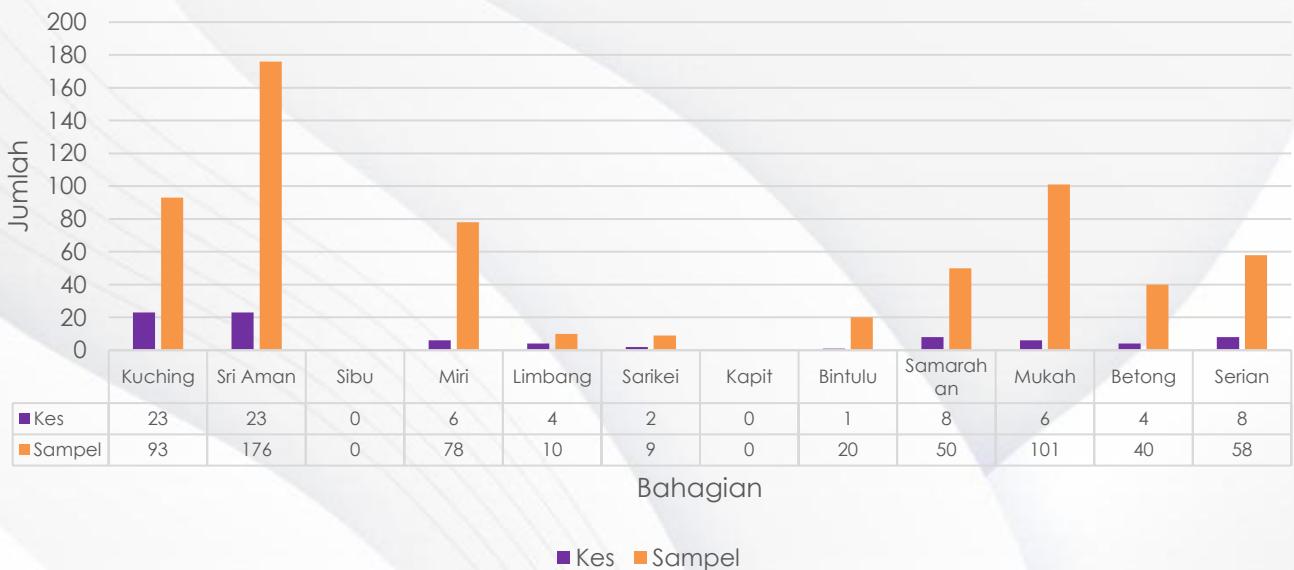

Kes Dan Sampel Diuji Di Seksyen Parasitologi Bagi Tahun 2023

Jumlah Kes: 85, Jumlah Sampel: 635

Jumlah Kes Dan Sampel Diterima Mengikut Bahagian Bagi Tahun 2023

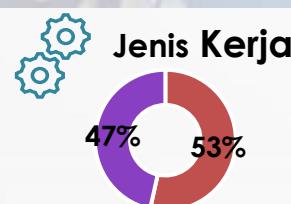
SEKSYEN VIROLOGI

Seksyen ini terdiri daripada dua Unit iaitu **Unit Unggas** dan **Unit Mamalia (Rabies)** dan bertanggungjawab untuk menerima, mengurus dan menjalankan ujian bagi tujuan diagnostik, pemantauan dan aktiviti survalen diminta oleh klien melalui kaedan Virologi.

1. UNIT MAMALIA (RABIES)

Jumlah kes: 782

Jumlah sampel: 782

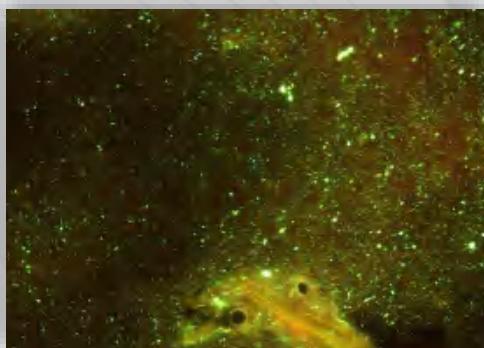

- Survalen aktif
- Survalen pasif

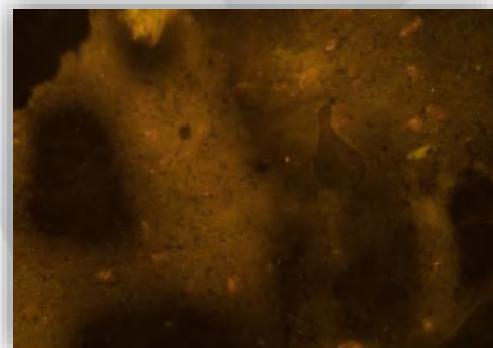
Rumusan Keputusan Ujian Penyakit Rabies Tahun 2023

Graf menunjukkan Rumusan Keputusan Ujian Penyakit Rabies bagi Tahun 2023.

Gambar Positif Rabies di bawah magnifikasi 200x.

Gambar Negatif Rabies di bawah magnifikasi 200x.

2. UNIT UNGGAS

Jumlah kes: 445

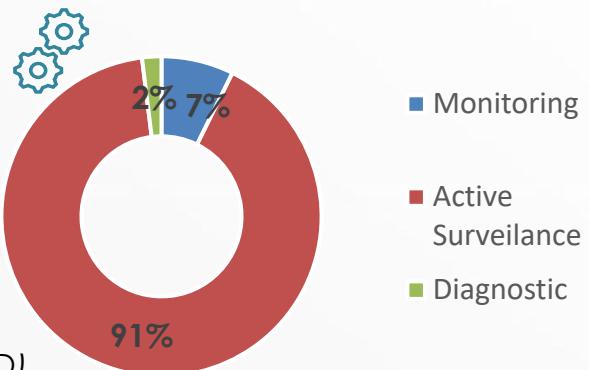
Jumlah sampel: 6827

Jenis Penyakit:

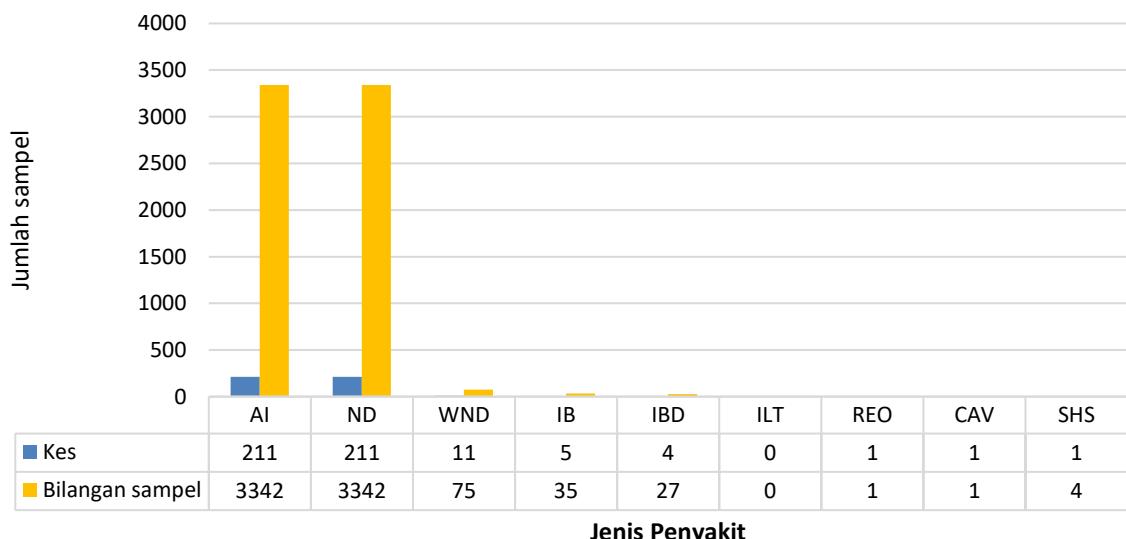
1. Avian Influenza (AI)
2. Newcastle Disease (ND)
3. Infectious Bronchitis (IB)
4. Infectious Bursal Disease (IBD)
5. Reovirus*
6. CAV Virus*
7. Swollen Head Syndrome (SHS)*
8. Infectious Laryngotracheitis (ILT)*
9. West Nile Disease (WND)*

Nota: * Dijalankan oleh makmal luar

Jenis Kerja

Jenis Penyakit dan Jumlah sampel Diterima oleh Unit Unggas pada Tahun 2023

Graf Jenis Penyakit dan Jumlah sampel Diterima oleh Unit Unggas pada Tahun 2023.

SEKSYEN BIOLOGI MOLEKUL & BIOINFORMATIK

Seksyen ini bertanggungjawab untuk menerima, mengurus dan menjalankan ujian bagi tujuan diagnostik, pemantauan dan aktiviti survalen dipohon oleh klien melalui kaedan biologi molekul.

Jumlah kes: 258

Jumlah sampel: 1942

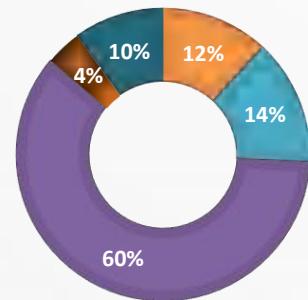
Jenis Penyakit:

1. African Swine Fever (ASF)
2. Foot & Mouth Disease (FMD)
3. Lumpy Skin Disease (LSD)
4. Rabies
5. Avian Influenza (AI)
6. Nipah Virus*
7. Japanese Encephalitis (JE)*
8. Classical Swine Fever (CSF)
9. African Horse Sickness (AHS)*
10. White Spot Syndrome Virus (WSSV)
11. Tilapia Lake Virus (TiLV)
12. Peste Des Petis Ruminants (PPR)*
13. West Nile Disease (WND)*
14. Infectious Bovine Rhinotracheitis (IBR)*
15. H1N1

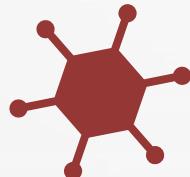
Nota: * Dijalankan oleh makmal luar

Jenis Kerja

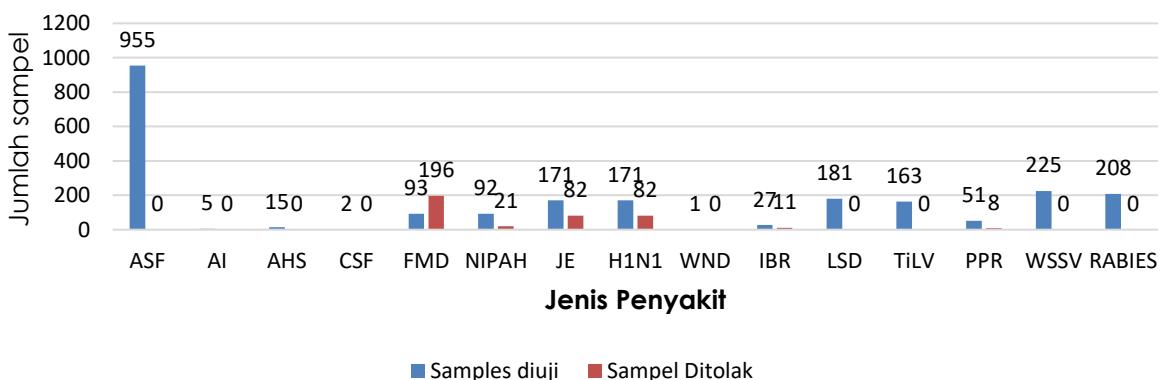
- Diagnostik
- Pemantauan
- Survalen aktif
- Import
- Tidak dinyatakan

Jenis sampel diterima:

1. Plasma
2. Serum
3. Organ
4. Produk makanan berdasarkan haiwan

Jenis Penyakit dan Jumlah Sampel Diterima pada Tahun 2023

Graf menunjukkan Jenis Penyakit dan Jumlah Sampel yang Diterima oleh Seksyen pada Tahun 2023.

Aktiviti/Latihan dijalankan:

SEKSYEN BAKTERIOLOGI/MIKOLOGI

Senarai di bawah merupakan jenis-jenis ujian/pengesanan penyakit yang telah diterima oleh makmal seksyen Bakteriologi.

1. Salmonellosis
2. Mycoplasmosis*
3. Pasteurelosis
4. Aspergillosis
5. Routine bacterial isolation
6. Routine fungal isolation
7. *Mycobacterium tuberculosis*
(Ziehl Neelsen Stain)
8. Isolation of *Escherichia coli*

Nota: *Dihantar ke Makmal luar

Jenis-jenis Kerja Yang Dijalankan:

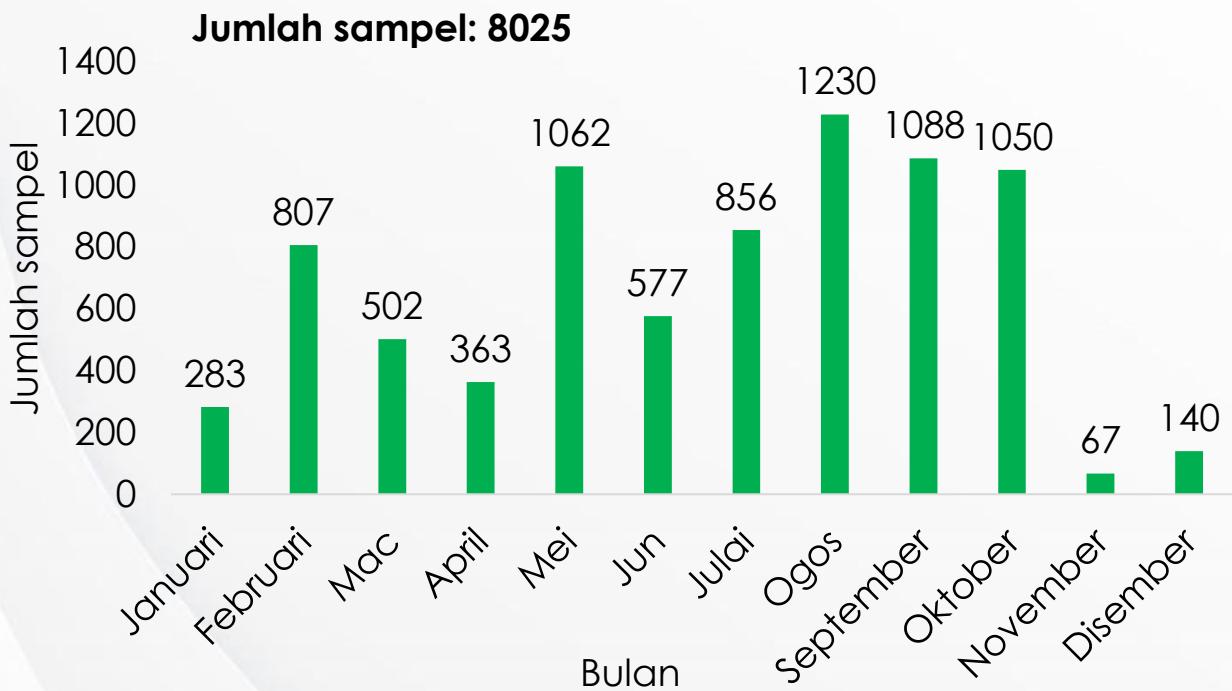
1. Survelan (Survelan Penyakit Kebangsaan)
2. Diagnostik
3. Pemantauan (Monitoring)

Fungsi Seksyen:

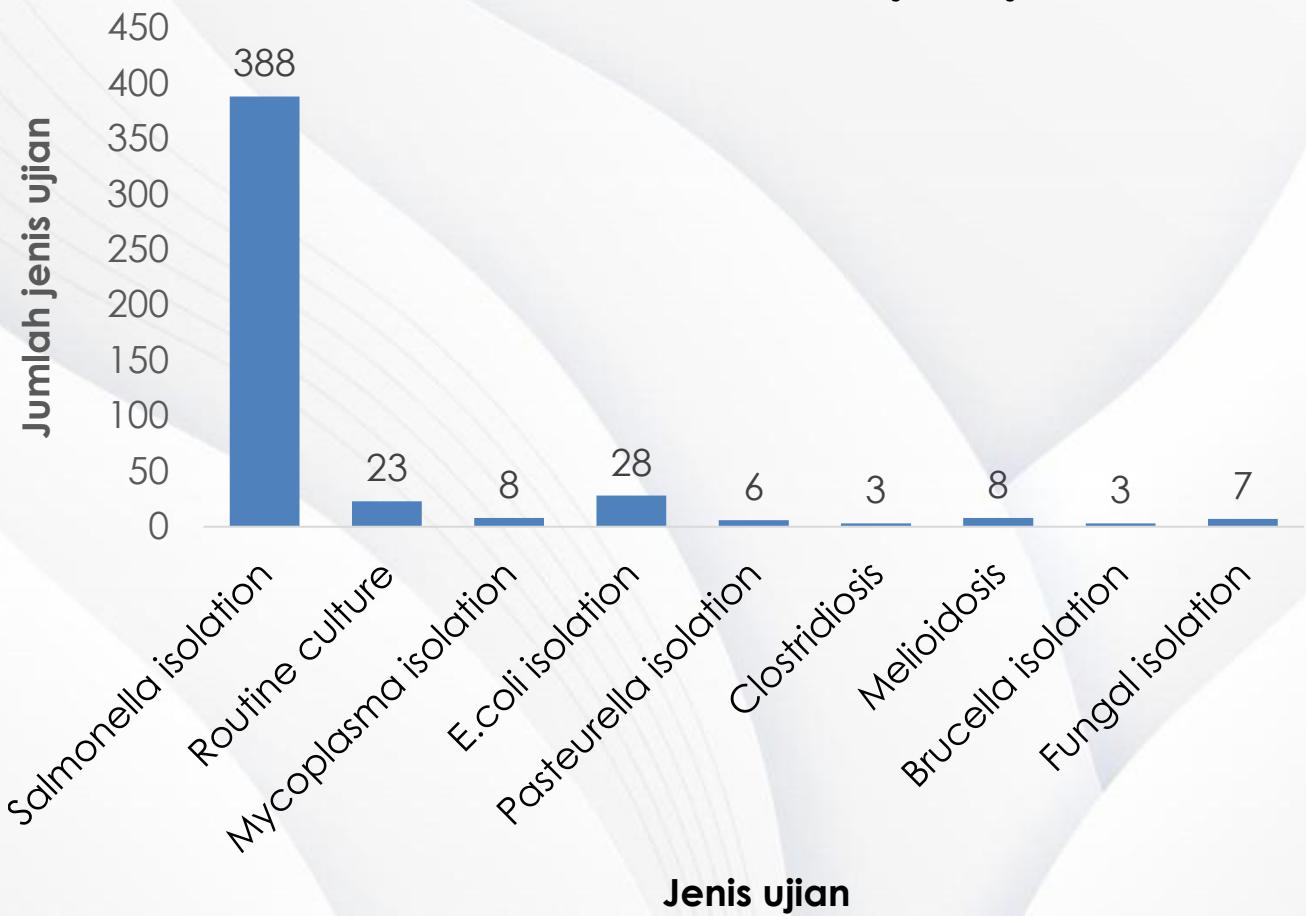
1. Melakukan kerja-kerja pemencilan bakteria dan kulat bagi program diagnostik, kawalan dan surveyan daripada sampel yang dihantar. Contoh sampel: organ haiwan, calitan kloaka, air minuman, makanan haiwan.
2. Melakukan kerja-kerja pemencilan *Salmonella* dan *E.coli* bagi pengesanan kerintangan antibiotik dalam Program Antimicrobial.
3. Menjalankan aktiviti penyelidikan dan pembangunan.

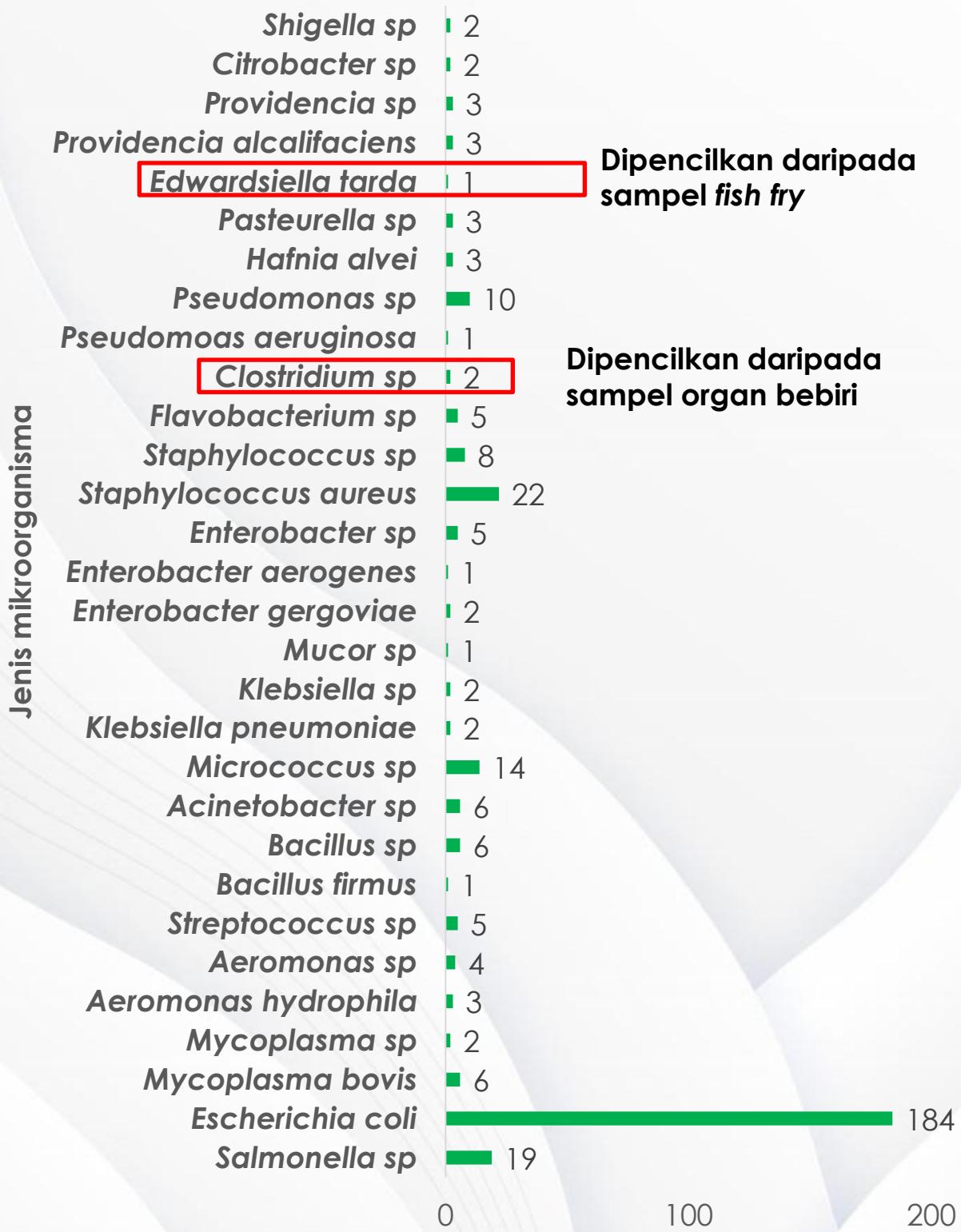
Jumlah sampel diterima berdasarkan bulan pada tahun 2023

Jumlah kes diterima berdasarkan jenis ujian

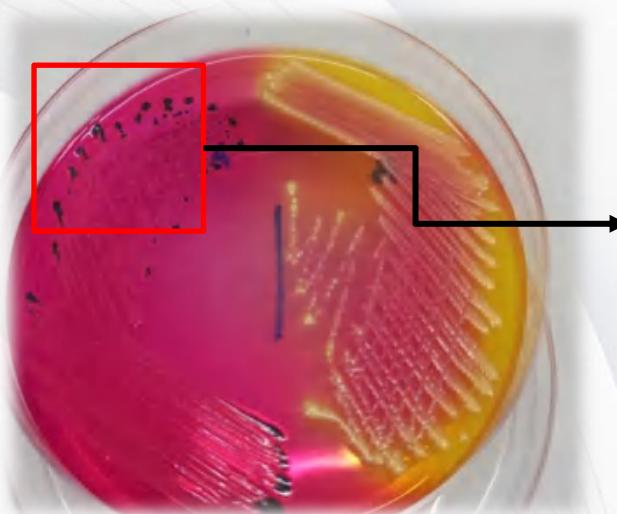
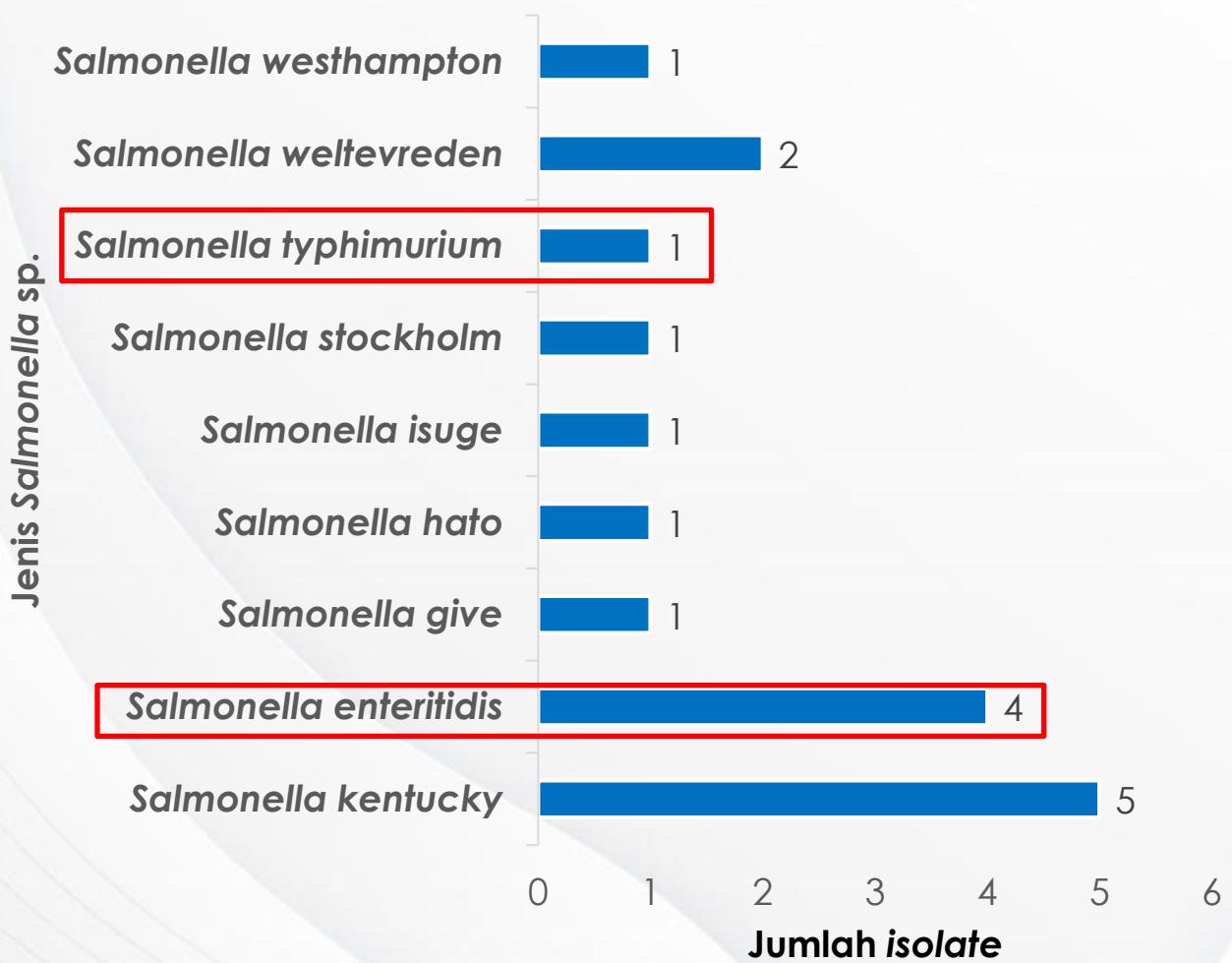

Jenis dan jumlah mikroorganisma yang telah dipencarkan daripada sampel-sampel yang diterima oleh Seksyen Bakteriologi/Mikologi Tahun 2023

Jumlah mikroorganisma yang dipencarkan

Jumlah *Salmonella* sp. yang telah dikenal pasti serotip pada tahun 2023

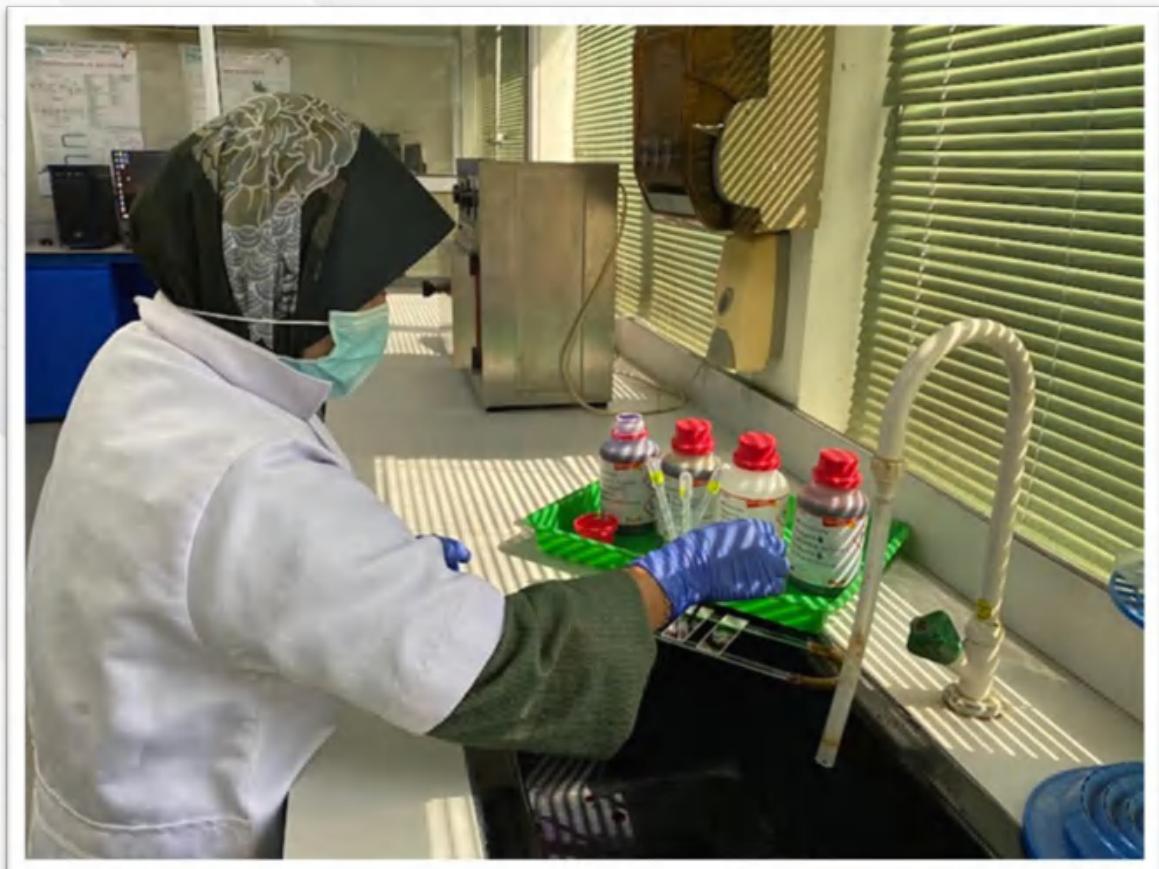

Colonies of *Salmonella* sp.
Xylose Lysine Deoxycholate (XLD) agar
- Black center and a slightly red colored translucent zone.

Aktiviti Seksyen Bakteriologi/Mikologi

Latihan pengujian *Salmonella* serotyping

Pengujian Gram staining

SEKSYEN SEROLOGI

Senarai di bawah merupakan jenis-jenis ujian/pengesanan penyakit yang telah diterima oleh makmal seksyen Serologi.

1. Foot and Mouth Disease (NSP ELISA)
2. Brucellosis (RBPT)
3. Caseous Lymphadenitis (CLA-AGID)*
4. Johne's Disease (CFT)*
5. Melioidosis (CFT)*
6. Peste Des Petits Ruminants (ELISA)*
7. Nipah Virus*
8. African Horse Sickness (ELISA)*

Nota: *Dihantar ke Makmal luar

Jenis-jenis Kerja Yang Dijalankan:

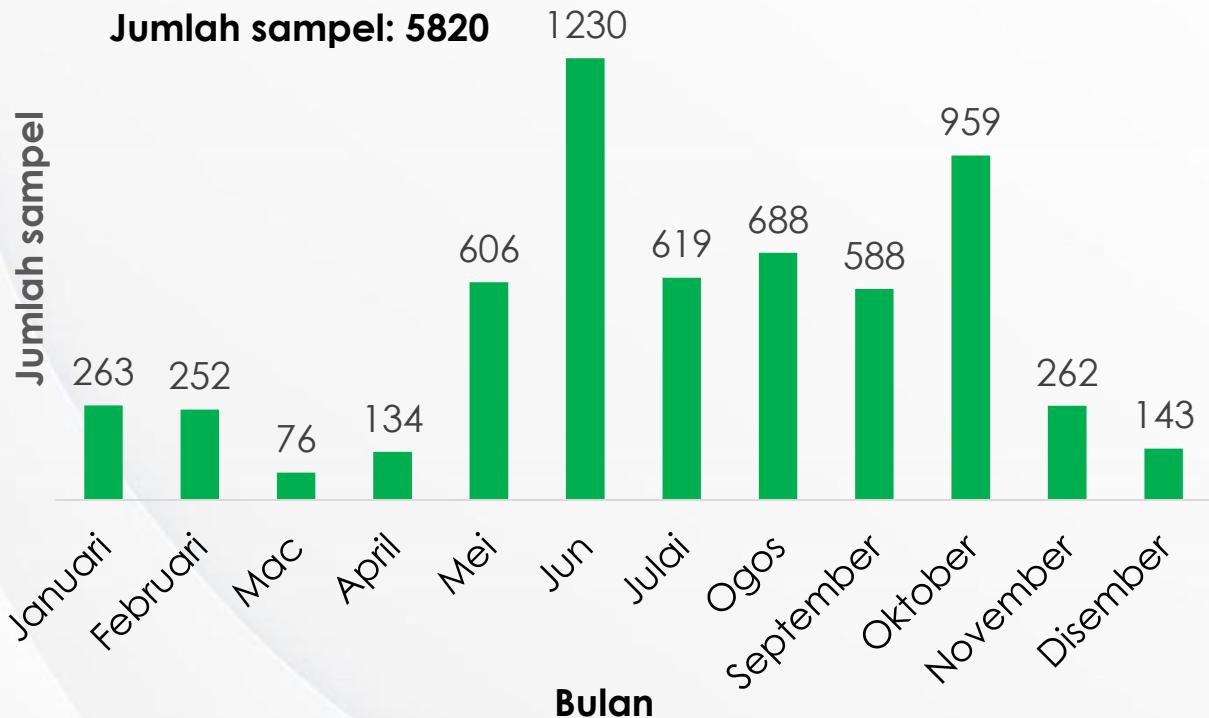
1. Survelan (Survelan Penyakit Kebangsaan)
2. Diagnostik
3. Pemantauan (Monitoring)

Fungsi Seksyen:

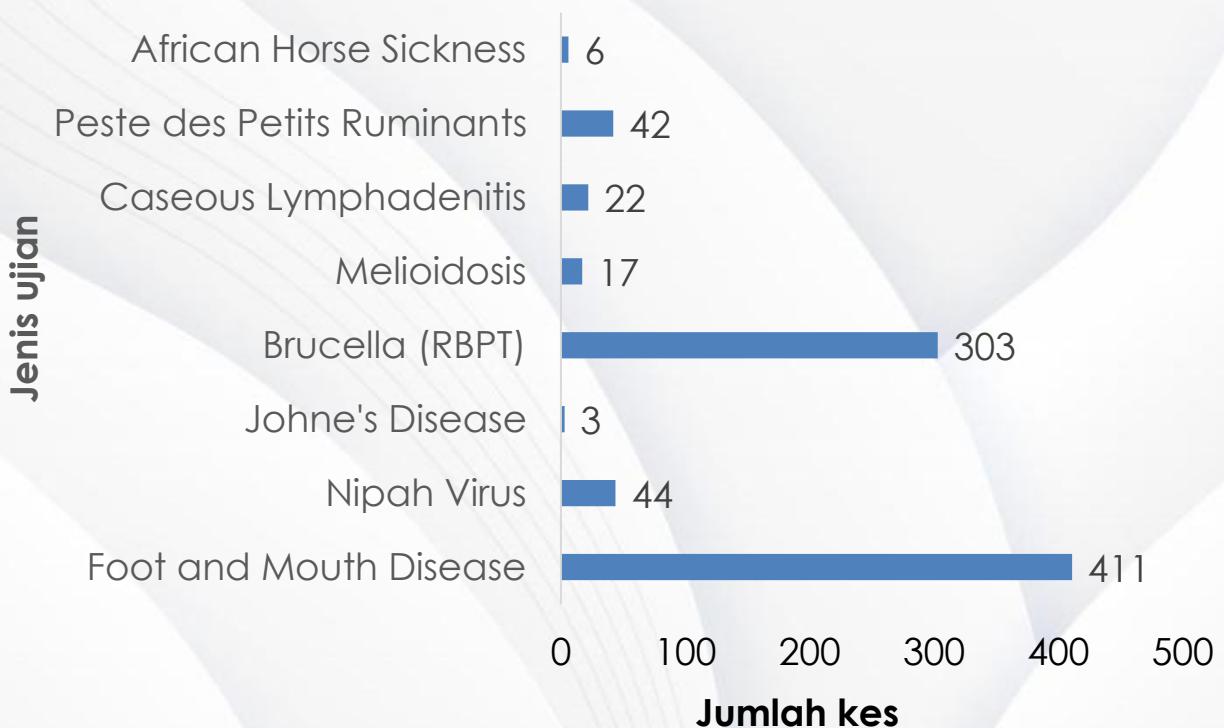
1. Menjalankan ujian ke atas sampel serum bagi pengesanan antibodi penyakit-penyakit haiwan dalam program diagnostik, kawalan dan surveyan.
2. Menjalankan aktiviti penyelidikan dan pembangunan.

Jumlah sampel diterima berdasarkan bulan pada tahun 2023

Jumlah kes diterima berdasarkan jenis ujian

VISI, MISI & OBJEKTIF

MAKMAL KESIHATAN AWAM VETERINAR

VISI

Melindungi kesihatan dan kesejahteraan manusia dengan memastikan pengeluaran makanan berdasarkan hasil ternakan yang selamat untuk dimakan.

MISI

Menyediakan perkhidmatan diagnostik analisa makmal yang lengkap dan berteknologi bagi memastikan keselamatan makanan berdasarkan ternakan dan produk hasilan ternakan di semua peringkat rantaian pengeluaran.

OBJEKTIF

Mempastikan kesihatan awam melalui kawalan penyakit zoonotik dan penghasilan makanan berdasarkan haiwan yang bersih dan selamat melalui perkhidmatan ujian makmal.

Menyediakan khidmat sokongan analisis makmal bagi skim-skim pensijilan dan akreditasi serta pematuhan piawaian keselamatan makanan.

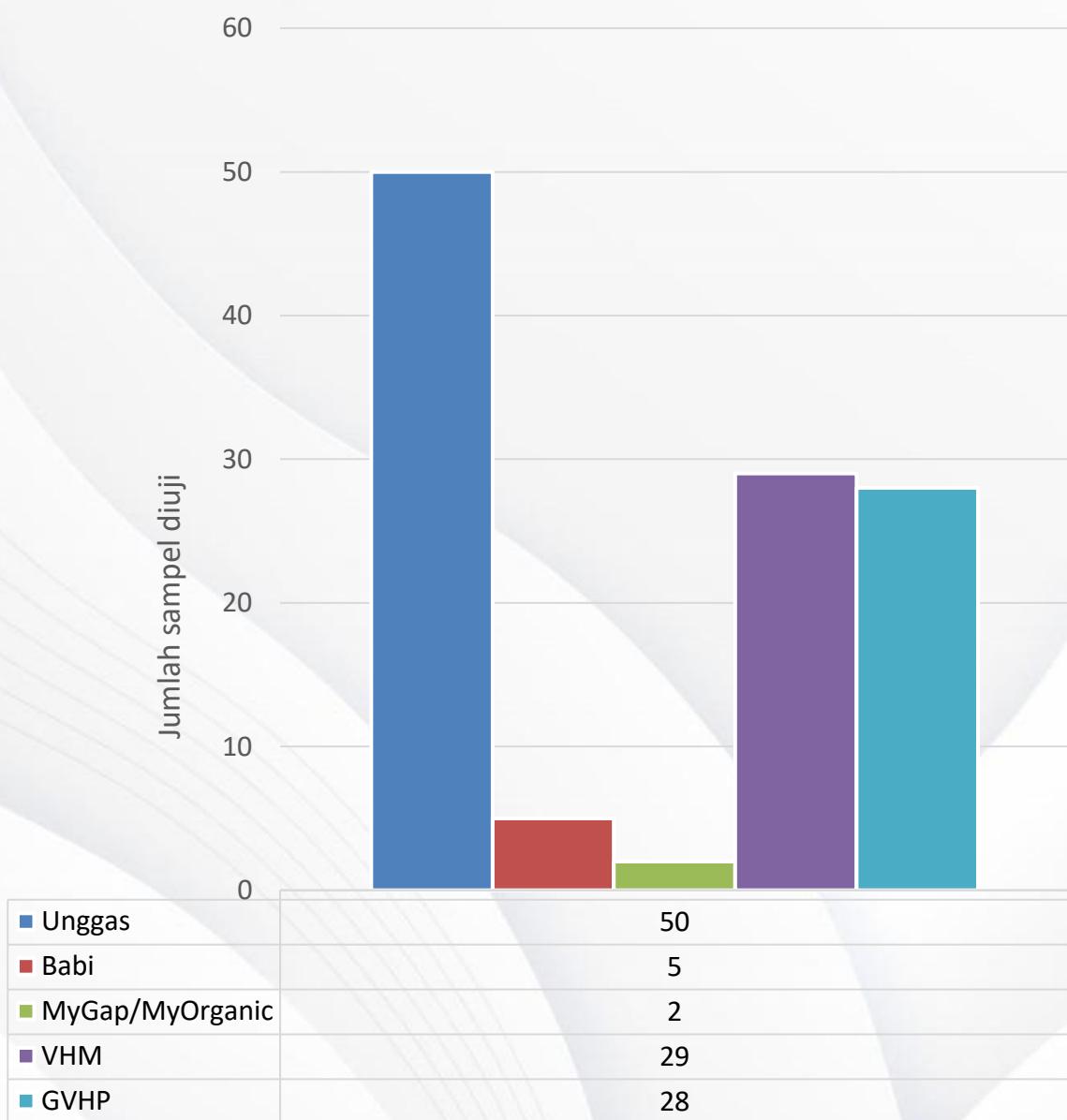
Menyediakan khidmat Latihan makmal untuk Program Keselamatan Makanan Kebangsaan.

LAPORAN MAKMAL KESIHATAN AWAM VETERINAR SARAWAK (MKAV)

PROGRAM PEMANTAUAN KESELAMATAN MAKANAN KEBANGSAAN BERASASKAN HASILAN HAIWAN 2023

JENIS LOJI PENYEMBELIHAN & LOJI PEMPROSESAN TERLIBAT

SEKSYEN MIKROBIOLOGI MAKANAN

Senarai jenis ujian yang dijalankan oleh makmal seksyen mikrobiologi makanan.

A. Diagnostik, kebersihan daging & sanitasi

- I. Total plate count
- II. E.coli count
- III. Coliform count
- IV. Yeast & Mould count

B. Identifikasi Patogen

- I. Staphylococcus aureus
- II. Salmonella sp.
- III. E.coli O157
- IV. Sarcocysts
- V. Antimicrobial Resistant (AMR) test

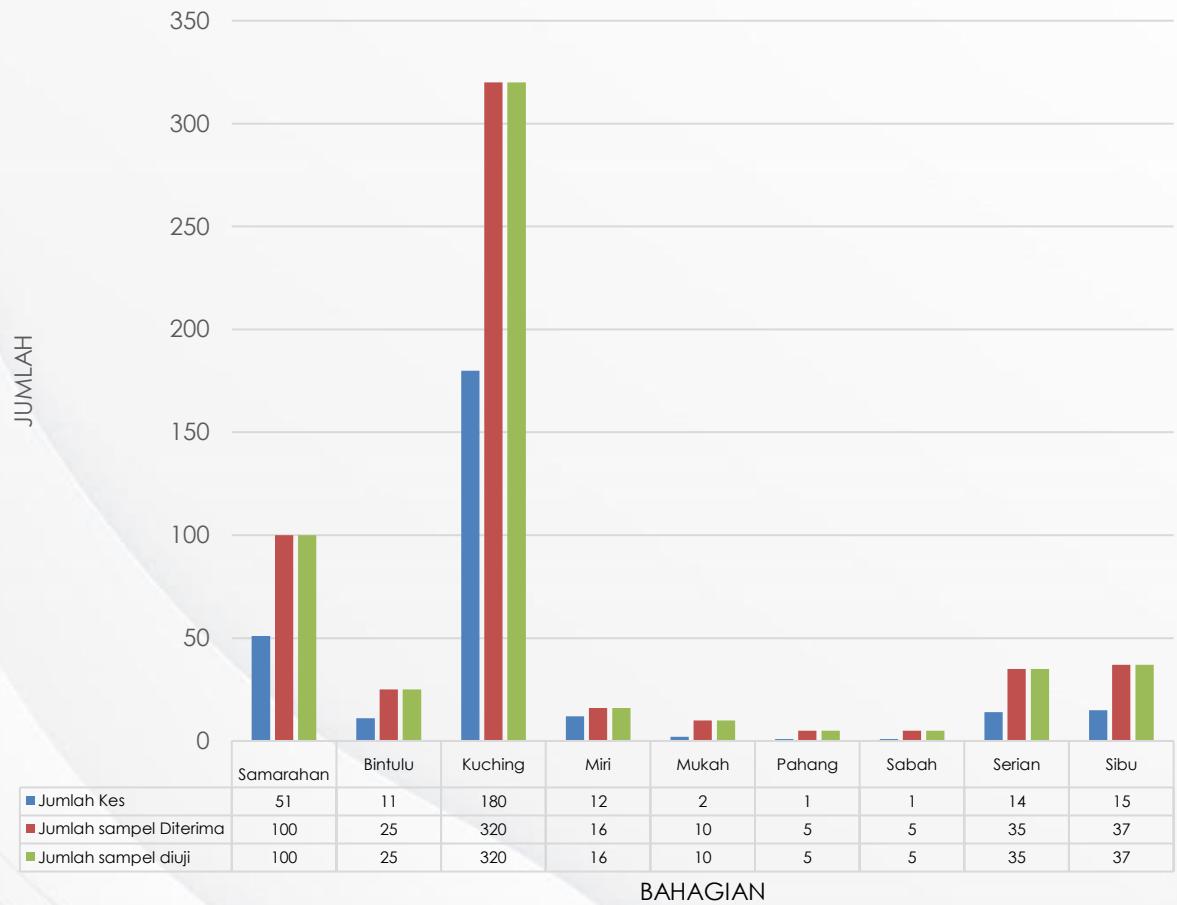

Jenis-jenis Kerja Yang Dijalankan:

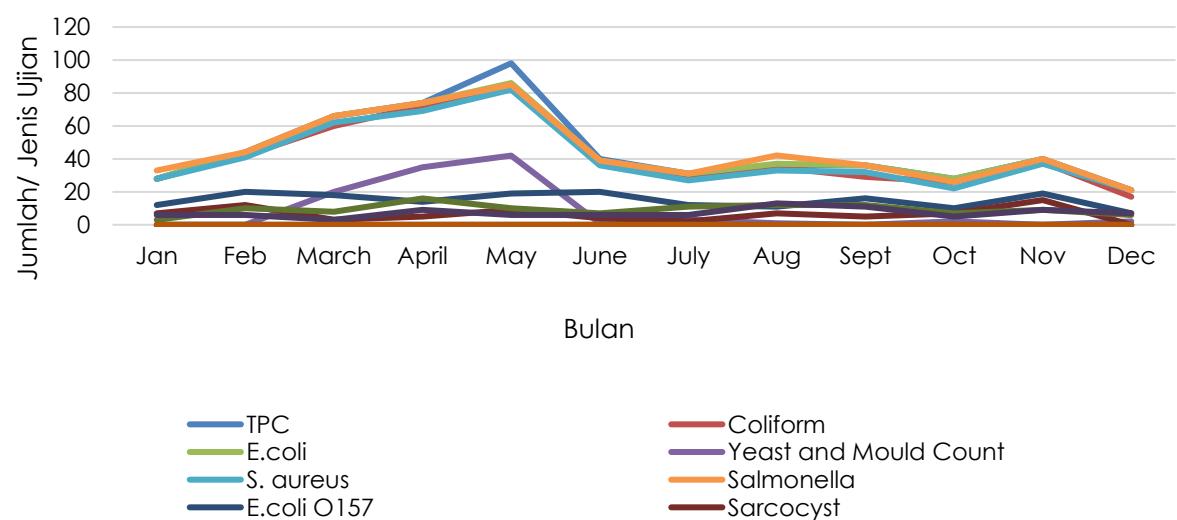
1. Survelan
2. Diagnostik
3. Pemantauan

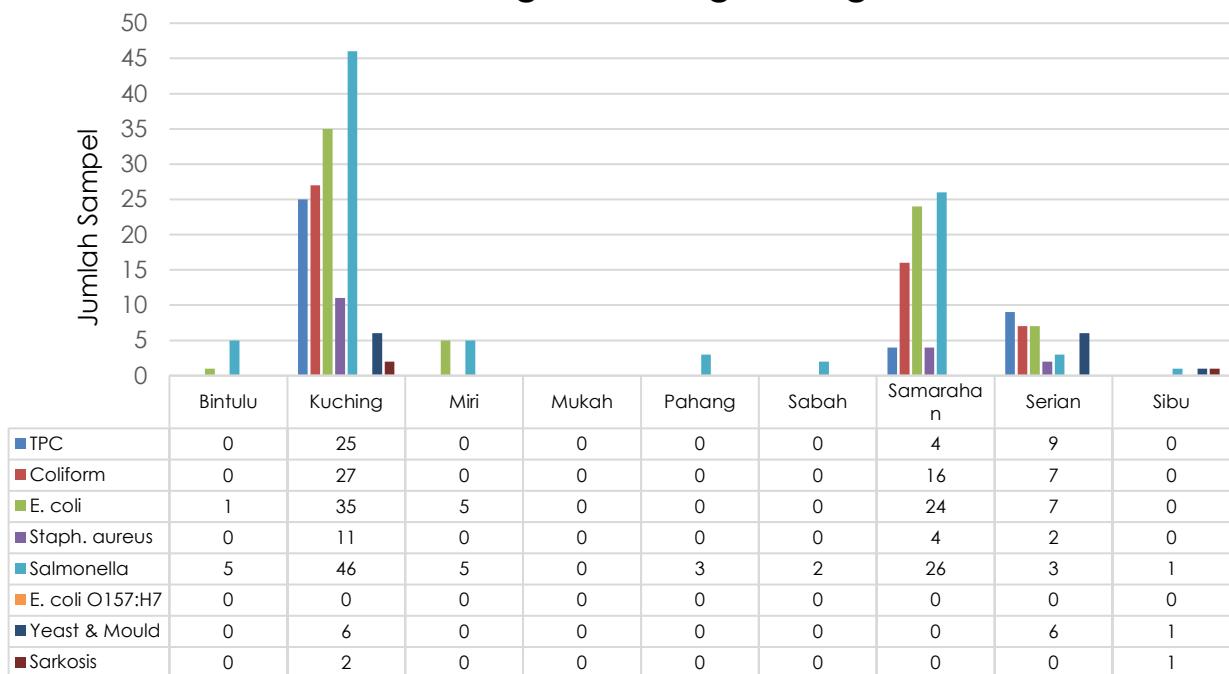
**Jumlah Kes/Sampel Yang Diterima Seksyen Mikrobiologi
Makanan Mengikut Bahagian Tahun 2023**
Jumlah Kes: 287, Jumlah Sampel: 553

Jumlah Ujian Seksyen Mikrobiologi Mengikut Bulan Bagi Tahun 2023
(Jumlah Ujian: 3,155)

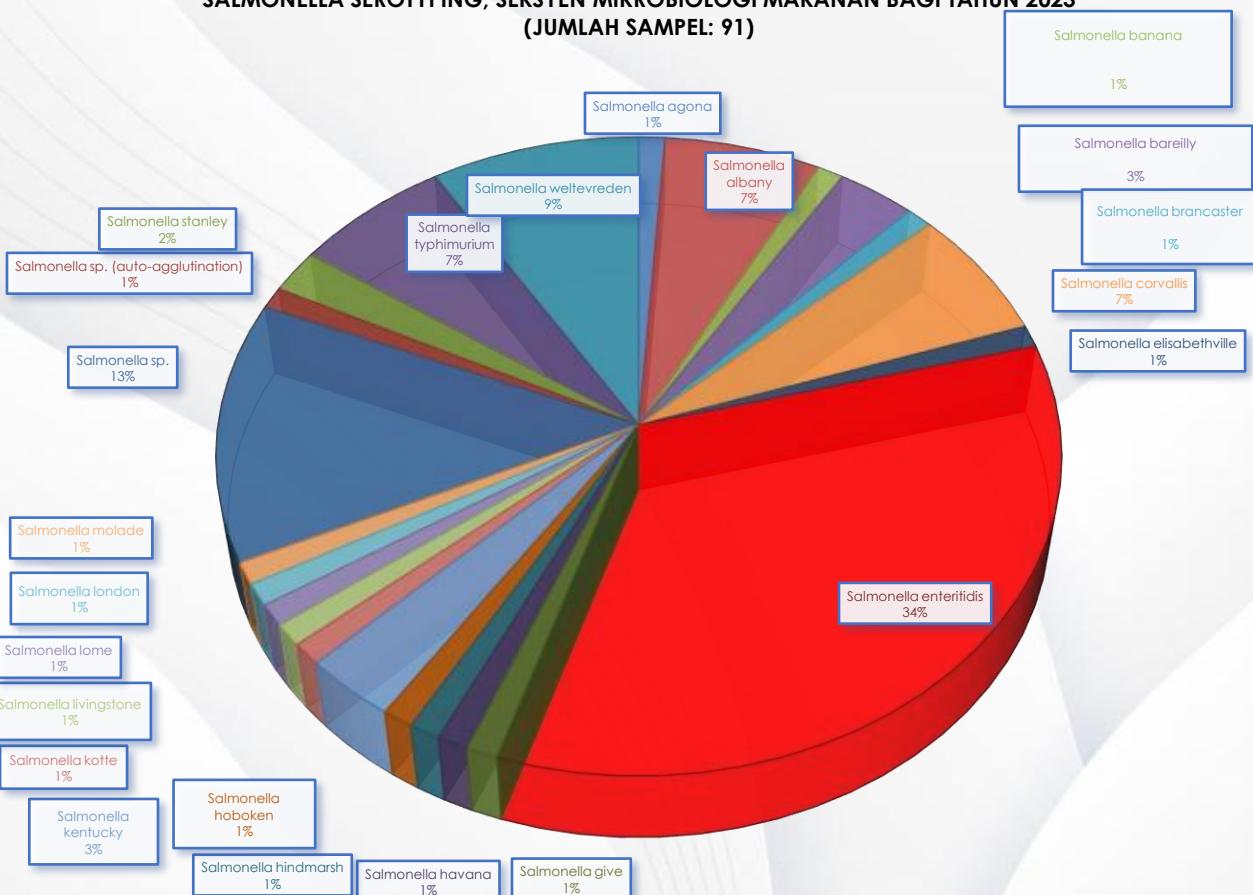

Laporan Keputusan Positif Ujian Seksyen Mikrobiologi Makanan Mengikut Bahagian Bagi Tahun 2023

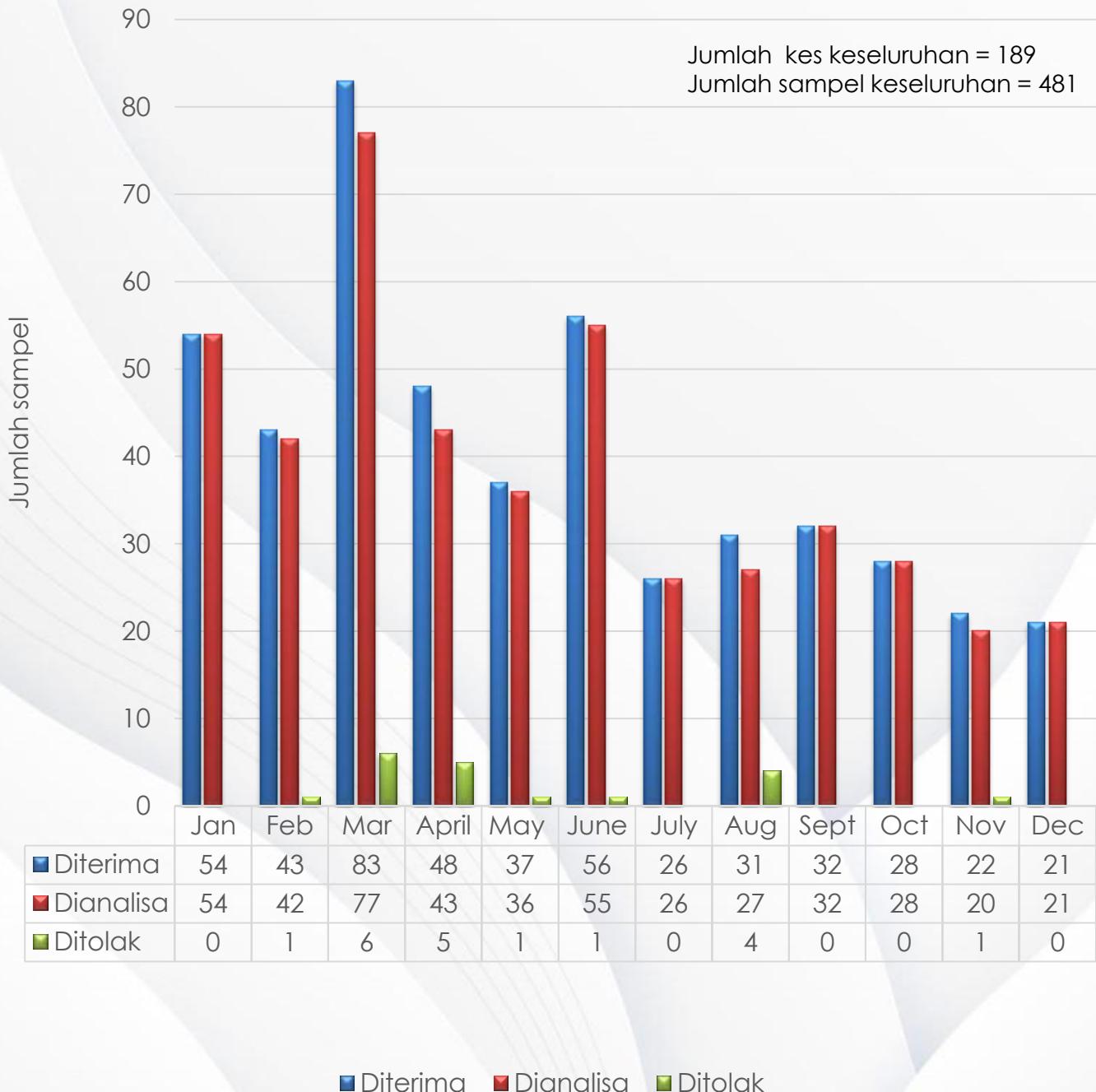

Bahagian

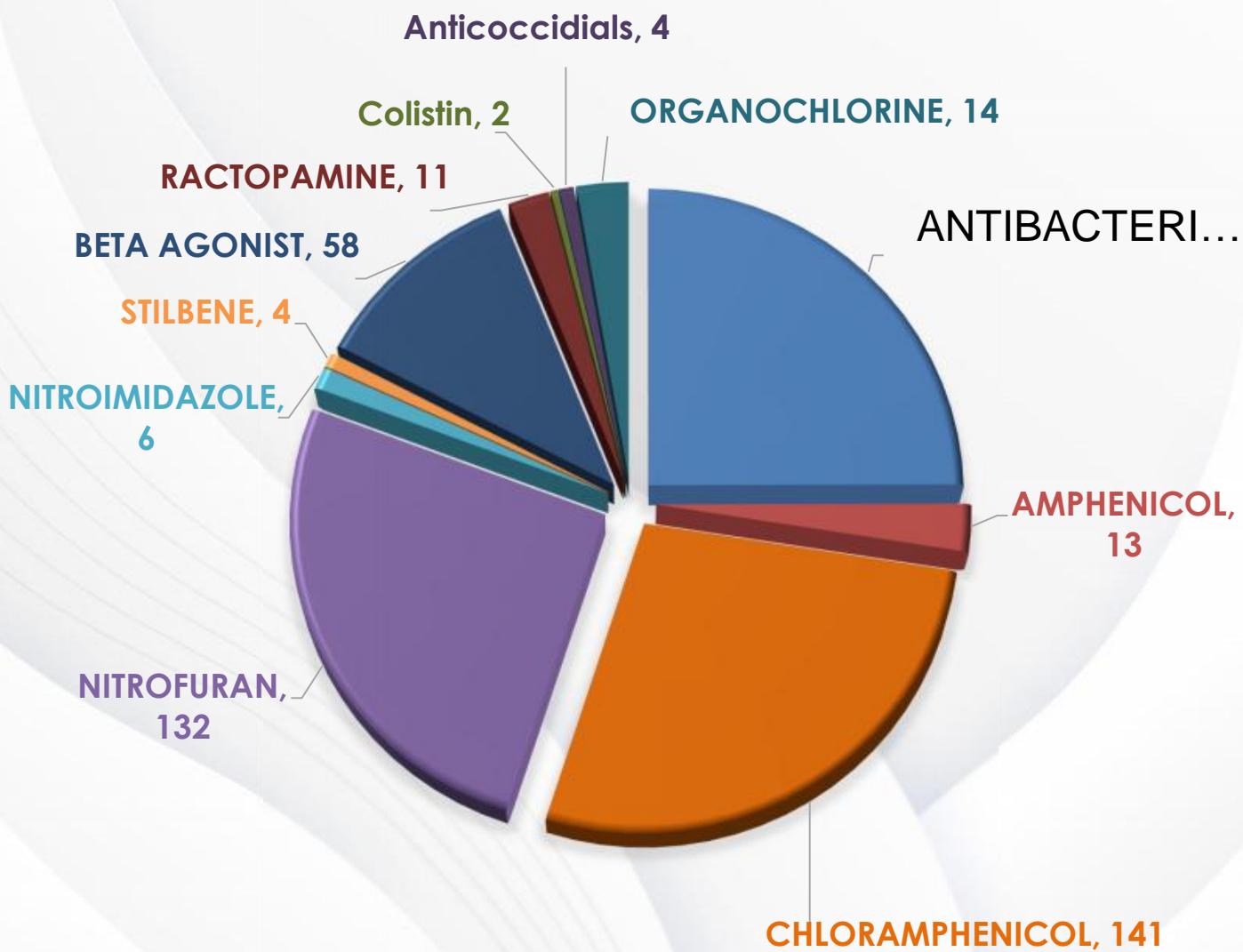
SALMONELLA SEROTYPING, SEKSYEN MIKROBIOLOGI MAKANAN BAGI TAHUN 2023 (JUMLAH SAMPEL: 91)

JUMLAH SAMPEL KESELURUHAN JANUARI - DISEMBER 2023

JUMLAH SAMPEL MENGIKUT UJIAN

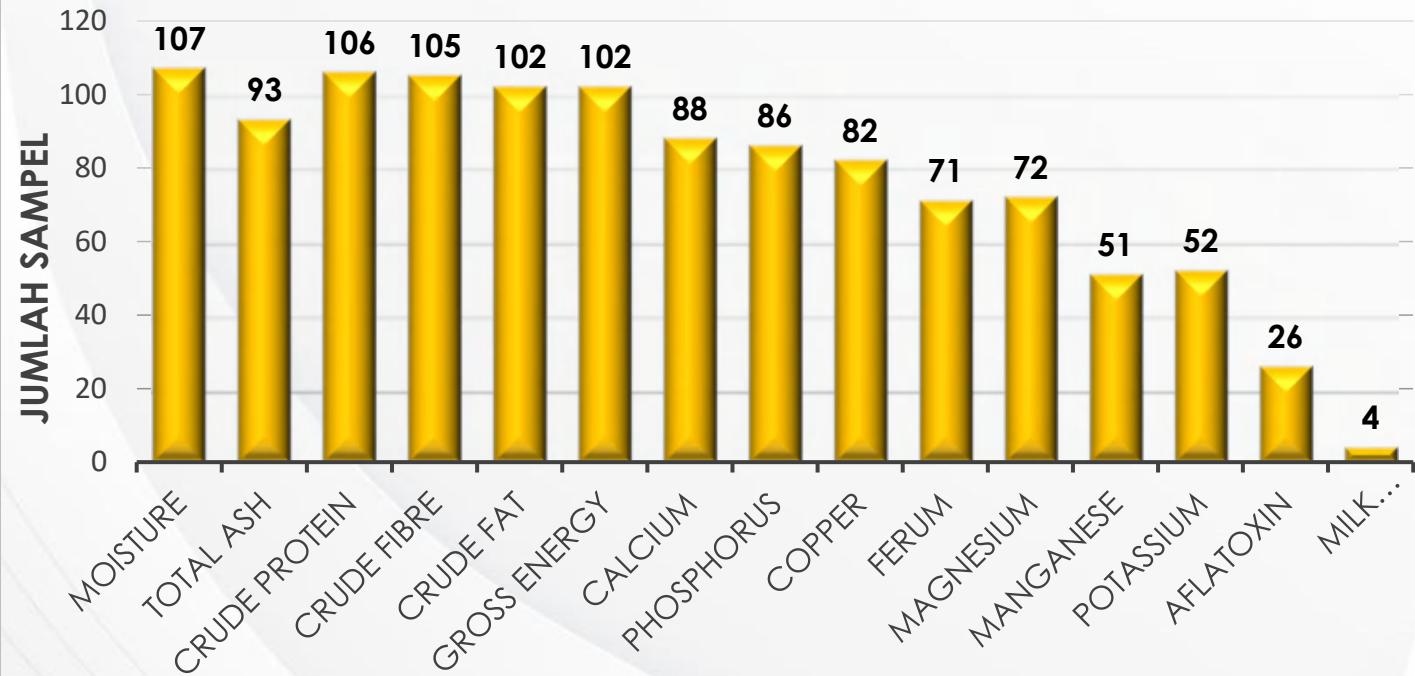
Lawatan ke makmal seksyen semasa kursus pengendalian sampel dan MyVETLAB secara hands-on pada 05 Julai 2023

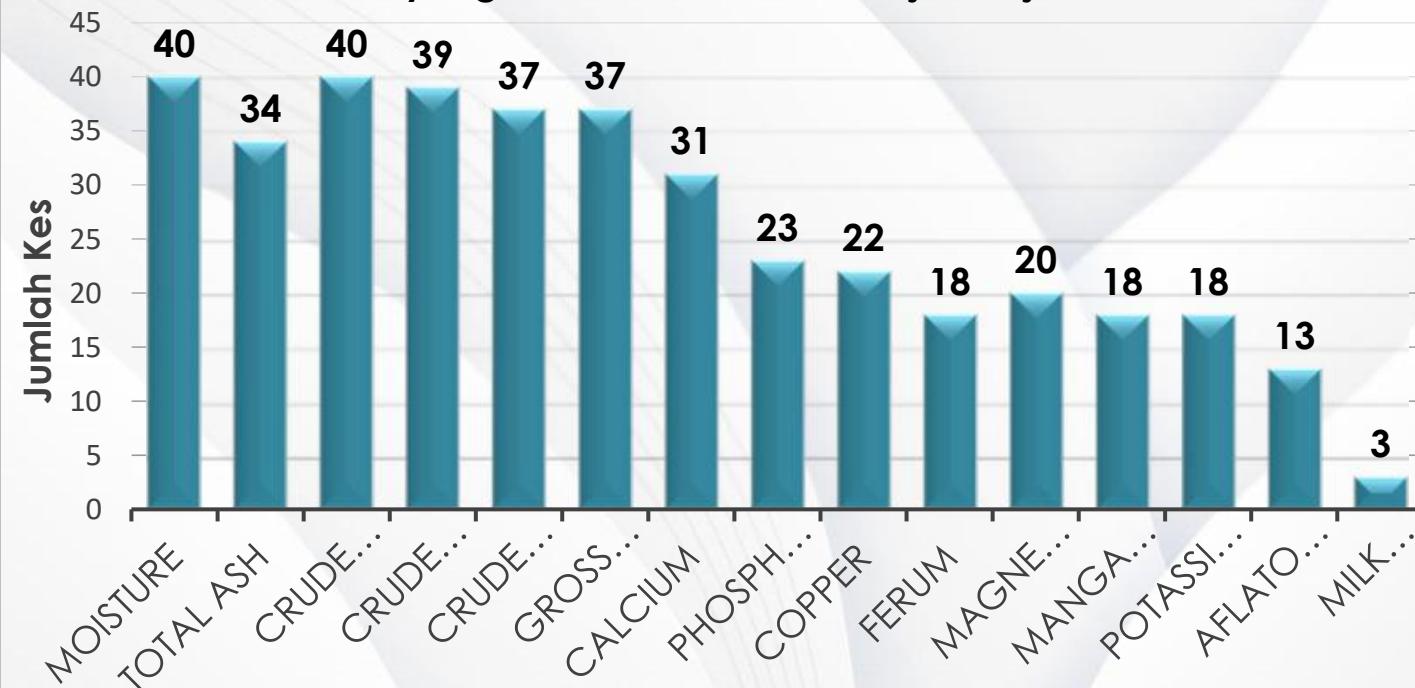
Kursus Antibiotik di MKAVK Salak Tinggi pada 07 November 2023

SEKSYEN KUALITI & NUTRISI

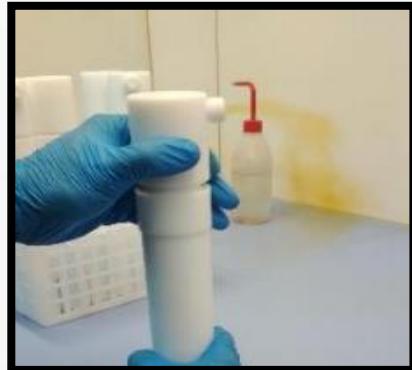
Jumlah sampel yang diterima berdasarkan ujian makmal

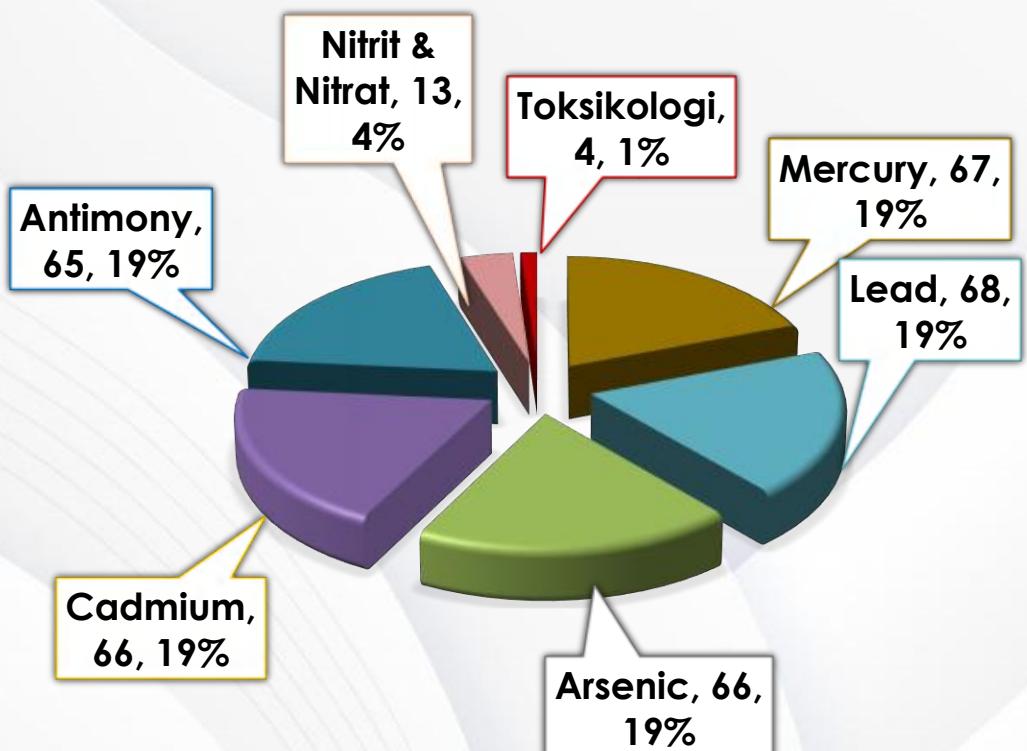
Jumlah kes yang diterima berdasarkan jenis ujian makmal

SEKSYEN ADITIF & KONTAMINAN

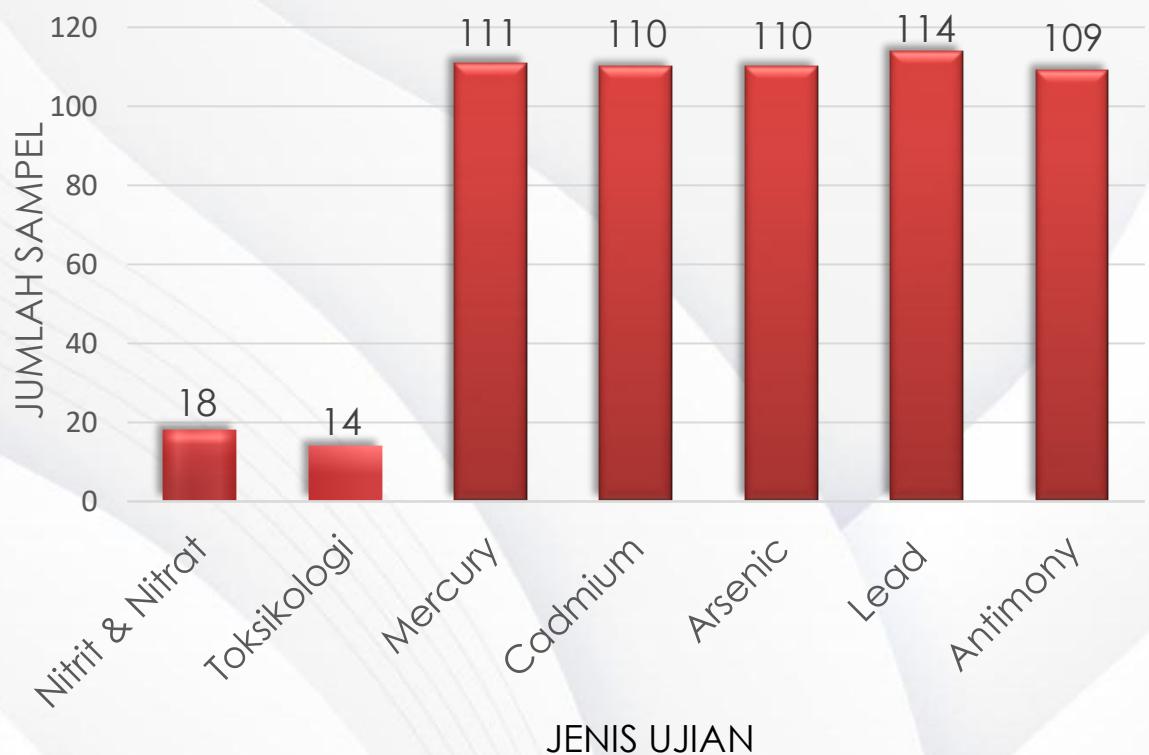

Jumlah kes yang diterima berdasarkan jenis ujian makmal (seksyen aditif dan kontaminan 2023)

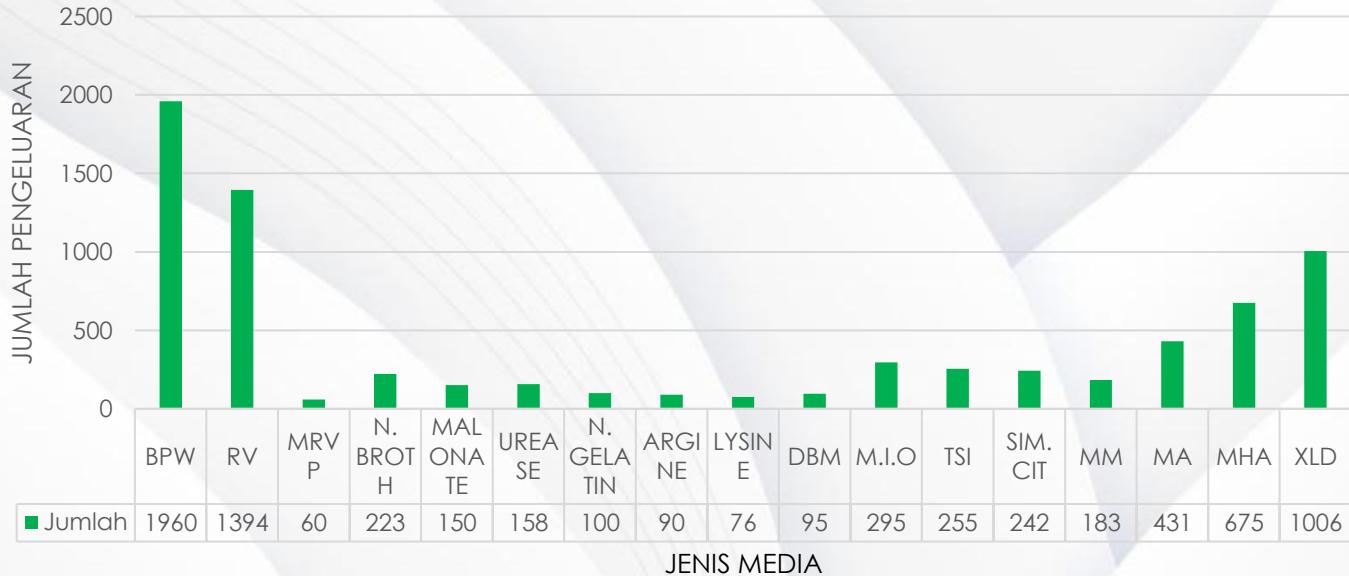
Jumlah sampel yang diterima berdasarkan jenis ujian makmal

JUMLAH PENGELUARAN MEDIA UNTUK SEKSYEN BAKTERIOLOGI BAGI TAHUN 2023

JUMLAH PENGELUARAN MEDIA UNTUK SEKSYEN MIKROBIOLOGI MAKANAN BAGI TAHUN 2023.

LAPORAN PROJEK FIZIKAL MENAIKTARAF & KERJA PENYELENGGARAAN MAKMAL DIAGNOSA VETERINAR SARAWAK 2023

Handover of completed project to SVDL.

Installation of new hose reel piping and dismantle of existing hose reel.

Training on fire fighting equipment system to SVDL staff

MENAIKTARAF SVDL (KERJA SIVIL/MEKANIKAL/ELEKTRIKAL)

Upgrading works at SVDL (Civil Works)

Upgrading works at SVDL
(Electrical & Mechanical Works)

PENGENALAN

Logo Tanda Pendaftaran Veterinar dan Dikawal Selia
oleh Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak

BAB 03

PENGGULUNGAN

Sidang Editorial

**DATU DR. ADRIAN SUSIN AMBUD
PENASIHAT**

PENGARAH VETERINAR NEGERI

**MATHEW JENANG
KETUA EDITOR**

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN

**ROVITS REGEN
PENOLONG EDITOR**

BAHAGIAN KOMERSIALISASI DAN KHIDMAT SOKONGAN

Sekalung Budi

Akhir kata, kami sekali lagi ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih atas sumbangan dan khidmat bakti yang tuan-tuan dan puan-puan berikan. Pihak kami mendoakan semoga tuan-tuan dan puan-puan sentiasa diberkati dengan kesihatan yang baik, dimurahkan rezeki dan sentiasa bahagia bersama sahabat handai serta keluarga tercinta. Kami juga mengucapkan terima kasih kepada Kementerian Industri Makanan, Komoditi Dan Pembangunan Wilayah Sarawak khususnya dan kepada semua Warga Jabatan Perkhidmatan Veterinar Sarawak atas kerjasama anda.

SEKIAN, TERIMA KASIH.

GALERI

2023

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
KURSUS E-PRESTASI DVSS 2023

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
LAWATAN KE SAWIT KINABALU, SABAH

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
ANTI RABIES MASS VACCINATION DI SIBU

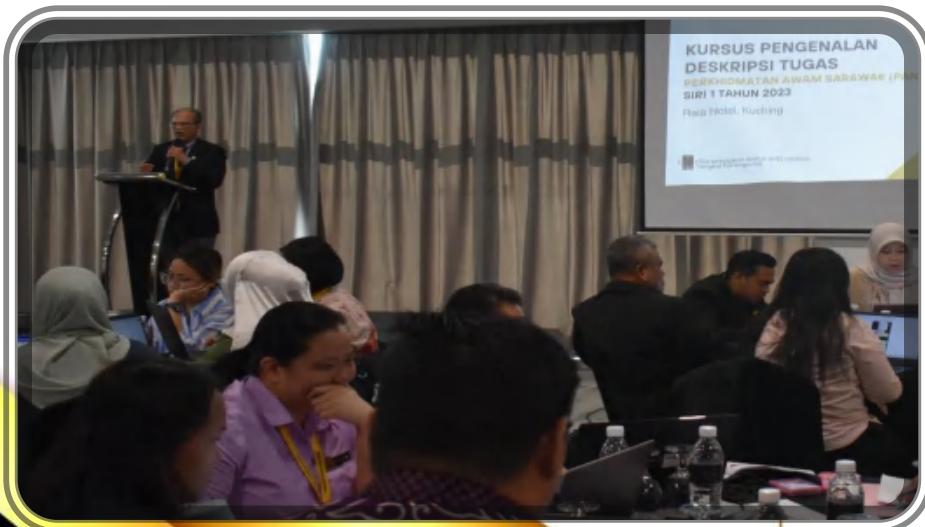
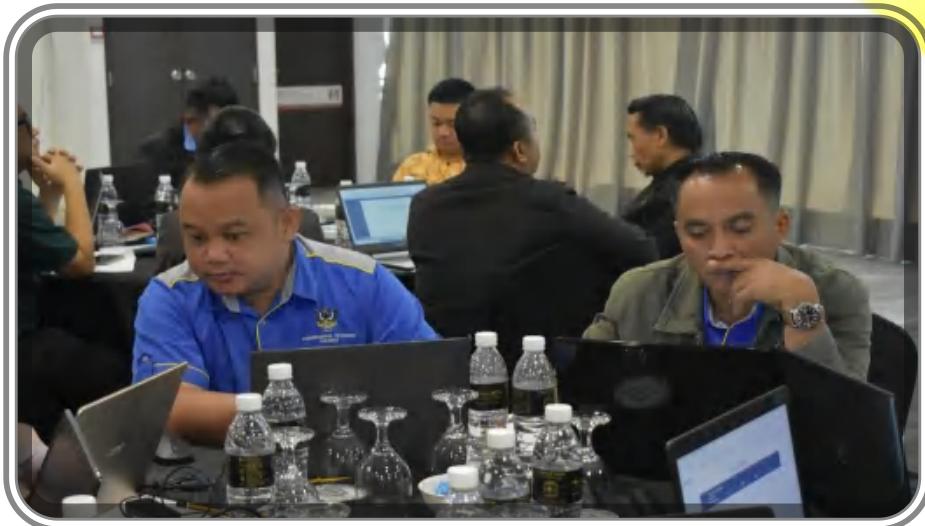

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
KURSUS PENGENALAN IAMS

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
CATTLE AUCTION 2023 DI PPES TERNAK SIBURAN

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
KURSUS JOB DESCRIPTION (GRED GUNASAMA)

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
WORLD ORGANIZATION ANIMAL HEALTH VISIT 2023

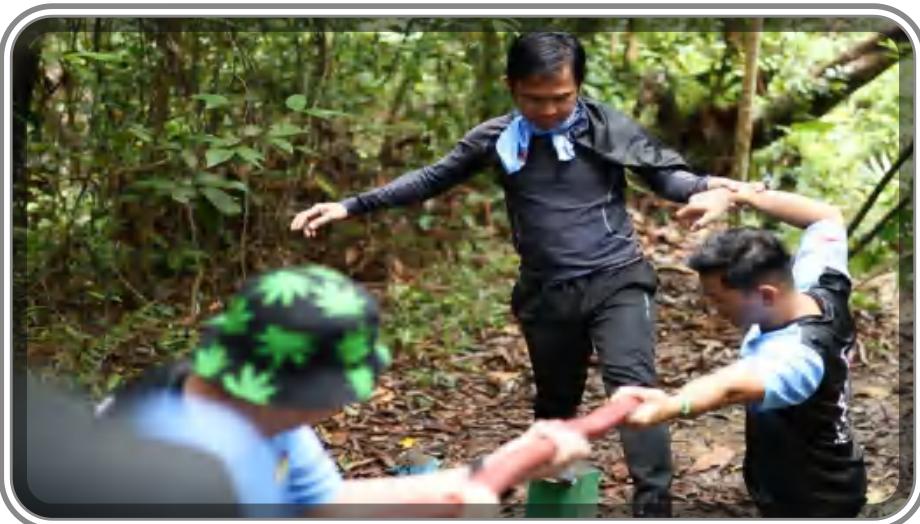

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
SUKAN PERINGKAT DVS MALAYSIA 2023

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
TEAM BUILDING CAMP 2023

AKTIVITI SEPANJANG TAHUN 2023
RABIES IN BORNEO 2023

*salam tulus ikhlas
daripada kami*

JABATAN PERKHIDMATAN
VETERINAR SARAWAK

JABATAN PERKHIDMATAN VETERINAR SARAWAK
(Department of Veterinary Services Sarawak)

IBU PEJABAT PERKHIDMATAN VETERINAR,
LOT 877, JALAN SEMENGGOK, OFF BATU 12 JALAN
KUCHING-SERIAN, 93250 KUCHING, SARAWAK

Tel: 082-628248 | Faks: 082-628227 | Email: dvs@sarawak.gov.my
Website: dvs.sarawak.gov.my | FB: www.facebook.com/DVSSarawak

